

Bokslut och verksamhetsberättelse

01.01.2017 - 31.12.2017

JOMALA KOMMUN

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. VERKSAMHETSBERÄTTELSE.....	1
1.1 Väsentliga händelser i ekonomi och verksamhet	1
1.1.1 Kommundirektörens översikt	1
1.1.2 Kommunens organisation	2
1.1.3 Utvecklingen av kommunens ekonomi.....	3
1.1.4 Väsentliga förändringar inom kommunens verksamhet	4
1.1.5 Kommunens interna kontroll	4
1.1.6 Personalrapport	6
1.1.6.1 Jomala kommuns organisation	6
1.1.6.2 Personalen	7
1.1.6.3 Friskvård	9
1.1.6.4 Företagshälsovård	10
1.1.7 Miljönyckeltal	10
1.2 Räkenskapsperiodens resultat	11
1.3 Finansiering av verksamheten.....	12
1.4 Balansräkning	13
1.5 Koncernens verksamhet och ekonomi	16
1.5.1 Koncernstrukturen	16
1.5.2 Väsentliga händelser inom koncernen	16
1.5.3 Intern kontroll inom koncernen.....	16
1.5.4 Koncernresultaträkning.....	17
1.5.5 Finansieringsanalys för koncernen	18
1.5.6 Koncernbalansräkning.....	19
1.6 Styrelsens förslag till åtgärder	21
1.7 Budgetutfallet.....	22
1.7.1 Målen för verksamhet och ekonomi.....	22
1.7.2 Sammandrag av kommunens budgetutfall	22
1.7.3 Driftsekonomidelens utfall.....	23
Centralförvaltningen	23
Socialförvaltningen	26
Skolförvaltningen	39
Biblioteksförvaltningen	44
Fritidsförvaltningen.....	47
Räddningsförvaltningen.....	49
Tekniska förvaltningen.....	51
Affärsverksamheten.....	53

	<i>Byggnämnden</i>	54
1.7.4	Investeringsdelens utfall	56
1.7.5	Resultaträkningsdelens utfall.....	63
1.7.6	Finansieringsdelens utfall.....	64
1.8	Sammandrag av noter	66
2.	RESULTATRÄKNING.....	67
3.	FINANSIERINGSANALYS	68
4.	BALANSRÄKNING	69
5.	NOTER	71
6.	KONCERNRESULTATRÄKNING.....	84
7.	FINANSIERINGSANALYS FÖR KONCERNEN	85
8.	KONCERNBALANSRÄKNING	86
9.	NOTER TILL KONCERNEN	88
10.	FÖRTECKNING ÖVER ANVÄNDA BOKFÖRINGSBÖCKER OCH VERIFIKATSLAG	92
11.	UNDERSKRIFTER.....	93
12.	REVISORSANTECKNING.....	93

1. VERKSAMHETSBERÄTTELSE

1.1. VÄSENTLIGA HÄNDELSER I EKONOMI OCH VERKSAMHET

1.1.1. Kommundirektörens översikt

Inledningsvis kan konstateras att Jomala kommuns befolkningsökning fortsatte 2017 och ökade med 101 personer från 4 757 till 4 858. De senaste tio åren har kommunens befolkning ökat med cirka 30 %. Detta är ju i sig en otroligt positiv sak, men den ökade befolkningen medför ju även stora investeringsbehov. Inför 2018 finns t.ex. beslutade investeringar för 5 854 514 euro som ännu inte verkställt och utöver detta tillkommer de beslutade investeringarna för 2018 som uppgår till totalt 1 114 200 euro. Utan överdrift kan således konstateras att investeringstrycket är högt just nu och att förvaltningen har svårt att verkställa samtliga beslutade investeringar i tid.

Vad gäller kommunens ekonomiska situation visar årets bokslut ett överskott om 155 466 euro, vilket är väsentligt mer än budgeterat. Orsaken till detta är främst att driftsbudgeten underskreds med 2 061 960 euro eller 9,79 %. Driftskostnaderna 2017 var även 230 617 euro eller 1,20 % lägre än 2016. Att Jomala kommun överlag är en kostnadseffektiv kommun visas även tydligt bland annat vid olika jämförelser, där Jomala kommuns totala nettodriftskostnader per kommuninvånare fortsättningsvis är lägst av alla kommuner på Åland. Ett område som särskilt sticker ut är att kostnaden för allmän förvaltning endast uppgår till 88 euro per kommuninvånare och år. En stor förklaring till detta är säkert den förvaltningsreform som genomfördes 2012 och 2015 där uppgifterna för samtliga nämnder förutom den lagstadgade byggnämnden och den gemensamma räddningsnämnden överfördes till kommunstyrelsen.

För att lyfta fram något som kommer bli en utmaning framöver är det att anpassa verksamheten till de lägre landskapsandelarna och på ett bredare plan än nu erbjuda elektroniska tjänster till kommuninvånarna. I och med det nya landskapsandelssystemet kommer Jomala kommun få cirka 750 000 euro mindre i landskapsandelar per år framöver och detta kommer givetvis på sikt påverka kommunens möjligheter att bibehålla Finlands lägsta kommunala förvärvsinkomstskatt om 16,50 %. Vad gäller de elektroniska tjänsterna är detta en utmaning för hela landskapet och Åda Ab kommer att spela en viktig roll för att kunna realisera flera elektroniska tjänster. Under 2017 lanserade kommunen t.ex. en ny tydligare hemsida som är tänkt att fungera som grund för elektroniska tjänster och flera andra projekt pågår för att förbättra tjänsterna till kommuninvånare.

Som kommundirektör vill jag avslutningsvis främst tacka både anställda och förtroendevalda i Jomala kommun. Kvittot på att vi alla kan vara nöjda med det arbete som utförts är att kommunen är skuldfri och har Finlands lägsta förvärvsinkomstskatt samt att Jomala kommun sällan prickas i kontroller utförda av olika tillsynsorgan. Antalet besvär gentemot beslut fattade i kommunen är även mycket lågt med tanke på kommunens storlek.

John Eriksson

1.1.2. Kommunens organisation

Kommunens organisation består av förtroendevalda, tjänstemän och arbetstagare. De förtroendevalda fattar de kommunala besluten i kollegiala organ på basen av tjänstemannaberedning. Kommunens fullmäktige som består av 17 ledamöter utgör det högsta beslutandeorganet. Kommunfullmäktige tillsätter en kommunstyrelse med minst fem ledamöter för att leda den kommunala verksamheten. Därtill tillsätter kommunfullmäktige lagstadgade, samt efter behov, nämnder för handhavande av sektorvisa uppgifter i kommunen.

Kommunstyrelsen utses för två år i sänder. Nämnderna tillsätts för fullmäktiges mandatperiod. Fullmäktiges mandatperiod utgörs av åren 2016 – 2019.

Kommunfullmäktige 2016-2019

Släkt- och förnamn	Födelseår	Yrke	Grupp
Ordförande: Nordberg Mika (2017)	1973	Minister	MSÅ
I vice ordf.: Karlström Fredrik (2017)	1973	Företagare	MSÅ
<u>Ledamöter:</u>			
Aller Kristian	1976	Automationsingenjör	MSÅ
Ekholm Marie	1970	Sjukskötare	Lib
Eriksson Anders	1960	Jordbrukare	ÅF
Eriksson Tage	1959	Jordbrukare	C
Högman Gyrid	1948	Fil.mag.	C
Jansén Dan	1964	Byggnadsingenjör	S
Jansson Dennis	1972	Entreprenör	MSÅ
Karlsson Bo-Yngve	1974	Fastighetschef	C
Rajamäki Niklas	1972	Golfinstruktör	MSÅ
Segerström Hanna	1975	Föreståndare	ÅF
Sjöbacka Bäck Christina	1978	Grundskollärare	C
Sjödahl Pamela	1981	Barnomsorgschef	Lib
Slotte Roger	1944	Skogsbruksingenjör	C
Stenros Hedvig	1981	Sjukskötare	S
Valve Wille	1980	Politiker	MSÅ

Gruppbeteckningar:

- C = Centern i Jomala
- Lib = Liberalerna i Jomala
- MSÅ = Moderat Samling Åland
- S = Socialdemokraterna
- ÅF = Ålands Framtid i Jomala

Kommunstyrelsen 2016-2017

Släkt- och förnamn	Födelseår	Yrke	Grupp
Ordförande: Jansson Harry	1959	Lagtingsledamot	C
Vice ordf.: Aaltonen Carina	1964	Lagtingsledamot	S
Ledamöter:			
Boedeker Tomas	1966	Ekonomichef	MSÅ
Eriksson Roger	1960	Vicehäradshövding	Lib
Hambrudd Annika	1972	Socionom	C
Milestad-Styrström Suzanne	1959	Förskollärare	MSÅ
Eriksson Peggy	1966	Handläggare	ÅF

Nämnder 2016-2019

Kommunen har två nämnder		
	Ordförande	Föredragande tjänsteman
Gemensamma räddningsnämnden	Kristian Aller ¹	Räddningschef Lennart Johansson
Byggnämnden	Niklas Rajamäki	Byggnads- och miljöinspektör Guy Dannström

¹ Jomalas representant i den gemensamma räddningsnämnden.

1.1.3. Utvecklingen av kommunens ekonomi

Kommunens totala ekonomi har under 2017 varit positiv, främst tack vare att kommunen haft betydligt lägre driftskostnader och erhållit marginellt större skatteintäkter än vad som beräknats i budget. Kommunens verksamhetsbidrag har minskat med 0,93 % eller 178 325 euro mot föregående år (+3,61 % eller 666 231 euro 2016).

Kommunens förvärvsinkomster minskade med 0,91 % mellan 2016 och 2017 (+3,83 % mellan 2015 och 2016). Kommunens förvärvsinkomster är nu 15 447 837 euro. Samfundsskatten har minskat med 16,51 % från föregående år till 1 494 713 euro för 2017 (+45,88 % från 2015 till 2016). Fastighetsskatten har minskat med 0,67 % till 415 665 euro (-1,0 % från 2015 till 2016).

Årsbidraget för 2017 uppgår till 3 141 916 euro, vilket är en minskning från 2016 (3 285 845 euro 2016). Årsbidraget kan anges i procent av skatteinkomsterna och utgör för året 17,96 % (18,34 % för 2016). Uträknat per kommuninvånare per 31.12.2017 utgör årsbidraget 647 euro per invånare (691 euro för 2016).

Kommunens bokslut uppvisar ett överskott om 155 466 euro (314 761 euro 2016). Genom att, under de tre senaste åren, reservera medel för byggnationen av Samlingshuset har kommunen redan upptagit de beräknade avskrivningskostnaderna för projektet. Däremot kvarstår efterföljande ombyggnation av Vikingaåsens skola och de därpå kommande driftskostnadsökningar som verksamheterna kräver. Kommunen har idag en mycket stark likviditet och även om stora projekt leder till minskade kassamedel så bedöms kommunens ekonomi vara god på lång sikt men kommer att prövas i och med det nya landskapsandelssystemet. Utmaningen här blir att bibehålla ett positivt årsbidrag som balanserar investeringsbehovet. Det största hotet kring

kommunens ekonomi är däremot kommunstrukturen som i liggande förslag, troligtvis, kommer att påverka den soliditet och likviditet som kommunen byggt upp, negativt. De kassamedel som möjliggör kommunens goda service och utveckling av bl.a. kommunens infrastruktur kommer även de att påverkas negativt vilket kan leda till ökade avgifter eller högre skattesats.

1.1.4. Väsentliga förändringar inom kommunens verksamhet

Inom Jomala kommuns verksamhet inträffade inte några väsentliga förändringar 2017.

1.1.5 Kommunens interna kontroll

Syftet med den interna kontrollen i Jomala kommun är att säkerställa att kommunens verksamhet är effektiv och att de beslut som fattas bygger på korrekt information. Genom intern kontroll ska förverkligandet av uppställda mål och iakttagandet av lagar, förordningar och fattade beslut säkerställas.

Iakttagande av bestämmelser, föreskrifter och beslut

Kommunens organisation finns fastslagen i förvaltningsstadga, instruktioner samt i budget och bokslut. Anslagsansvarig och godkännare inom respektive resultat- och balansräkningsenhet fastställs genom budget. Tjänsteinnehavare med beslutanderätt är skyldiga att, i löpande nummerordning, föra förteckning över fattade tjänstemannabeslut. Nämnd, motsvarande organ eller kommunstyrelsen har tagit del av besluten.

Måluppfyllelse, tillsyn över användningen av medel, kompetent och tillförlitlig resultatutvärdering

Kommunfullmäktige har godkänt rambudgetering med nettoanslag för driften. En budgetuppföljning via kommunens ledningsrapporteringssystem görs månatligen av ekonomiavdelningen. Kommunstyrelsen har vid tre tillfällen under året behandlat budgetuppföljningen för kommunens driftskostnader. I samband med behandlingen av kommunstyrelsens dispositionsmedel och investeringsöverskridningar ges information om förväntade överskridningar för såväl driftskostnader som investeringar och finansiella poster. I bokslut och verksamhetsberättelse presenteras hur väl mål- och verksamhetsidéer uppfyllts.

Ordnande av riskhantering

Risker i anslutning till verksamhet, investeringar och finansiering bärs i regel av kommunen. För att minska verksamhetsrisker arbetar kommunens förvaltningar med ett strukturerat arbetssätt för identifiering och minimering av risker. Arbetet innebär att varje förvaltning gör en analys av vilka risker som omger deras verksamhet samt värderar dessa risker utifrån sannolikhet och konsekvens. Värderingen ligger sedan till grund för vilka risker som prioriteras för kontroll och uppföljning under året. Detta görs som en del av kommunens gemensamma arbete med intern kontroll.

De ekonomiska riskerna har reducerats genom att ekonomikansliet regelbundet följer kommunens penningströmmar och likviditet. Kommunens likviditet har varit mycket god över året. Kommunstyrelsen och kommunfullmäktige erhåller regelbundet ekonomiska uppföljningar.

Skaderiskerna och verksamhetsansvaret har minimerats genom försäkringar. Datariskerna hanteras genom att kommunen har en så kallad "hosting-lösning". Hosting innebär bland annat att kommunens servrar inte finns i egna lokaler, utan i brandsäkra utrymmen hos ett utomstående företag. Säkerhetskopiering görs dagligen av det anlitade företaget.

Alla förvaltningar har under året gjort en genomgång av de risker som finns i den egna verksamheten och utifrån framtagna värderingsprinciper gjort en prioritering över vilka risker som i första hand bör åtgärdas eller kontrolleras. De högst prioriterade riskerna ingår i förvaltningarnas plan för intern kontroll för 2017. Vid slutet av 2017 har kommunstyrelsen tagit del av vilka resultat som framkommit av årets kontroller samt haft möjlighet att vid behov komma med åtgärdsförslag för att hantera brister och minska riskerna.

Målet med att arbeta på ovanstående sätt är att kommunens förvaltningar regelbundet ska göra en bedömning av vilka risker som omger den egna verksamheten. Viktigt är dock att komma ihåg att brister och felaktigheter fortfarande kan uppstå även med ett bra system för intern kontroll. Genom att avsätta tid för att arbeta med risker är förhoppningen att fler risker kan identifieras och hanteras innan de orsakar skada för verksamheten och kommunen.

Tillsyn av anskaffning, överlåtelse och skötsel av tillgångar

Investeringarna faller under nämnd eller motsvarande organs ansvarsområde. Kommunstyrelsen ansvarar för skötsel av de kommunala fastigheter som ingår i det interna hyressystemet.

Avtal

Kommunens avtal finns samlade i mappar som förvaras i brandsäkert arkiv och avtal med frister finns även lagrade i ett elektroniskt avtalshanteringssystem med påminnelsefunktion. Uppföljning av avtalsvillkor och preskribering åligger ansvarig tjänsteman.

Fakturahantering

Från och med 2018 används ett elektroniskt fakturaattesteringsprogram inom kommunen. Programmet innebär att fakturan hanteras av en fakturaregistrerare samt en sakkunnig granskare och godkännare inom varje enhet innan utbetalning. I och med att fakturan behandlas av flera personer ökar säkerheten vid fakturahantering.

Bedömning av hur den interna tillsynen är ordnad

Kommunstyrelsen har tillsammans med kommundirektören det övergripande ansvaret för organiseringen av den interna styrningen och utfärdar vid behov direktiv för denna övervakning. Ekonomen samordnar och rapporterar den interna kontrollen. Uppdaterade riktlinjer för kommunens interna kontroll lyftes till kommunstyrelsen i slutet av 2017 och kommunfullmäktige fastställde de nya riktlinjerna 2018. Kommunstyrelsen har godkänt en intern kontrollplan för 2017, vilken förvaltningarna har arbetat fram utifrån sina riskanalyser av verksamheterna.

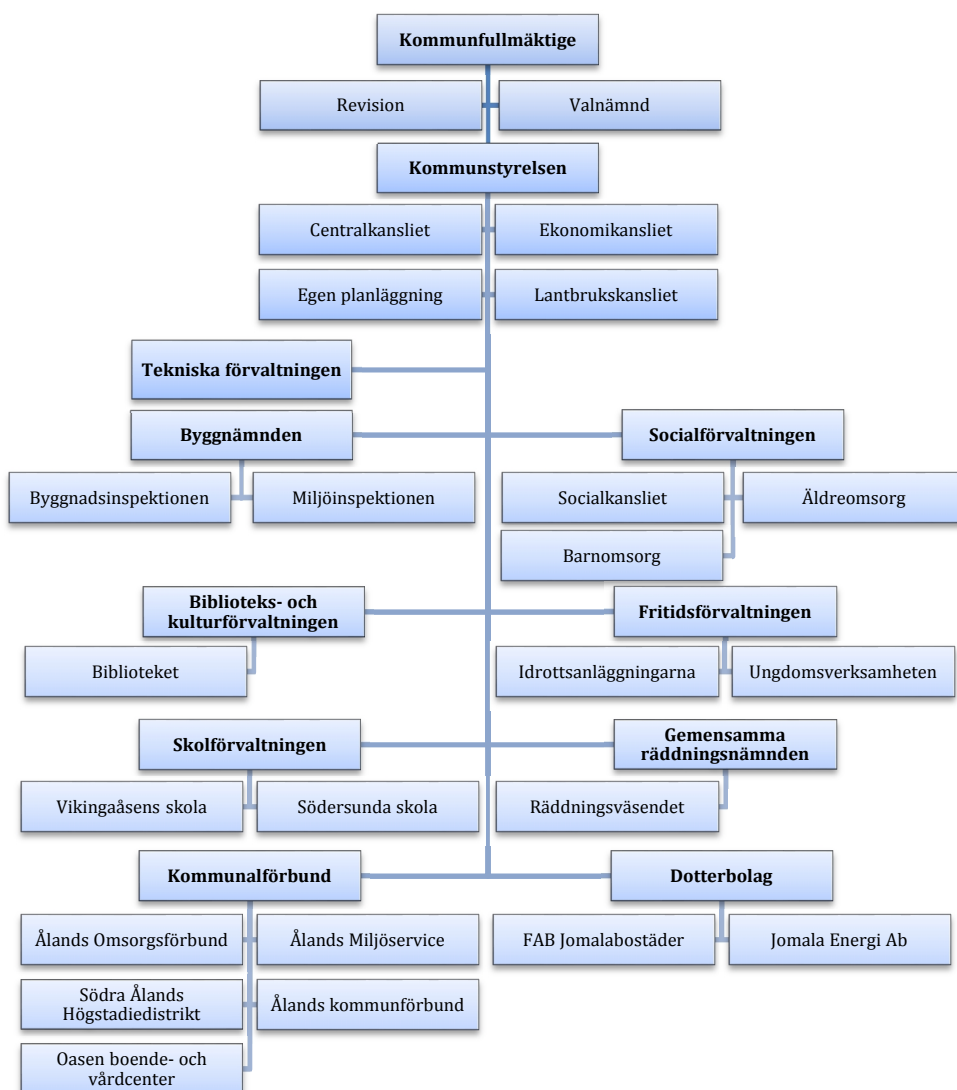

Kommunens plan för intern kontroll revideras årligen och tas upp till kommunstyrelsen för behandling. Varje år gör förvaltningarna en ny bedömning av risker, där både tidigare identifierade risker och eventuella nya värderas.

1.1.6 Personalrapport

Avsikten med personalrapporten är att ge en samlad beskrivning av Jomala kommuns personal och personalstruktur. Personalstatistik utgör ett underlag för framtida beslut genom åtföljande analyser och ger ökad kunskap om personalområdets utveckling inom kommunen. Uppgifterna i personalboks slutet är hämtade från Jomala kommuns lönesystem och återspeglar situationen per 31.12.2017. Uppgifter inom parentes avser föregående år.

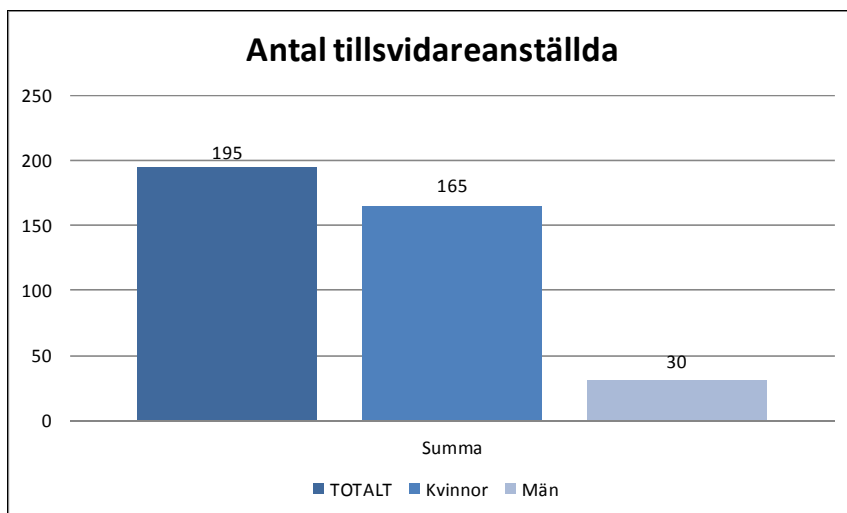
1.1.6.1. Jomala kommuns organisation

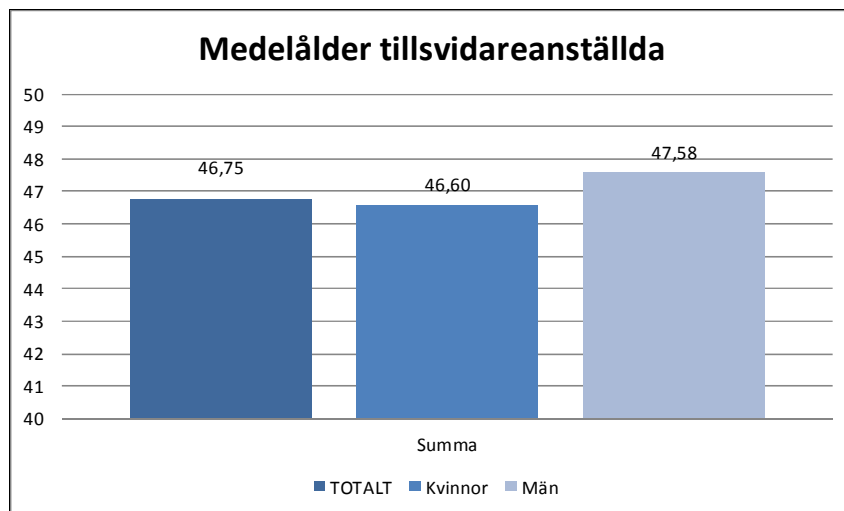

1.1.6.2. Personalen

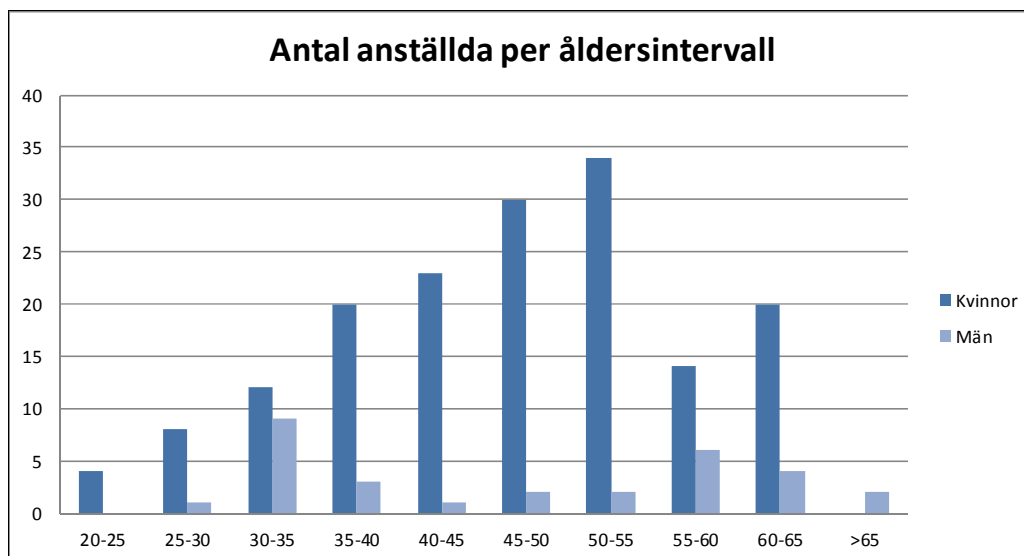
Uppgifterna nedan angående antalet tillsvidareanställda inom Jomala kommun avser tillsatta tjänster och befattningar i arbetsavtalsförhållande och inkluderar även personal som per 31.12.2017 var moderskaps-, föräldra-, vård- eller tjänstlediga. Antalet tillsvidareanställda i tjänste- samt arbetsavtalsförhållande uppgick till 195 (189). Procentuellt utgjorde kvinnorna 84,6 procent och männen 15,4 procent av de tillsvidareanställda. Inga stora förändringar gällande personalstyrkan har skett.

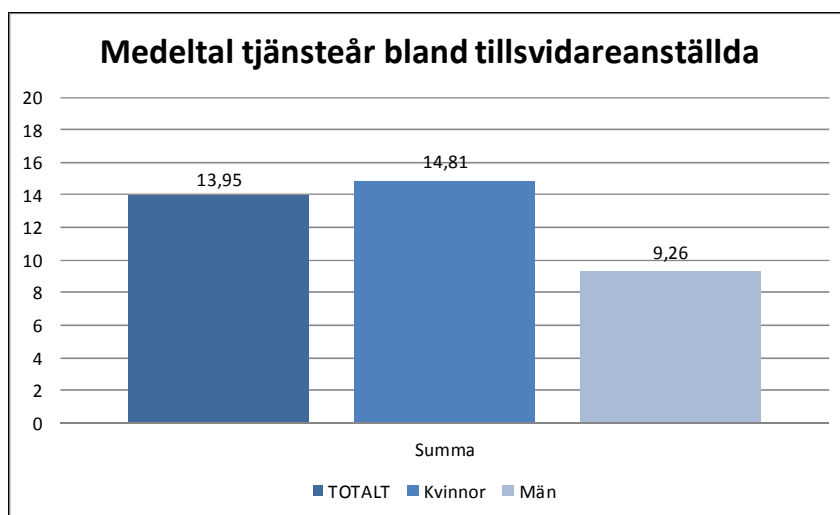
Tabell för medelålder bland de tillsvidareanställda är fördelad på kvinnor och män. Den genomsnittliga medelåldern ligger på 46,8 år.

Nästkommande tabell visar antalet tillsvidareanställda fördelat i åldersintervall på kvinnor och män. Vid en grov indelning med åldersintervallen under 45 år och över 45 år finner vi att 46,7 (38,7) procent av de manliga anställda befinner sig i det lägre intervallet och 53,3 (61,3) procent i det högre intervallet. Bland de kvinnliga anställda befinner sig 40,6 (41,8) procent i det lägre intervallet och 59,4 (58,2) procent i det högre intervallet. Totalt sett är fördelningen förhållandevis jämn mellan åldersintervallen under 45 år och över 45 år då 41,5 (41,8) procent befinner sig i det lägre intervallet och 58,5 (58,2) procent i det högre intervallet.

Jomala kommun har en trogen personal, vilket avspeglar sig i medelantal tjänsteår. Bland de kvinnliga anställda är medeltalet tjänsteår 9,26 (15,94) och bland de manliga anställda 14,81 (12,03). Totalt är medeltalet tjänsteår 13,95 (15,30) bland kommunens tillsvidareanställda personal.

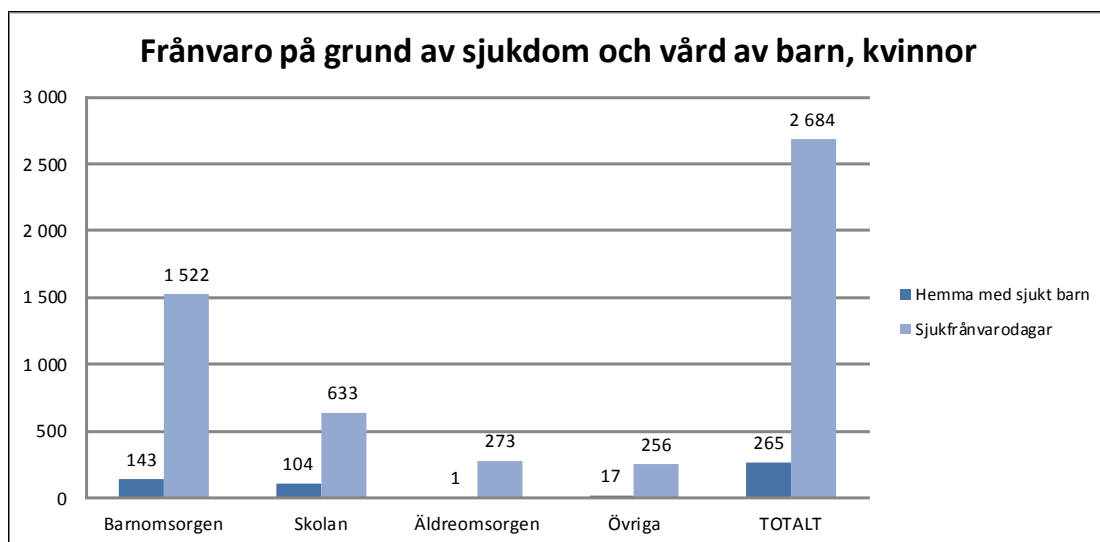
Statistiken för frånvaro inkluderar samtlig personal som varit anställd av Jomala kommun under året, det vill säga såväl tillsvidareanställda som visstidsanställda. I statistiken för frånvaro är all frånvaro inräknad (detta medför att eventuella långtidssjukskrivningar gör stor inverkan på resultatet). Verksamhetsområdet *Övriga* innefattar personalen vid kommunkansliet, biblioteket och Vikingahallen (vilka redovisas sammanslagna för att inte enskilda anställda ska kunna härledas från statistiken då det är få anställda vid enheterna). Sjukfrånvaro och frånvaro på grund av vård av barn redovisas i antal kalenderdagar. Sjukfrånvaron redovisas i skilda tabeller för män och kvinnor. Den totala sjukfrånvaron för samtlig personal var 3 092 (4 091) dagar.

Den totala sjukfrånvaron bland de kvinnliga anställda var 2 684 (3 663) dagar. Inom barnomsorgen minskade antalet sjukdagar till 1 522 (2 598) och inom kategorin övriga

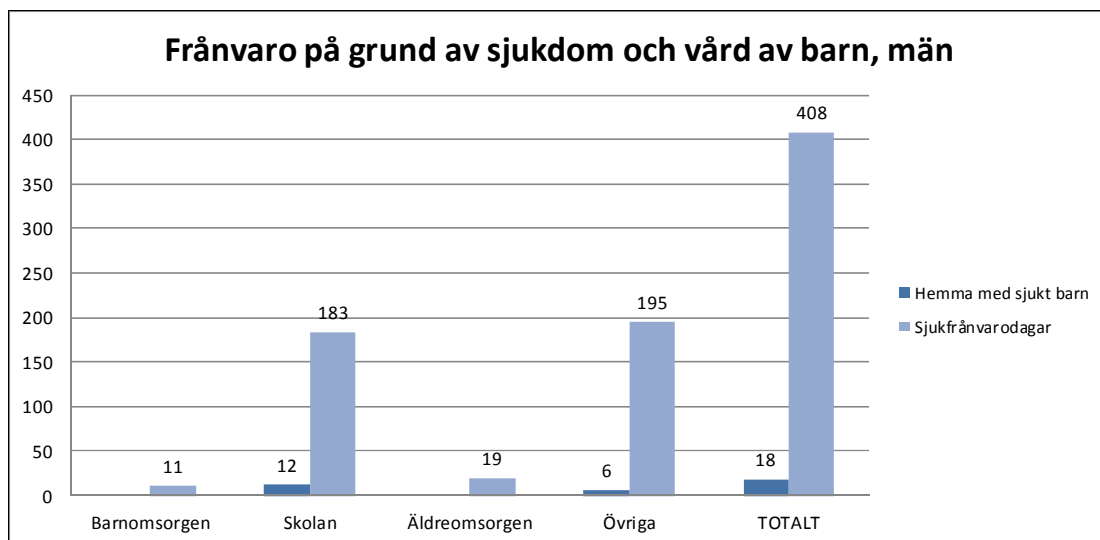

ökade antalet sjukdagar till 256 (182). Inom äldreomsorgen ökade antalet sjukdagar till 273 (103) och inom skolan skedde en minskning till 633 (780).

Frånvaron på grund av vård av barn för kvinnorna uppgick under året totalt till 265 (221), vilket utgör en ökning i jämförelse med föregående år. Flest antal dagar för vård av barn finns inom barnomsorgen, vilket även är helt naturligt i och med att där även finns den största andelen anställda.

Den totala sjukfrånvaron hos de manliga anställda var 408 (428) dagar. Frånvaron på grund av vård av barn var totalt 18 (25) dagar.

1.1.6.3. Friskvård

Under året har Jomala kommun erbjudit sina anställda subventionerad friskvård i form av massage i förebyggande syfte, simning, gruppträning, styrketräning, tennis, badminton och bordtennis. Totalkostnaden för den subventionerade friskvården uppgick till 10 651 euro netto (10 664 euro).

1.1.6.4. Företagshälsovård

Jomala kommuns företagshälsovård sköttes 2017 av Medimar Scandinavia Ab. Totalkostnaden för företagshälsovården uppgick 2017 till 28 713 euro netto (28 129 euro). Företagshälsovårdsläkarna gjorde under året 4 (6) hälsoundersökningar. Antalet sjukvårdsbesök hos läkare var 455 (482). Företagshälsovårdarna utförde under året 7 (82) hälsoundersökningar. Antalet sjukvårdsbesök hos hälsovårdare var 123 (211). Under året genomfördes totalt 284 (945) laboratorieundersökningar.

1.1.7 Miljönyckeltal

Målsättning

Målsättningen för 2017 var att Jomala kommun, trots befolkningstillväxten och den utvidgade förvaltningen, inte skulle öka det totala koldioxidutsläppet eller antalet körda kilometer inom förvaltningen. Jomala kommun eftersträvade 2017 även att sänka sin elförbrukning genom att installera ledbelysning vid nyinstallationer och renoveringar.

Måluppföljning

Jomala kommun hade 2017 en total elenergiförbrukning om 2 186 MWh, vilket är något lägre än föregående år. Kommunen gjorde även om samtliga elavtal till "grön el" som produceras med förnyelsebar energi. Vid nyinstallationer och byten av ljuskällor har kommunen övergått till ledbelysning. Primär uppvärmning av fastigheter med oljeeldning upphörde 2015 och under 2017 har all uppvärmning skett med förnyelsebar energi. Detta betyder att för den producerade el- och värmeenergin har det inte varit något CO² utsläpp som påverkat klimatförändringen. Förbrukningen av fjärrvärme var 2017 totalt 1 674 MWh, varav Jomala Energi Ab levererade 1 387 MWh och Mariehamns Energi Ab 287 MWh. Antalet körda kilometer inom förvaltningen var 2017 totalt 191 448 km.

Jomala Kommun	2017	2016
Elenergiförbrukning	2 186 MWh	2 300 MWh
Oljeförbrukning	0 m ³	0 m ³
Jomala Energi Ab	1 387 MWh	1 335 MWh
Mariehamns Energi Ab	287 MWh	255 MWh
Totalt utsläpp CO ₂ *	0 ton	636 ton
Körda kilometer	191 448 km	167 097 km

*(Gäller el och uppvärmning av fastigheter)

Sammantaget kan konstateras att Jomala kommun uppfyllde alla delar av målsättningen förutom en minskning av körda kilometer inom förvaltningen, där den ökade verksamheten inom byggförvaltningen 2017 har en bidragande orsak. Mest anmärkningsvärt är dock att kommunens el och uppvärmningsenergi har producerats helt med förnyelsebar energi och utsläppet av tillsluten CO² därmed var 0 ton 2017.

1.2. RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT

EXTERN RESULTATRÄKNING (1 000 euro)	2017	2016
Verksamhetens intäkter	3 307	3 207
Verksamhetens kostnader	-22 240	-22 318
VERKSAMHETSBIDRAG	-18 933	-19 111
Skatteinkomster	17 491	17 918
Landskapsandelar	4 544	4 448
DRIFTSBIDRAG	3 103	3 255
Ränteintäkter	33	25
Övriga finansiella intäkter	7	5
Räntekostnader	0	0
Övriga finansiella kostnader	0	0
ÅRSBIDRAG	3 142	3 286
Avskrivningar enligt plan	-985	-971
Avskrivningar av engångskaraktär	0	0
Nedskrivningar	-1	0
Extraordinära intäkter o. kostnader	0	0
RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	2 155	2 315
Ökning eller minskning av avskr.differens	0	0
Ökning eller minskning av reserv	-2 000	-2 000
Ökning eller minskning av fonder	0	0
RÄKENSKAPSPERIODENS ÖVERSKOTT	155	315

Resultaträkningens relationstal

	2017	2016
Verksamhetsintäkter/-kostnader	14,9 %	14,4 %
Årsbidragsprocent	12,4 %	12,8 %
Avskrivningsprocent	3,9 %	3,8 %
Årsbidraget i procent av avskrivningarna	319 %	338 %
Invånarantal per 31.12	4 858	4 757
Årsbidrag euro/invånare	647	691
Verksamhetsbidrag euro/invånare	3 897	4 017
Procentuell förändring verksamhetsbidrag	-0,9 %	3,6 %

Verksamhetsintäkter/-kostnader: Beskriver hur stor procent av verksamhetsutgifterna som täcks med avgifter, försäljningsinkomster och andra verksamhetsinkomster.

Årsbidragsprocent: Beskriver hur stor del av intäkterna (verksamhetsintäkter + skatteintäkter + landskapsandelar) som blir över till avskrivningar, investeringar och amorteringar på lånen.

Avskrivningsprocent: Beskriver hur stor del av intäkterna (verksamhetsintäkter + skatteintäkter + landskapsandelar) som använts till planavskrivningar och nedskrivningar.

1.3. FINANSIERING AV VERKSAMHETEN

FINANSIERINGSANALYS (1000 euro)	2017	2016
DEN EG. VERKSAMHETENS O. INVESTERINGARNAS KASSAFLÖDE		
INTERNT TILLFÖRDA MEDEL		
Årsbidrag	3 142	3 286
Extraordinära poster	0	0
Korrektivposter	-70	-137
SUMMA TILLFÖRDA MEDEL	3 072	3 149
INVESTERINGAR		
Investeringar i anläggningstillg.	-743	-1 077
Finansieringsandelar för invest.utg	0	21
Försäljningsinkomster av AT	70	146
SUMMA INVESTERINGAR	-674	-910
NETTOKASSAFLÖDET VERKS. O INVEST.	2 398	2 239
FINANSIERINGENS KASSAFLÖDE		
UTLÅNING		
Minskning av utlåning	0	0
Ökning av utlåning	0	0
FÖRÄNDRINGAR I LÅNEBESTÅNDET		
Ökning av långfristiga lån	0	0
Minskning av långfristiga lån	0	0
Förändring av kortfristiga lån	0	0
FÖRÄNDRING AV EGET KAPITAL	0	0
ÖVRIGA FÖRÄNDRINGAR AV LIKVIDITET		
Förvaltade medel och kapital	0	0
Omsättningstillgångar	0	0
Förändring fordringar	-265	-25
Räntefria kort- o. långfristiga skulder	425	185
FINANSIERINGENS NETTOKASSAFLÖDE	161	161
FÖRÄNDRING AV KASSAMEDEL	2 559	2 400
FÖRÄNDRING AV KASSAMEDEL BALANS		
Kassamedel 01.01.	11 514	9 114
Kassamedel 31.12.	14 073	11 514
	2 559	2 400

Finansieringsanalysens relationstal

	2017	2016
Verksamh och inv kassaflöde under 5 år	1 662 803	1 438 375
Intern finansiering av investeringar	423 %	311 %
Låneskötselbidrag	-	-
Likviditet (kassadagar)	223	180

1.4. BALANSRÄKNING

	31.12.2017	31.12.2016
BESTÅENDE AKTIVA	17 333	17 575
Immateriella tillgångar	844	962
Övriga utg. Med lång verkn.tid	844	962
Övriga utg. med lång verkn.tid/pågående	0	0
Materiella tillgångar	15 119	15 243
Mark- o. vattenområden	1 969	1 969
Byggnader	7 828	8 175
Fasta konstruktioner och anordningar	4 522	4 415
Maskiner och inventarier	293	301
Förskottsbetalningar och pågående anläggningar	506	382
Placeringar	1 370	1 371
Aktier och andelar	1 370	1 371
FÖRVALTADE MEDEL	1 264	1 275
Landskapsuppdrag	31	43
Donationsfondernas särskilda täckning	1 232	1 232
RÖRLIGA AKTIVA	15 529	12 706
Omsättningstillgångar	0	0
Förskottsbetalningar	0	0
Fordringar	1 450	1 186
Långfristiga fordringar	23	20
Lånefordringar	0	0
Övriga fordringar	23	20
Kortfristiga fordringar	1 428	1 166
Kundfordringar	548	555
Lånefordringar	6	0
Övriga fordringar	637	352
Resultatregleringar, fordringar	237	259
Finansiella värdepapper	6	5
Aktier och andelar	0	0
Övriga värdepapper	6	5
Kassa och bank	14 073	11 514
AKTIVA TOTALT	34 125	31 556

	31.12.2017	31.12.2016
EGET KAPITAL	-22 295	-22 140
Grundkapital	-10 000	-10 000
Övriga egna fonder	-6	-5
Över/underskott från tidigare perioder	-12 134	-11 819
Räkenskapsperiodens överskott/underskott	-155	-315
AVSKRIVNINGSDIFFERENS OCH RESERVER	-5 500	-3 500
AVSÄTTNINGAR	0	0
FÖRVALTAT KAPITAL	-1 264	-1 275
Landskapsuppdrag	-31	-43
Donationsfondernas kapital	-1 232	-1 232
Övrigt förvaltad kapital	0	0
FRÄMMANDE KAPITAL	-5 067	-4 641
Långfristigt	-2 334	-2 130
Lån från finansinstitut och försäkringsinrättningar	0	0
Lån från offentliga samfund	0	0
Övriga skulder	-2 334	-2 130
Kortfristigt	-2 732	-2 511
Lån från finansinstitut och försäkringsinrättningar	0	0
Lån från offentliga samfund	0	0
Erhållna förskott	-2	-2
Skulder till leverantörer	-1 015	-700
Övriga skulder	-608	-682
Resultatregleringar, skulder	-1 108	-1 127
PASSIVA TOTALT	-34 125	-31 556

Balansräkningens nyckeltal

	2017	2016
Soliditet	65 %	70 %
Finansieringsförmögenhet euro/inv	2 154	1 696
Skuldsättningsgrad	20 %	18 %

Soliditet: Soliditeten visar kommunens förmåga att på sikt kunna stå för sina förpliktelser. Beräknas eget kapital i förhållande till balansomslutning.

Finansieringsförmögenhet euro/invånare: Finansieringsförmögenheten utvisar om de likvida tillgångarna räcker till för återbetalning av det främmande kapitalet. En negativ differens visar det främmande kapital som inte kan täckas med finansieringstillgångarna/likvida medel.

Skuldsättningsgrad: Skuldsättningsgraden anger hur stor del av kommunens driftsinkomster som skulle behövas för återbetalning av det främmande kapitalet. Ju lägre nyckeltalet för skuldsättningen är desto bättre möjlighet har kommunen att klara av skuld amorteringen med inkomstfinansieringen.

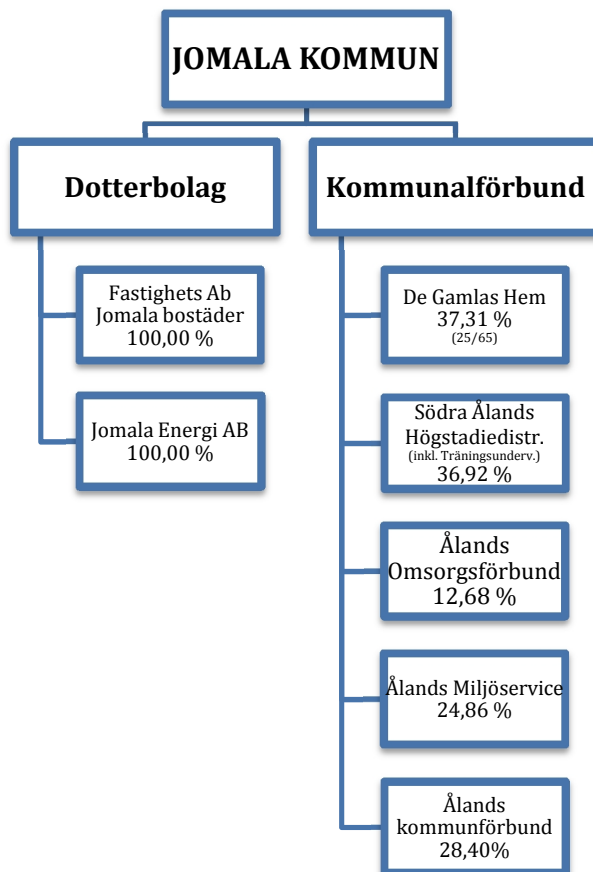
	2017	2016
Lån 31.12	0	0
Lån/inv	0	0
Ackumulerat överskott	12 289 550	12 134 084
Ackumulerat överskott/inv	2 530	2 551
Likvida medel 31.12	14 072 971	11 514 181
Invånarantal 31.12	4 858	4 757

1.5. KONCERNENS VERKSAMHET OCH EKONOMI

1.5.1. Koncernstrukturen

Kommunkoncernen Jomala kommun består, förutom av kommunen, av följande bolag och kommunalförbund:

Räkenskapsperioden för samtliga bolag och kommunalförbund i kommunkoncernen utgår 31.12 och bokföringsperiodens längd är 12 månader.

1.5.2 Väsentliga händelser inom koncernen

Svinryggens Deponi Ab fusionerades 2016 ihop med Ålands Problemafval Ab (ÅPAB). Fusionen medförde att Svinryggens Deponi Ab från och med 1.1.2017 inte längre är ett dotterbolag till Jomala kommun.

1.5.3 Intern kontroll inom koncernen

Intern kontroll är en process som handhas av kommunstyrelsen, ledningsgruppen och koncernbolagens styrelser. Syftet är att skapa en tillräckligt rättvisande bild av målsättningarnas uppnående. I beaktande bör tas att kommunen endast äger två bolag till 100 procent. För att säkerställa kommunens intressen och målsättningar är en dialog med koncernbolagen och skapandet av smidiga nätverk av största vikt.

Kommunen antog nya koncerndirektiv 2016. I direktiven framgår det hur kommunen ska agera gentemot koncernbolagen. Kommunen utser representanter till koncernbolagens styrelser/stämmor som ska agera för kommunens bästa. Kommunen har, via initierade ärenden i kommunstyrelsen, informerats om koncernbolagens verksamhet. Kommunens representation i koncernbolagen är en mycket viktig informationskanal. Rutinerna för budgetuppföljning skiljer sig mellan de olika bolagen. En målsättning är att gemensamt med de andra ägarna skapa fungerande rutiner.

1.5.4 Koncernresultaträkning

RESULTATRÄKNING (1000 euro)	2017	2016
Verksamhetsintäkter	7 554	7 492
Verksamhetskostnader	-26 183	-26 339
Verksamhetsbidrag	-18 629	-18 847
Skatteinkomster	17 491	17 918
Landskapsandelar	4 544	4 448
Driftsbidrag	3 407	3 519
Ränteintäkter	35	28
Övr. fin. Intäkter	7	5
Räntekostnader	-17	-21
Övr.fin.kostnader	-1	0
Årsbidrag	3 431	3 530
Avskrivningar på anläggningstillgångar och övriga utgifter med lång verkningstid	-1 214	-1 192
Nedskrivning av bestående tillgångar	-1	0
Extraordinära intäkter o. kostnader	0	0
Räkenskapsperiodens resultat	2 215	2 338
Ökn el. minskn av avskr.diff	0	0
Ökn el. minskn av reserv	-2 000	-1 980
Ökn el. minskn av fonder	0	0
Räkenskapsperiodens överskott	215	358

Koncernresultaträkningens nyckeltal	2017	2016
Intäkter/kostnader	28,9 %	28,4 %
Årsbidragsprocent	11,6 %	11,8 %
Avskrivningsprocent	4,1 %	4,0 %
Årsbidraget i % av avskrivningarna	282,6 %	296,1 %
Årsbidrag euro/invånare	706	742
Verksamhetsbidrag euro/invånare	3 835	3 962

1.5.5. Finansieringsanalys för koncernen

FINANSIERINGSANALYS (1000 euro)		
DEN EG. VERKSAMHETENS O. INVESTERINGARNAS KASSAFLÖDE		
INTERNT TILLFÖRDA MEDEL	2017	2016
Årsbidrag	2 939	3 530
Extraordinära poster	0	0
Korrektivposter	-70	-386
SUMMA TILLFÖRDA MEDEL	2 869	3 144
INVESTERINGAR		
Investeringar i anläggningstillg.	-843	-1 284
Finansieringsandelar för invest.utg		21
Försäljningsinkomster av AT	70	161
SUMMA INVESTERINGAR	-773	-1 102
NETTOKASSAFLÖDET VERKS. O INVEST.	2 096	2 042
FINANSIERINGENS KASSAFLÖDE		
UTLÅNING		
Minskning av utlåning	0	0
Ökning av utlåning	0	0
FÖRÄNDRINGAR I LÅNEBESTÅNDET		
Ökning av långfristiga lån	0	180
Minskning av långfristiga lån	-156	-179
Förändring av kortfristiga lån	38	27
FÖRÄNDRING AV EGET KAPITAL	0	0
ÖVRIGA FÖRÄNDRINGAR AV LIKVIDITET		
Förvaltade medel och kapital	0	0
Omsättningstillgångar	0	1
Förändring fordringar	-184	-194
Räntefria kort- o. långfristiga skulder	606	199
FINANSIERINGENS NETTOKASSAFLÖDE	304	34
FÖRÄNDRING AV KASSAMEDEL	2 400	2 076
FÖRÄNDRING AV KASSAMEDEL BALANS		
Kassamedel 01.01	11 850	9 832
Kassamedel 31.12	14 741	11 908
	2 891	2 076

Koncernfin. nyckeltal	2017	2016
Årsbidrag	3 430 588,27	3 530 091,68
Intern finansiering av investeringar	407 %	279 %
Räntekostnader	16 593,50	21 072,39
Låneskötselbidrag	19,9	17,8
Likviditet kassadagar	198	156

1.5.6. Koncernbalansräkning

A K T I V A (1000 euro)	31.12.2017	31.12.2016
BESTÅENDE AKTIVA		
Immateriella tillgångar		
Immateriella rättigheter	55	58
Övriga utgifter med lång verkningstid	844	962
Sa Immateriella tillgångar	899	1 019
Materiella tillgångar		
Mark- och vattenområden	1 982	1 982
Byggnader och konstruktioner	9 349	9 969
Fasta konstruktioner och anordningar	4 676	4 563
Maskiner och inventarier	316	442
Övriga materiella tillgångar	1 366	1 498
Förskottsbetalningar och pågående nyanläggningar	518	382
Sa Materiella tillgångar	18 207	18 835
Placeringar		
Övriga aktier och andelar	274	253
Sa Placeringar	274	253
SA BESTÅENDE AKTIVA	19 380	20 108
FÖRVALTADE MEDEL		
Landskapets uppdrag	31	43
Donationsfondernas särskilda teckning	1 389	1 381
SA FÖRVALTADE MEDEL	1 420	1 424
RÖRLIGA AKTIVA		
Sa Omsättningstillgångar		665
Fordringar		
Långfristiga		
Kundfordringar	0	0
Övriga fordringar	23	20
Sa Långfristiga	23	20
Kortfristiga		
Försäljningsfordringar	691	768
Lånefordringar	6	
Övriga fordringar	749	532
Resultatregleringar	375	501
Sa Kortfristiga	1 821	1 801
Sa Fordringar	1 844	1 821
Finansiella värdepapper		
Övriga värdepapper	6	5
Sa Finansiella värdepapper	6	5
Kassa och bank	14 741	11 908
SA RÖRLIGA AKTIVA	16 591	13 735
SA AKTIVA	37 391	35 267

PASSIVA (1000 euro)	31.12.2017	31.12.2016
EGET KAPITAL		
Grundkapital	10 000	10 000
Kapitaltillskott	4	3914
Andelar av kommuner som ska utträda	0	0
Uppskrivningsfond	0	0
Fond för verkligt värde	0	0
Reservfond	0	
Övriga fonder		
Övriga fonder	6	5
Sa Övriga fonder	6	5
Balanserad vinst (förlust) från tidigare räkenskapsperioder	12 422	12 145
Räkenskapsperiodens vinst (förlust)	215	358
SA EGET KAPITAL	22 646	22 512
ACKUMULERADE BOKSLUTSDISPOSITIONER		
Avskrivningsdifferens		33558
Reserver	5 500	3 500
SA ACKUMULERADE BOKSLUTSDISPOSITIONER	5 500	3 534
AVSÄTTNINGAR		
Övriga avsättningar	0	0
SA AVSÄTTNINGAR	0	0
FÖRVALTAT KAPITAL		
Landskapets uppdrag	31	43
Donationsfondernas kapital	1 389	1 381
SA FÖRVALTAT KAPITAL	1 420	1 424
FRÄMMANDE KAPITAL		
Långfristigt		
Skulder till kreditinstitut	1 296	1 633
Lån från offentliga samfund	185	239
Pensionslån		
Övriga skulder	2 499	2 294
Sa Långfristigt	3 980	4 167
Kortfristigt		
Skulder till kreditinstitut	123	156
Lån från offentliga samfund	54	15
Pensionslån		
Erhållna förskott	134	91
Leverantörsskulder	1 209	947
Övriga skulder	688	801
Skuld till kommuner		
Resultatregleringar	1 636	1 621
Latent skatteskuld		
Sa Kortfristigt	3 845	3 630
SA FRÄMMANDE KAPITAL	7 825	7 797
SA PASSIVA	37 391	35 267

	2017	2016
Soliditet	61 %	64 %
Finansieringsförmögenhet euro/inv	1 804	1 248
Skuldsättningsgrad	26 %	26 %
Lån 31.12	1 658 448	2 043 350
Lån/inv	341	430
Ackumulerat överskott	12 636 601	12 503 151
Ackumulerat överskott/inv	2 601	2 628
Likvida medel 31.12	14 741 028	11 908 001
Invånarantal 31.12	4 858	4 757

1.6. STYRELSENS FÖRSLAG TILL ÅTGÄRDER

I enlighet med 70 § kommunallagen (ÅFS 1997:73) ska kommunstyrelsen när verksamhetsberättelsen överlämnas föreslå åtgärder med anledning av räkenskapsperiodens resultat och för att balansera ekonomin. Med anledning av resultatet föreslår kommunstyrelsen att 2 000 000 euro reserveras för projektet 86112 Utbyggnadsprojekt skola, barn och fritid (d.v.s. byggnation Samlingshus) och resterande överskott om 155 466 euro förs mot det fria egna kapitalet.

1.7. BUDGETUTFALLET

Kommunfullmäktige har den 13 mars 2018 § 15 konstaterat att ingen förvaltning överskridit budget 2017.

1.7.1. Målen för verksamhet och ekonomi

Den allmänna målsättningen för den kommunala verksamheten för budgetåret var att utgående från kommunens verksamhetsidé producera samhällsservice så kvalitativt som möjligt inom de ekonomiska och personella ramar och resurser som kommunen har till sitt förfogande. Kommunens verksamhetsidé finns inskriven i kommunens förvaltningsstadga och lyder enligt följande:

”Kommunen ska i samråd med invånarna skapa och upprätthålla förutsättningar för att, inom ramen för befintliga resurser, på ett möjligast rationellt och effektivt sätt producera kommunal samhällsservice som motsvarar efterfrågan. I sin verksamhet eftersträvar kommunen en ekologisk, ekonomisk, kulturell och socialt hållbar utveckling med ett särskilt ansvar för kommande generationer. Kommunen ska i sin verksamhet eftersträva en god och frisk miljö, där det är hälsosamt och trivsamt att bo och vistas.”

1.7.2. Sammandrag av kommunens budgetutfall

	BOKSLUT 2016	BUDGET 2017	BUDGET- ÄNDRING	BUDGET 2017 EFTER ÄNDRING	BOKSLUT 2017	AVVIKELSE MOT BUDGET	FÖRÄNDR. I % 2016-2017	REL. ANDEL i % 2017	ANDEL/ SKATTESATS
Centralförvaltningen	-1 098	-1 492	60	-1 432	-1 033	399	-6,0 %	5 %	0,90
Socialförvaltning	-10 032	-10 413	0	-10 413	-9 342	1 071	-6,9 %	49 %	8,11
Skolförvaltning	-6 580	-7 114	-60	-7 174	-6 837	337	3,9 %	36 %	5,94
Biblioteksförvaltningen	-206	-229	0	-229	-203	26	-1,1 %	1 %	0,18
Fritidsförvaltningen	-389	-501	-199	-701	-628	72	61,6 %	3 %	0,55
Räddningsförvaltningen	-147	-166	0	-166	-153	13	3,9 %	1 %	0,13
Tekniska förvaltningen	-968	-1 014	-100	-1 114	-1 064	50	9,9 %	6 %	0,92
Affärsverksamheten	254	231	0	231	292	62	15,2 %	-2 %	-0,25
Byggnämnden	-66	-66	0	-66	-34	32	-48,4 %	0 %	0,03
Driftshushållning netto	-19 233	-20 765	-300	-21 064	-19 002	2 062	-1,2 %	100 %	16,50

1.7.3. Driftsekonomidelens utfall

CENTRALFÖRVALTNINGEN

**BUDGETUPPFÖLJNING AV RAMEN FÖR CENTRALFÖRVALTNINGEN
INKLUSIVE NÄRINGSVERKSAMHET**

	Bokslut 2016	Budget 2017	Budget- ändring	Styrelsens disp medel	Budget 2017 efter ändringar	Bokslut 2017	Avvikelse efter ändringar
Externa:							
Inkomster	193 015,41	152 689,00	0,00	0,00	152 689,00	141 081,22	-11 607,78
Utgifter	-1 291 348,03	-1 644 480,00	-240 000,00	300 000,00	-1 584 480,00	-1 173 729,53	410 750,47
Nettoutg.	-1 098 332,62	-1 491 791,00	-240 000,00	300 000,00	-1 431 791,00	-1 032 648,31	399 142,69
Interna:							
Netto	-269 513,36	315 086,26	0,00	0,00	315 086,26	221 475,69	-93 610,57

Ramen för centralförvaltningen visar en underskridning om 399 143 euro. Budgetöverskottet beror till stor del på lägre kostnader än beräknat på flera områden samtidigt som behovet av kommunstyrelsens dispositionsmedel endast uppgick till 60 000 euro. Resterande medel om 240 000 euro förblev orörda.

Kommunstyrelsen**Målsättning**

- Centralförvaltningen ges i uppdrag att under 2017 utreda behovet av ett nytt HR- och lönesystem.
- Centralförvaltningen ges i uppdrag att under 2017 göra upp en hållbarhetsplan för Jomala kommun.
- Centralförvaltningen ges i uppdrag att under 2017 utreda möjligheterna samt kostnaderna för en eventuell extern IT-revision.

Måluppföljning

- Under året har förvaltningen utrett behovet av ett nytt HR- och lönesystem. Ett nytt HR- och lönesystem förbättrar och säkerställer attesteringsförfarandet samt förtydligar och tydliggör ansvarsfördelningen. Det möjliggör med andra ord förbättrade rutiner och kontroller inom området. Ett nytt system är även en nyckel för att bättre möta krav på personalstatistik. Processen gällande ett nytt HR- och lönesystem fortsätter under 2018.
- Jomala kommun har genom kommunstyrelsens beslut § 91/24.04.2017 ställt sig bakom Ålands landskapsregerings utvecklings- och hållbarhetsagenda för Åland. Det kan vidare konstateras att frågan om ytterligare eventuella åtgärder och egna hållbarhetsplaner kan ånyo behandlas när Ålands landskapsregering tagit fram nya konkreta målsättningar och nyckeltal.

- Kostnaden för en IT-revision uppgår till cirka 10 000 euro, vilket finns beviljat i Jomala kommuns budget för 2018. IT-revision verkställs enligt plan under 2018.

Centralförvaltningen

Kommunfullmäktige har under 2017 sammanträtt 8 gånger och sammanlagt behandlat 85 paragrafer (9 sammanträden och 117 paragrafer 2016).

Kommunens revisorer har under året varit Magnus Lundberg (ordförande), Robert Lindfors och Gunilla Wik.

Revisionen av 2017 års räkenskaper har skett den 16 och 17 maj 2018.

Kommunstyrelsen höll under året 21 sammanträden och behandlade 313 paragrafer (19 sammanträden och 320 paragrafer 2016).

Centralförvaltningen ansvarar för kommunens centrala administration samt allmän och intern service till övriga förvaltningsenheter.

Centralförvaltningens anställda:

Tjänstebeteckning	2015	2016	2017
Kommundirektör	1	1	1
Kommunsekreterare	1	1	1
Personalchef	1	1	1
Ekonomichef	1	1	1
Ekonom	1	1	1
Byråsekreterare*	2,85	2,85	2,85
Bokförare	1	1	1
Kanslist	0,6	0,6	0,6
Områdesarkitekt	1	0	0
Planerare	1	0	0
Planläggare	0	1	1
Totalt	11,45	10,45	10,45

Den egna planläggningen

Under 2017 färdigställdes följande planer i Jomala kommun:

1. Detaljplaneändring för del av kvarter 42227, park- och gatuområde i Prestgården by
2. Detaljplaneändring för kvarter 43141 samt parkområde i Vesterkalmare by
3. Detaljplan för fastigheterna 2:55, 2:61 och 2:62 samt del av 4:84 och vägområde i Möckelö by
4. Upphävande av detaljplan för del av parkområde, som bevaras i naturtillstånd i Vesterkalmare by
5. Detaljplaneändring för kvarter 4209, park- och trafikområde i Möckelö by
6. Detaljplaneändring för tomt 2 och 3 i kvarter 42026 samt parkområde i Möckelö by
7. Detaljplaneändring för tomt 1 i kvarter 4206 i Möckelö by

Renhållningsmyndigheten Ålands miljöservice k.f. (Mise)

Kommunens avfallshantering sköts av Mise. Den operativa verksamheten sköts av Mises dotterbolag Producentansvar Åland Ab (Proans) och av Svinryggens Deponi Ab. Proans erbjuder en lösning för producentansvar gällande förpackningsavfall och Svinryggens Deponi Ab omhändertar hushållens farliga avfall. Mises verksamhet 2017 var fullständigt avgiftsfinansierad och inget driftsunderstöd krävdes.

Näringsverksamheten och lantbruksstöd

Näringsverksamhetens ärenden handhas av kommunstyrelsen.

Lantbrukskansliet som upprätthålls av Jomala kommun är ett samarbete mellan kommunerna Jomala, Brändö, Kumlinge, Kökar, Lemland och Sottunga. Kansliet säljer även tjänster till Mariehamns stad. Tabellen nedan visar antalet gårdar belägna i respektive kommun för vilka någon form av aktivitet i registret har skett under året.

Aktiva gårdar	2015	2016	2017
Brändö	12	11	11
Jomala	76	77	77
Kumlinge	11	11	11
Kökar	8	8	8
Lemland	33	29	29
Mariehamn	2	2	2
Sottunga	9	8	8

Lantbrukskansliets anställda:

Tjänstebeteckning	2015	2016	2017
Lantbrukssekreterare	0,8	0,8	0,8
Kontrollant	*1	*1	*1
*1 anställd på timbasis efter behov			

Kostnadsfördelningen 2017 utföll så att Jomala stod för 62 procent, Lemland för 25 procent, Kökar för 2 procent, Sottunga för 1 procent, Brändö för 6 procent och Kumlinge för 4 procent av kostnaderna. En reservering om 8 324,98 euro har gjorts för 2017 med anledning av ett felaktigt utbetalt lantbruksstöd där det är ovisst i fråga om betalningsansvar föreligger eller inte för kommunen. Det har dock inte lett till några märkbara förändringar i totalkostnaderna.

SOCIALFÖRVALTNINGEN

**BUDGETUPPFÖLJNING AV RAMEN FÖR SOCIALVÅRDEN;
inklusive kommunalförbundet Ålands Omsorgsförbund**

	Bokslut 2016	Budget 2017	Budget- ändring	Styrelsens disp.medel	Budget 2017 efter ändringar	Bokslut 2017	Avvikelse efter ändringar
Externa:							
Inkomster	104 064,14	81 147,56	0,00	0,00	81 147,56	111 481,83	30 334,27
Utgifter	-2 923 969,74	-2 864 655,08	0,00	0,00	-2 864 655,08	-2 703 409,74	161 245,34
Nettoutg.	-2 819 905,60	-2 783 507,52	0,00	0,00	-2 783 507,52	-2 591 927,91	191 579,61
Interna:							
Netto	-53 698,78	-57 188,28	0,00	0,00	-57 188,28	-54 325,28	2 863,00

Ramen för hela socialförvaltningen visar en underskridning om 1 071 208 euro.

Även ramen för socialvården visar på ett positivt resultat om 191 580 euro. Även om kostnaderna inom barnskyddet gick något över budget kunde kostnaderna hanteras inom ramen för socialvården.

Socialförvaltningen**Målsättning**

- Under 2017 fortsätter satsningen på att uppgöra behövliga klientplaner enligt utkomststödslagen och serviceplaner enligt handikappservicelagen i syfte att effektivisera arbetet. Satsningen kräver extra resurser vid socialkansliet.

Måluppföljning

- Den tidigare tillfälliga socialarbetartjänsten inrättades ordinarie från 1.1.2017. Arbetet med klient- och serviceplanerna har fortsatt men p.g.a. flyktingmottagandet och nyrekrytering till den nya socialarbetartjänsten under året så har inte tid funnits för att komma ikapp målsättningen under 2017. Serviceplanerna inom handikappservicen är dock i stort sett uppdaterade och även klientplanerna inom utkomststödet delvis klara. Arbetet fortsätter under 2018.

Personal och tjänstemannabeslut:

Personal:	2015	2016	2017
Allmänna avdelningen:			
Socialchef	1	1	1
Byråsekreterare	0,74	0,74	0,74
Socialarbete:			
Socialarbetare	2*	2**	2***
Barnomsorg:			
Barnomsorgschef	1	1	1
Specialbarnträdgårdslärare	1	1	2
Äldreomsorg:			
Äldreomsorgsledare	1	1	1

*Tf. socialarbetare anställdes 2.3 – 31.12.2015.

** Tf. socialarbetare 1.1 – 31.12.2016.

*** Socialarbetartjänst inrättad ordinarie 1.1.2017.

Tjänstemannabeslut	2015	2016	2017
Avtal om vårdnad om barn och umgänge	54	56	41
Avtal om enbart umgänge	9	12	8
Barnomsorgsplatser	190	220	119
Barnomsorg i annan kommun	3	6	3
Barnomsorgspersonal	218	270	202
Barnomsorgsavgift	576	676	663
Förebyggande utkomststöd	9	12	7
Förvaltning	80	91	116
Handikappservice	56	77	68
Färdtjänst enligt socialvårdslagen	12	7	15
Hemserviceavgifter	26	17	34
Specialomsorgen	2	1	1
Hemservicepersonal	82	66	43
Hemvårdsstöd, barn	205	160	118
Trygghetsalarm	8	10	12
Antal avtal om underhållsbidrag	22	18	25
Utkomststöd	435	346	274
Äldreomsorg	26	43	35
Missbrukarvården	1	4	1
Hemservice	3	33	34
Folkhälsan	4	15	2
Rönngården periodrum	4	1	1
Skyddat arbete	2	6	3
Moderskapsunderstöd	56	64	53
Närståendevård över 65 år	1	9	3
Närståendevård under 65 år	24	8	5
Totalt	2108	2228	1886
	2015	2016	2017
Faderskapsutredningar	41	39	29

Cancer- och lungskadefonden

Specifikationer		
Saldo på sparkonto i ÅAB 31.12.17	2305902	5 504,32 €
Fondens behållning		5 504,32 €
Inbetalningar under året		87,00 €
Räntor		0,00 €
Utdelning	./.	0,00 €
Kontoutdragsavgifter	./.	7,25 €
Fondens kapitalökning		79,75 €

Fältarna

Kommunen betalar för Fältarnas tjänster. Fältarnas verksamhet går ut på att arbeta förebyggande med åländska ungdomar, att hjälpa, stödja och finnas till hands för ungdomar samt att följa med, känna till och analysera tonårskulturen på Åland. Fältarna har samverkat med barnskyddet.

Flyktingmottagningen

Kommunen tog emot de första 5 kvotflyktingarna 2016. Mottagandet har skötts av socialförvaltningen i samarbete med övriga myndigheter och frivilliga aktörer. Ersättningar för flyktingmottagningen söks kvartalsvis från staten (UF-centret). Under hösten 2017 gjorde socialförvaltningen en utvärdering av det första flyktingmottandet varefter en beredning om nytt flyktingmottagande, planerat till hösten 2018, startade i december 2017.

Kommunfullmäktige godkände vid sitt första sammanträde 2018 ett nytt flyktingmottagande.

Tallbacken

Kommunen köper tjänster från Tallbacken i Mariehamn för barnskydd, mödravård och ungdom i kris. Skyddshemsdelen finansieras däremot av landskapsregeringen från 1.1.2016.

Måluppföljning

	2015	2016	2017
Kvinnor i behov av skydd	2	0	0
Antal klienter, vuxna och barn	7	2	3

Privata barnskyddsanstalter

Budgeten var planerad för två ungdomar i institutionsplacering under hela året. Utfallet blev att sammanlagt sex barn/ungdomar var placerade på olika institutioner både i Finland och i Sverige, varav endast en ungdom under hela året. Därmed ökade vårddygnet vilket förklarar kostnadsställets överskridning.

Måluppföljning

	2015	2016	2017 Mål	2017
Vårdtagare	5	6	2	6
Vårddygn	1576	1118	730	1051

Öppenvård

Barnskyddet i Jomala sköts enligt samarbetsavtal av Mariehamns stads barnskyddsenhet. Kostnaderna för barnskyddet översteg budget p.g.a. ökade kostnader för köptjänster där

exempelvis tolktjänster ingår, understöd till hushåll och en ny öppenvårdsinsats inriktad på att förhindra placeringar i institution. Barnskyddet har under året haft en dramatisk ökning av barnskyddsanmälningar med fler ärenden och åtgärder som följd (se statistiken nedan). Likaså även en fortsatt ökning gällande behovet av familjerådgivningens tjänster.

	2015	2016	2017 mål	2017
Folkhälsans Familjerådgivning	247	389	325	494
Klienter som omfattas av åtgärder inom öppenvården under året	20	23	14	49
Antal nya barn i barnskyddet	3	19	11	12
Adoptionsärenden	2	3	3	2

Åtgärd	2015	2016	2017
Antal inkomna barnskyddsanmälningar	33	74	104
Antal barn som barnskyddsanmälan gäller	27	51	49
Antal barn som en klientrelation inletts för	11	36	12
Antal barn för vilka en utredning av behov av barnskydd gjorts	21	21	20
Antal barn för vilken en klientplan utarbetats	8	8	6

Barnskyddsåtgärder

Åtgärd	2015	2016	2017 mål	2017
Eftervård	2	4	3	2

Familjevård

Måluppföljning

Åtgärd	2015	2016	2017 mål	2017
Omhändertagna barn, utom hemmet placerade	1	1	3	2*

*en i professionellt familjehem i Sverige.

Stödpersoner

Måluppföljning

	2015	2016	2017 mål	2017
Stödpersoner	3	3	4	2
Stödfamiljer	4	9	8	4

Stiftelsen Hemmet

	2015	2016	2017 Mål	2017
Vårdtagare	1	1	1	1
Vårddygn	365	365	365	365

Handikappservice

Målsättning

- Att uppgöra en handlingsplan för handikappservice som ska ge en enhetlig bedömning om handikappservice för personer med funktionsnedsättning.

Måluppföljning

- Handlingsplanen för handikappservice har ej kunnat genomföras som planerat på grund av bristfälliga personella och tidsmässiga resurser. Överförs till budget 2018.

	2015	2016	2017 mål	2017
Rehabilitering och anpassningsträning	2	3	4	1
Personlig assistent	10	11	10	11
Stödpersoner/stödfamilj	3	8	8	6
Dagverksamhet	4	0	0	0
Redskap, Hjälpmedel vid förflyttning	4	3	5	4
Ändringsarbeten i bostad/maskiner	5	4	6	10
Serviceboende	2	3	2	3
Färdtjänst enl. Handikapplagen:				
- beviljade	59	62	57	75
- personer som nyttjat	47	39	48	57
- enkelresor under året	2435	3898	3500	4214

Specialomsorg

Ålands Omsorgsförbund	2015	2016	2017 Mål	2017
Dagverksamhet + semester o fritid				
Antal personer	9+8	9+4	9+4	9
Gruppboende + korttidshem				
Antal personer	8+1	8+1	9	8+1
Lägenhetsboende				
Antal personer	0	1	1	1
Specialfritidshemsverksamhet				
Antal personer	3	2	2	2

Förmedlingstjänster	2015	2016	2017 Mål	2017
Antal personer totalt, Kårkulla s.k.	1	1	1	1
Antal vårddygn, Boendevård	365	365	365	344
Antal vårddag, Dagvård, arbetscentral	226	229	230	216
Antal personer totalt, Stiftelsen Hemmet	1	1	1	1
Antal vårddagar	365	365	365	365

Övrig verksamhet	2015	2016	2017 Mål	2017
DUV:s-avlastningsläger:	3	2	4	4
Antal personer				
FDUV:s, fritidsverksamhet	1	1	1	2
Antal personer				
Transport specialfritidshem	0	1	1	1
Antal personer				

Skyddat arbete

	2015	2016	2017 Mål	2017
Antal personer	3	6	6	6

Missbrukarvård

	2015	2016	2017 Mål	2017
Beroendemottagning, Antal klienter	22	24	44	30
Beroendemottagning, Antal besök	169,5	156	356	186,5
Behandlingshem, Antal klienter	1	1	1	1

Utkomststöd**Målsättning**

- Att under året se över behovet av klientplaner inom området.

Måluppföljning

- Målsättningen har delvis uppfyllts men grund av bristande personella resurser inte kunnat genomföras till fullo. Målsättningen finns således kvar i budget 2018. Dock kan noteras att utkomststödet som ett tillfälligt stöd i kris har fungerat väl då hela 86,1 % av utkomststödstagarna erhållit stödet mellan 1 och 4 månader och endast några få är beroende för längre tider än 7 månader. Noteras dock att både antal beviljade hushåll och kostnader minskat jämfört med budget.

Egentligt utkomststöd	2015	2016	2017
Antal beviljade hushåll	36	43	36
Antal beviljade personer	55	83	71
Antal beslut	435	358	274
Civilstånd			
Ogift	65,6 %	48,1 %	50,0 %
Gift	9,4 %	14,8 %	11,1 %
Hemskillnad	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Frånskild	9,4 %	25,9 %	22,2 %
Änka/änkling	3,1 %	3,7 %	5,6 %
Samboende	12,5 %	7,4 %	11,1 %
Hushållstyp:			
Ensamstående män	56,8 %	40,0 %	36,8 %
Ensamstående kvinnor	18,9 %	26,7 %	18,4 %
Ensamstående med barn	16,2 %	22,2 %	26,3 %
Gifta/sambo utan barn	2,7 %	0,0 %	2,6 %
Gifta/sambo med barn	5,4 %	11,1 %	15,8 %
Ålderskategorier:			
0 -	43,2 %	26,7 %	28,9 %
30 -	24,3 %	31,1 %	18,4 %
40 -	5,4 %	15,6 %	21,1 %
50 -	24,3 %	17,8 %	28,9 %
65 -	2,7 %	8,9 %	2,6 %
Varaktighet i månader:			
1 månad	16,2 %	31,1 %	36,1 %
2 månader	16,2 %	17,8 %	16,7 %
3 månader	10,8 %	15,6 %	19,4 %
4 månader	24,3 %	24,4 %	13,9 %
7 månader	24,3 %	6,7 %	8,3 %
10 månader	8,1 %	4,4 %	5,6 %

Förebyggande utkomststöd**Måluppföljning**

Förebyggande utkomststöd	2015	2016	2017
Antal hushåll	9	6	5

BUDGETUPPFÖLJNING AV RAMEN FÖR BARNOMSORGEN;

	Bokslut 2016	Budget 2017	Budget- ändring	Styrelsens disp.medel	Budget 2017 efter ändringar	Bokslut 2017	Avvikelse efter ändringar
Externa:							
Inkomster	663 155,85	574 200,00	0,00	0,00	574 200,00	559 829,81	-14 370,19
Utgifter	-4 765 381,21	-4 980 724,00	0,00	0,00	-4 980 724,00	-4 522 114,65	458 609,35
Nettoutg.	-4 102 225,36	-4 406 524,00	0,00	0,00	-4 406 524,00	-3 962 284,84	444 239,16
Interna:							
Netto	-664 084,39	-664 455,50	0,00	0,00	-664 455,50	-608 673,42	55 782,08

Ramen för barnomsorgen visar totalt en underskridning om 444 239 euro. Underskridningen beror på att gruppfamiljedaghemmet Miklagård inte togs i bruk samt på inbesparing av anslagen för hemvårdsstöd, minskad semesterlöneskuld, semesterpenning och familjedagvård. Då det gäller relationstalen kan konstateras att kostnaderna per vård dag är högre än målsättningen då barngrupperna inte har varit fullbelagda under hela året. Av samma anledning är avgiftstäckningsgraden lägre än målsättningen.

Specialbarnomsorgen	2015	2016	2017
Antal barn med assistent	13	15	14
Spec.btl har haft kontakt med	92	94	106
- "observationsbarn", 1-4 ggr, antal	15	17	25
- "träningsbarn", 5-10 ggr, antal	29	29	33
- "träningsbarn", 11-20 ggr, antal	33	32	29
- "träningsbarn", > 20 ggr, antal	15	16	19
Antal barn som erhållit språkstöd	13	23	34

Daghem

Gottby daghem				
1 avdelning med 25 platser för 3-6-åringar				
Antal inskrivna barn 31.12 var 23 barn				
	2015	2016	2017 Mål	2017
Beläggingsprocent jan-maj	73	69	75	70
Vårdpersonal	3,78	4,30	3,78	4,25
Ekonomiepersonal	1,30	1,30	1,30	1,30
Kostnad/vård dag, euro	70,06	79,46	58,85	81,09
Avgifternas täckningsgrad, procent	14,37	13,20	13,67	12,31

Överby daghem

1 avdelning med 23 platser för 3-6-åringar

Antal inskrivna barn 31.12 var 22 barn

	2015	2016	2017 Mål	2017
Beläggingsprocent jan-maj	71	73	75	71
Vårdpersonal	4,23	5,52	3,52	4,52
Ekonomiepersonal	1,17	1,17	1,17	1,17
Kostnad/vårddag, euro	66,24	68,52	59,52	75,75
Avgifternas täckningsgrad, procent	16,21	14,63	14,30	13,50

Trollsländan

2 avdelningar med 21 platser för 3-6-åringar

1 avdelning med 14 platser för 2-4-åringar

2 avdelningar med 13 resp. 14 platser för 1-3-åringar

Antal inskrivna barn 31.12 var 81 barn

	2015	2016	2017 Mål	2017
Beläggingsprocent jan-maj				
Mulle, 1-3 år	73	70	75	72
Myran, 1-3 år	73	67	75	72
Knyttet, 2-4 år	77	74	75	75
Skrållan, 3-6 år	74	71	75	72
Trulsa, 3-6 år	79	77	75	75
Adm. föreståndare	1,00	1,00	1,00	1,00
Vårdpersonal	17,14	18,61	16,75	19,16
Ekonomiepersonal	3,43	3,43	3,43	3,43
Kostnad/vårddag, euro	71,42	75,85	64,15	74,25
Avgifternas täckningsgrad, procent	14,32	13,74	13,10	13,74

Österkulla daghem

3 avdelningar med 21 platser för 3-6-åringar

1 avdelning med 14 platser för 1-3-åringar

1 avdelning med 4 platser för 1-3-åringar

Antal inskrivna barn 31.12 var 83 barn

	2015	2016	2017 Mål	2017
Beläggingsprocent jan-maj				
Blåkulla, 1-3 år	70	74	75	76
Småkulla, 1-3 år	91	75	75	71
Grönkulla, 3-6 år	76	74	75	75
Gulkulla, 3-6 år	80	71	75	75
Lilkulla, 3-6 år	74	71	75	78
Adm. föreståndare	1,00	1,00	1,00	1,00
Vårdpersonal	15,60	15,59	13,52	15,96
Ekonomiepersonal	2,65	2,65	2,65	2,65
Kostnad/vårddag, euro	60,75	61,39	52,98	58,38
Avgifternas täckningsgrad, procent	17,60	16,34	17,00	18,31

Sviby daghem

1 avdelning med 21 platser för 6-åringar
 2 avdelningar med 21 platser för 3-5-åringar
 1 avdelning med 16 platser för 1-4-åringar
 1 avdelning med 14 platser för 1-3-åringar
 Antal inskrivna barn 31.12 var 91 barn

	2015	2016	2017 Mål	2017
Beläggingsprocent jan-maj				
Topasen, 1-3 år	80	83	75	74
Rubinen, 1-4 år	80	75	75	71
Safiren, 3-5 år	77	70	75	69
Smaragden, 3-5 år	80	82	75	82
Diamanten, 6-åringar	78	79	75	84
Adm. föreståndare	1,00	1,00	1,00	1,00
Vårdpersonal	20,01	20,08	17,00	19,23
Ekonomiepersonal	3,95	4,15	4,15	4,15
Kostnad/vårddag, euro	66,83	69,10	60,58	71,02
Avgifternas täckningsgrad, procent	16,58	15,71	15,26	14,98

Vårdpersonalens antal varierar beroende på att antalet assistenter är olika från år till år. Dessutom utplaceras de extra barnskötarna ut på enheterna enligt behov inför varje verksamhetsår (0,52 och 0,65).

Familjedaghem och gruppfamiljedaghem

Anslaget avser en familjedagvårdare i eget hem och fyra familjedagvårdare i barnens hem.

Familjedaghem	2015	2016	2017 Mål	2017
Antal familjedaghem 31.12	4	4	5	5
Antal barn 31.12	6	6	10	8
Närvarodagar	958	453	1 500	360
Kostnad/vårddag, euro	80,96	136,69	105,37	123,71
Avgifternas täckningsgrad, procent	9,41	0,00	7,59	0,00

Gruppfamiljedaghemmet Vikingen

1 avdelning med 8 platser för 1-3-åringar
 Antal inskrivna barn 31.12 var 6 barn

	2015	2016	2017 Mål	2017
Beläggingsprocent	74	72	75	67
Vårdpersonal	2,00	2,00	2,00	2,00
Ekonomiepersonal	0	0	0	0
Kostnad/vårddag, euro	81,61	83,60	64,69	88,82
Avgifternas täckningsgrad, procent	12,80	12,53	13,29	11,70

Avgiftstäckningsgrad	2015	2016	2017 Mål	2017
Daghem, fdv, fritidshem	17,24	16,25	15,39	14,81

Lekparker

Kyrkoby lekpark	Antal platser	Närv.procent	Kostnad/dag, euro	Täckningsprocent
2015	25	74	22,79	12,40
2016	25	66	19,24	15,30
2017 Mål	25	60	-	11,65
2017	25	62	21,47	13,97
Gottby lekpark	Antal platser	Närv.procent	Kostnad/dag, euro	Täckningsprocent
2015	25	61	28,30	10,68
2016	25	52	23,16	13,50
2017 Mål	25	60	-	13,28
2017	25	58	28,69	10,58

Hemvårdsstöd

Stöd för vård av barn i hemmet	2015	2016	2017 Mål	2017
Mottagare totalt under året	146	142	160	151
Grunddel/grundläggande stöd 31.12	86	67	80	68
Utökat hemvårdsstöd 31.12	-	12	16	13
Syskontillägg 31.12	33	35	32	38
Tilläggsdel 31.12	5	23	15	17
Hemvårdsstöd för syskon 31.12	-	15	20	9
Flerbarnsförhöjning 31.12	1	-	2	1
Partiellt stöd 31.12	29	33	32	32

BUDGETUPPFÖLJNING AV RAMEN FÖR ÄLDREOMSorgen;**Inkl. Oasen boende- och vårdcenter k.f.**

	Bokslut 2016	Budget 2017	Budget- ändring	Styrelsens disp.medel	Budget 2017 efter ändringar	Bokslut 2017	Avvikelse efter ändringar
Externa:							
Inkomster	242 115,82	275 673,61	0,00	0,00	275 673,61	277 157,13	1 483,52
Utgifter	-3 351 813,62	-3 498 365,40	0,00	0,00	-3 498 365,40	-3 064 460,09	433 905,31
Nettoutg.	-3 109 697,80	-3 222 691,79	0,00	0,00	-3 222 691,79	-2 787 302,96	435 388,83
Interna:							
Netto	-57 798,14	-60 459,26	0,00	0,00	-60 459,26	-52 092,20	8 367,06

Ramen för äldreomsorgen visar en underskridning om 435 389 euro. Oasens boende- och vårdcenter k.f. (Oasen) har haft en bra genomsnittsbeläggning hela året varav vårddygnskostnaderna blivit lägre än budgeterat. Vår ESB avdelning Liljan har till stor del varit fullsatt och antal behövda institutionsplatser motsvarar det beräknade.

Vid Folkhälsans demensboende vårdades per 31.12.2017 endast 3 personer mot 5 budgeterade, vilket resulterade mindre kostnader om 69 579 euro.

Hemtjänsten har 10 inrättade närvårdstjänster på heltid. Stor del av personalen har på eget initiativ gått ner i arbetstid, vilket resulterat i minskade lönekostnader om 10 865 euro.

Målsättning

- Utbudet på ÄlDis/virtuell äldreomsorg ska utökas bl.a. genom point-to-point kontakt med apotek, läkare och bibliotek.
- Instrument RAI för vårdtyngdsmätning tas i bruk i kommunen.

Måluppföljning

- Point-to-point kontakt med läkare och apotek har tyvärr inte gett resultat under 2017. De privata instanserna har valt att göra egna utredningar om vilken teknik de kommer att bruka för sina tjänster. Från kommunens sida ser vi utvecklingen som en port till samarbetsmöjligheter i framtiden och att våra ÄlDis-användare ändå i ett senare skede kunde, genom sina egna skärmar, ta del av de digitala hälsotjänsterna. Vårt samarbete med organisationer, församlingar, bibliotek och olika föreningar har utvecklats under 2017. Vi har skapat större nätverk och samarbete med bibliotek, museer och även andra projekt inom e-hälsa för äldre.
- I januari 2017 påbörjades utbildningen i RAI för samtliga i personalgruppen. På grund av rekryteringsproblem inom hemtjänsten har de faktiska möjligheterna att hinna tillämpa RAI varit dåliga. Programmet är omfattande och tidskrävande för samtliga parter inom äldreomsorgen. Licensavtal är undertecknat med Åda Ab.

Institutionsvård och ESB

DGH	2015	2016	2017 Mål	2017
Institutionsplatser vid DGH	25	15	18	19
ESB-platser vid DGH	-	10	10	10
Antal vårdtagare	40	52	36	40
Vård dygn totalt	9 855	9 696	10 220	10 110

Hemservice**Personal**

Tjänster och befattningar

	Antal	Därav obesatta
Hemvårdare/närvårdare	10	-
Därav en teamledare	1	-

Verksamhet	2015	2016	2017 Mål	2017
Hemvård (besök)	10 380	11 919	9 807	12 324
Handikappade	166	840	214	718
Barnfamiljer	98	74	95	23
Övriga	128	27	0	39
Åldringar (huvudmannen 65-74 år)	256	937	645	510
Åldringar (huvudmannen 75-84 år)	5 934	3 246	4 425	2 892
Åldringar (huvudmannen över 85 år)	4 190	6 573	4 407	8 142
Verksamhet	2015	2016	2017 Mål	2017
Hushåll som erhåller hemvård	45	52	36	49
Åldringar (huvudmannen 65-74 år)	5	6	4	8
Åldringar (huvudmannen 75-84 år)	17	15	12	16
Åldringar (huvudmannen över 85 år)	14	18	12	18
Handikappade	4	4	3	4
Barnfamiljer	2	2	2	1
Övriga	3	5	3	2

Stödtjänster	2015	2016	2017 Mål	2017
Antal hushåll som erhåller mat	34	34	30	34
Antal matportioner	2 465	2 89	2 292	3 994
Färdtjänst enligt socialvårdslagen	2015	2016	2017 Mål	2017
Antal beviljade/avgift 50 %	37	35	38	21
Antal beviljade/avgift 20 %	15	11	15	12
Antal enkelresor	832	503	815	431

Trygghetstelefoner: 10 stycken nya trygghetstelefoner har installerats under året. Allt som allt finns nu 23 stycken trygghetstelefoner i Jomala.

Närståendevård

Under 65 år	2015	2016	2017
Antal klienter	31	27	27
Antal ersatta dagar	9 809	9 419	9 488
Lagstadgad ledighet, antal dagar	185	184	186
Annan ledighet, antal dagar	291	44	81

Från 65 år	2015	2016	2017
Antal klienter	11	16	15
Antal ersatta dagar	4 066	4 830	4 668
Lagstadgad ledighet, antal dagar	71	79	54
Annan ledighet, antal dagar	10	95	34

Servicehuset Rönngården

Periodrummet	2015	2016	2017
Nyttjade dygn	45	20	23

En del av de mindre lägenheterna har varit utan hyresgäster under året. Större lägenheter som inrymmer par efterfrågas. Intagningskriterierna till servicehuset ändrades av kommunstyrelsen genom § 177/22.8.2016 för att vara bättre anpassade för behovet inom äldreomsorgen i kommunen. Efter att kommunen omvandlade 10 platser vid Oasen till ESB blev det tydligare flyt i vårdkedjan. Huset saknar fast bemanning.

Bland populära evenemang i servicehuset kan nämnas församlingens andaktstunder, biblioteks- och kulturförvaltningens läscafé, Folkhälsans stickcafé och bingo samt ett flertal öppna körövningar och allsångskvällar. I evenemangsväg bör även nämnas vår populära ÄDis-skärm som engagerar mertalet av servicehusets hyresgäster. Över denna skärm har sänts allt från sittdans till teatermonologer och frågesporter.

Demensvård/-boende

Folkhälsans Allaktivitetshus	2015	2016	2017
Vårddygn	1 105*	1 697*	1 383
Antal vårdtagare	5	6	4

*I antalet vårddygn ingår avlastningsperioder.

Daglig verksamhet

Under hösten 2015 inledde Oasen dagverksamhet för personer med minnessjukdom eller andra sjukdomar med påverkan på den kognitiva förmågan. Dagverksamheten pågår två dagar i veckan och deltagande beviljas av kommunen mot anhållan. Främst har dagverksamheten nyttjats som avlastning för närståendevård.

UNDERVISNINGS- OCH KULTURVERKSAMHETEN**SKOLFÖRVALTNINGEN****BUDGETUPPFÖLJNING AV RAMEN FÖR SKOLGÅNG I ANNAN KOMMUN OCH LÅGSTADIESKOLORNA**

	Bokslut 2016	Budget 2017	Budget- ändring	Styrelsens disp medel	Budget 2017 efter ändringar	Bokslut 2017	Avvikelse efter ändringar
Externa:							
Inkomster	300 621,23	366 785,00	0,00	0,00	366 785,00	372 315,43	5 530,43
Utgifter	-4 205 749,10	-4 333 071,25	0,00	-60 000,00	-4 393 071,25	-4 276 047,96	117 023,29
Nettoutg.	-3 905 127,87	-3 966 286,25	0,00	-60 000,00	-4 026 286,25	-3 903 732,53	122 553,72
Interna:							
Netto	-473 512,81	-379 403,52	0,00	0,00	-379 403,52	-363 919,98	15 483,54

Ramen för skolgång i annan kommun och lågstadieskolorna visar en underskridning om 122 554 euro. Vad gäller enskilda anslag gick Vikingaåsens skola under budget med 15 617 euro och Södersunda skola under budget med 101 642 euro. Skolgång i annan kommun underskred budgeten med 5 295 euro. Budgetunderskridningen om 101 642 euro i Södersunda skola beror främst på att elevantalet sjunkit och därmed minskade kostnader för skjutsar, läromedel och övrigt material. Dessutom har timresursen kunnat utnyttjas fullt ut. Kostnad per elev i kommunens lågstadieskolor uppgick till 8 383 euro.

Ledande tjänstemän inom skolförvaltningen:

Skoldirektör:

Mathias Eriksson

Rektor:

Pia Axberg, Vikingaåsens skola

Vice rektor:

Carina Jansson, Södersunda skola

Kostnad per elev	2015	2016	2017
Jomala kommun låg.	8 756	8 669	8 383
SÅHD, KHS inkl. förv.	15 084	15 373	15 394
Träningsundervisningen	51 062	50 133	42 141
Samarbetsavtal Mariehamn, låg*	9 647	10 102	10 166
Samarbetsavtal Mariehamn, hög*	11 491	11 784	12 046
Waldorfskolan	-	4 794	7 864
*ingår elevtransporter			

Lågstadieskolorna**Målsättning, Vikingaåsens skola och Södersunda skola**

- Elever med inlärningsvårigheter skall ges undervisning så att de känner att de lyckas och duger oavsett nivån på deras prestationer.
- Barn som inte klarar av att arbeta i stor klass behöver ha möjlighet att arbeta i en liten grupp.
- Öka användandet av IKT i undervisningen.
- Använda Fronter som en lärplattform och öka antalet inloggningar.
- Att arbeta med mobbningsförebyggande program, i första hand KiVa-skola.
- Införa ett nytt elevadministrationsregister, Primus.

Måluppföljning, Vikingaåsens skola och Södersunda skola

- I Vikingaåsens skola har ytterligare en speciallärare anställts för att ge barn med inlärningsvårigheter bättre förutsättningar att lyckas med sitt skolarbete. I Södersunda skola har timlärare funnits för delning av grupper och arbete med enskilda barn med inlärningsvårigheter. Speciallärarna har fungerat som handledare för klasslärarna i enlighet med trestegsstödet.
- Elever med inlärningsvårigheter har fått möjlighet att arbeta i mindre grupper tillsammans med speciallärare. Resurslärare har funnits för att dela stora grupper t.ex. i matematik.
- Investeringar har gjorts för att öka antalet digitala enheter och satsning på fortbildning för lärarna har gjorts.
- Användarstatistiken för lärplattformen Fronter visar att antalet inloggningar har fördubblats. Fler lärare använder nu även Fronter som en lärplattform.
- KiVa-skola har använts som mobbningsförebyggande program i alla klasser. På kommunstyrelsens initiativ har skolan kompletterat detta viktiga arbete med LikaOlika-metoden under höstterminen.
- Elevregisterprogrammet Primus har införts och personal utbildats i hanteringen av det.

Vikingaåsens skola

Prestations- och relationstal	Budget 2017	Förverkligat 2017
Antal elever medeltal vt/ht	250	249
Total timresurs	529	529
Timresurs per elev	2,12	2,12

Södersunda skola

Prestations- och relationstal	Budget 2017	Förverkligat 2017
Antal elever medeltal vt/ht	119,5	119
Total timresurs	235	246,5
Timresurs per elev	1,97	2,07

Skolgång i annan kommun

Elever från Jomala kommun kan gå i andra kommuners skolor på följande grunder:

- På förälders ansökan
- Waldorfskolan (ersättande skolor)
- Samarbetsavtal med Mariehamns stad

Budgetunderskridningen för skolgång i annan kommun var 5 295 euro. Waldorfskolans kostnader översteg det budgeterade med ca 17 000 euro eftersom det tillkom en elev under verksamhetsåret och det nya avtalet ökade kommunernas ersättningsnivå från ca 50 % av landskapets basbelopp till 80 %. Antalet elever som fick sin skolgång ordnad i annan kommun blev 1,5 elever fler än budgeterat, vilket föranledde utökade kostnader på ca 16 000 euro. Antalet elever som ingår i samarbetsavtalet med Mariehamns stad blev 2 färre än budgeterat vilket ger en inbesparing på ca 20 000 euro. Dessutom har Mariehamns stad betalat in slutregleringar för 2016 så sent att de påverkar resultatet för 2017. Totalt underskreds samarbetsavtalet med Mariehamn med ca 40 000 euro.

BUDGETUPPFÖLJNING AV RAMEN FÖR KOMMUNALFÖRBUNDET SÖDRA ÅLANDS HÖGSTADIEDISTRIKT, INKLUSIVE TRÄNINGS- UNDERVISNINGEN

	Bokslut 2016	Budget 2017	Budget- ändring	Styrelsens disp medel	Budget 2017 efter ändringar	Bokslut 2017	Avvikelse efter ändringar
Externa:							
Inkomster	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Utgifter	-2 673 521,10	-2 985 517,00	0,00	0,00	-2 985 517,00	-2 826 234,60	159 282,40
Nettoutg.	-2 673 521,10	-2 985 517,00	0,00	0,00	-2 985 517,00	-2 826 234,60	159 282,40
Interna:							
Netto	-107 923,42	-104 936,48	0,00	0,00	-104 936,48	-104 936,49	-0,01

Kommunen är medlem i kommunalförbundet Södra Ålands högstadiedistrikt (SÅHD). Betalningsandelen baseras på kommunalförbundets budgetförslag. Kommunen betalar bruttokostnaderna för verksamheten och erhåller landskapsandelar även för denna verksamhet som handhas av kommunalförbundet. Budgetunderskridningen om 159 282 euro beror dels på att SÅHD i samband med slutregleringen för budgetåret 2017 återbetalar 67 375 euro till Jomala för Kyrkby högstadieskolas verksamhet inklusive förbundskansliet och dels på att kostnaderna för träningsundervisningen varit 10 768 euro lägre än budgeterat. Förbundsfullmäktige vid SÅHD justerade sin budget vid förbundsfullmäktigemötet i april 2017 så att underskridningen för SÅHD ser ut att vara större än vad den är då Jomala kommun i sin budget hållit kvar kommunalförbundets ursprungliga budget som antogs av förbundsfullmäktige i november 2017. Antalet elever vid Kyrkby högstadieskola (KHS) för Jomalas del var enligt det budgeterade 174,5 elever medan det verkliga utfallet blev 175,5 elever. Totalt står Jomala kommun nu för 54,50 % av de totala eleverna i KHS. Jomala hade 2,5 elever i träningsundervisningen under 2017 jämfört med det budgeterade antalet om 3 elever. Kostnaden per elev minskade från 49 089 euro i bokslutet 2016 till 42 141 euro i bokslutet 2017. Minskningen av kostnaden per elev beror framförallt på att kostnaderna fördelades på 2,5 elever fler än beräknat och att personalkostnaderna blev lägre än budgeterat. Återhållsamhet vad gäller inköp av material, förnödenheter och varor har också påverkat resultatet.

Högstadieundervisningen

I KHS finns 19 undervisningsgrupper och storleken i grupperna har varierat mellan 16-19 elever. Storleken på undervisningsgrupperna är en grundförutsättning för ett lugnt och tryggt arbetsklimat.

Undervisningen har individanpassats och eleverna har fått stöd- och specialundervisning vid behov. KHS följer de rekommendationer som ges från övriga myndigheter och elevvårdande personal vad gäller elevernas förutsättningar och behov.

Träningsundervisningen

Verksamheten har uppfyllt budgetmålen att ge högkvalitativ undervisning anpassad till elevernas förutsättningar.

BUDGETUPPFÖLJNING AV RAMEN FÖR FRITIDSHEMSVERKSAMHETEN

	Bokslut 2016	Budget 2017	Budget- ändring	Styrelsens disp medel	Budget 2017 efter ändringar	Bokslut 2017	Avvikelse efter ändringar
Externa:							
Inkomster	0,00	93 000,00	0,00	0,00	93 000,00	88 838,94	-4 161,06
Utgifter	0,00	-255 320,00	0,00	0,00	-255 320,00	-196 099,70	59 220,30
Nettoutg.	0,00	-162 320,00	0,00	0,00	-162 320,00	-107 260,76	55 059,24
Interna:							
Netto	0,00	-202 649,00	0,00	0,00	-202 649,00	-189 676,97	12 972,03

Ramen för fritidshemsverksamheten visar en underskridning om 55 059 euro.

Humlan			
1 halvdagsavdelning med 52 platser för skolbarn			
Antal inskrivna barn 31.12 var 43 barn			
	2015	2016	2017
Närvaro, procent	79	76	69
Frånvaro, procent	21	24	31
Vårdpersonal	3,57	3,36	3,18
Ekonomiepersonal	0,36	0,36	0,24
Kostnad/vårddag, euro	21,03	22,52	21,95
Avg. täckningsgrad, procent	47,85	44,04	45,78

Södersunda fritidshem			
1 halvdagsavdelning med 26 platser för skolbarn			
Antal inskrivna barn 31.12 var 21 barn			
	2015	2016	2017
Närvaro, procent	78	71	72
Frånvaro, procent	22	29	28
Vårdpersonal	1,36	1,56	1,60
Ekonomiepersonal	0,10	0,10	0,10
Kostnad/vårddag, euro	25,08	24,27	22,21
Avg. täckningsgrad, procent	40,86	43,14	43,29

Vårdpersonalens antal varierar beroende på att antalet assistenter är olika från år till år. Dessutom placeras de extra barnskötarna ut på enheterna enligt behov inför varje verksamhetsår (0,52 och 0,65). Södersunda fritidshem har en ökning av arbetstid för personalen, eftersom tid för planering av verksamheten är nödvändig.

Fritidshemmet Ugglan är en köptjänst från Mariehamns stad och har underskrivit budget med 12 678 euro. Budgetunderskridningen beror på mindre utnyttjande av fritidshemsplatser än budgeterat.

BIBLIOTEKSFÖRVALTNINGEN

BUDGETUPPFÖLJNING AV RAMEN FÖR BIBLIOTEKS- OCH KULTURVERKSAMHETEN

	Bokslut 2016	Budget 2017	Budget- ändring	Styrelsens disp medel	Budget 2017 efter ändringar	Bokslut 2017	Avvikelse efter ändringar
Externa:							
Inkomster	12 858,20	11 500,00	0,00	0,00	11 500,00	16 323,27	4 823,27
Utgifter	-218 371,99	-240 600,00	0,00	0,00	-240 600,00	-219 548,01	21 051,99
Nettoutg.	-205 513,79	-229 100,00	0,00	0,00	-229 100,00	-203 224,74	25 875,26
Interna:							
Netto	-47 276,92	-47 944,37	0,00	0,00	-47 944,37	-46 113,37	1 831,00

Ramen för biblioteks- och kulturverksamheten visar en underskridning om 25 875 euro. Underskridningen beror på ökade intäkter, lägre vikariekostnader och en minskad semesterskuld.

Under året pågick konvertering från SAB till Dewey klassifikationssystem och extrapersonal påbörjade taggning med RFID-etiketter på böckerna.

Verksamhetsområde

- Biblioteksverksamhet
 - För skola och barnomsorg
 - För allmänheten
- Kulturverksamhet

PERSONAL	2015	2016	2017
Biblioteks- och kulturchef**	1	1	0.60
Vikarierande chefsassistent**			0,40
Biblioteksbiträden	2,35	2,35	2,35
Städare*	0,21	-	-
Timvikarie			Vid behov

* Från 1.1.2016 upphandlas städningen.

** Biblioteks- och kulturchefen gick i deltidspension 1.1.2017 med arbetstid 60 procent och en vikarierande assistent anställdes från 1.2.2017 på resterande 40 procent fram till årsskiftet.

Personalen har deltagit i kompetensutveckling och bland annat gått kurser i hur man arbetar med läsfrämjande åtgärder.

Biblioteksverksamhet för allmänheten, skola och barnomsorg**Målsättning**

- För allmänheten hålls biblioteket öppet 19 timmar/vecka. På sommaren är öppettiderna begränsade.
- Biblioteket samordnar högläsningsträffar för seniorer med externa högläsare.
- För skola och barnomsorg fortsätter verksamheten som under 2016.

Måluppföljning

- Biblioteket hölls öppet för allmänheten 19 timmar per vecka 1.1-31.5 och 1.9-31.12 fördelat på måndag och tisdag kl. 14-20, onsdag kl. 14-15 och torsdag kl. 14-20. Under sommarmånaderna var öppettiderna tisdag kl. 14-20, onsdag kl. 10-15 och torsdag kl. 14-20, sammanlagt 17 timmar. Sagostunder för allmänheten på kvällstid hölls på biblioteket åtta gånger med i medeltal 4-5 barn per gång.
- Läskaféer med högläsning för seniorer hölls på Rönngården under vår och höst. Läsare/ledare på frivillig basis var Britt-Marie Nyman och alla deltagare bjöds på kaffe med dopp i anslutning till lässtunden.
- Biblioteket har hållit öppet för skolorna åk 1-6 och barnomsorgen måndag-fredag kl. 9-14 alla skoldagar. För högstadiet har det varit öppet kl. 9-15 alla skoldagar. Biblioteket betjänar sammanlagt 700 elever. Under året gjordes 520 klassbesök och 3 500 besök av enskilda elever. Alla klasser i Vikingaåsen och Södersunda fick bokprat en gång per månad.

Skolbiblioteksbiträdet ingick i Vikingaåsens läsgrupp och bibliotekspersonalen samarbetade med Vikingaåsen och Södersunda med att ordna författarbesök för åk 3 och åk 4 på hösten. Under Nordisk biblioteksvecka hölls högläsningstunder för eleverna i Vikingaåsen i biblioteket samt inspelning av högläsning för Kyrkby högstadium.

Daghemmen och fritids besökte biblioteket 60 gånger. Bokkassarna byttes mellan daghemmen två gånger. Biblioteks- och kulturchefens assistent åkte runt på daghemmen och höll högläsningstunder under hösten.

Kyrkby högstadieskola har genom avtal rätt att använda Jomala bibliotek som skolbibliotek. Avtalet för Södra Ålands Högstadiedistrikt k.f.:s biblioteksanvändning förnyades från höstterminen 2017.

RELATIONSTAL	2015	2016	2017
Antal lån	48 558	50 291	50 234
Lån per invånare	10,5	10,8	10,7
Antal böcker och andra medier	32 838	33 854	32 354

Kulturverksamhet

Målsättning

- Fortsätta ordna utställningar på biblioteket samt genom fördelning av kulturbidrag stödja olika kulturprojekt.
- Fortsättningsvis finansiera Stickcafé för allmänheten på Rönngården, så länge nuvarande ledare är villig att fortsätta.

Måluppföljning

- Det ordnades nio utställningar på biblioteket; fem olika tavelutställningar, en fotoutställning, Kyrkby Högstadieskolas bildprojekt, gamla husgeråd, handarbeten, och legobyggen. Övriga kulturprojekt var Allsångskafé på Rönngården 6.4 och 16.11, Bibliotekens dag 3.5 med servering, pyssel och tipspromenad och Förfest på bibliotek för Finland 100 år 5.12. Två bidragsansökningar för kulturbidrag kom in. En avlogs och en beviljades. Den beviljade gällde midsommarstångsresning vid Oasen/Hemgården. Resterande medel användes för två teaterföreställningar för daghemsbarn och skolans yngre elever i november.
- Varannan vecka under vår och höstterminerna har det ordnats stickcaféer på Rönngården. På de flesta stickcaféer har det även varit musikunderhållning.
- Infobladet sammanställdes av April kommunikation Ab, trycktes på Mariehamns tryckeri Ab och distribuerades till alla hushåll i Jomala kommun av Åland Post Ab. Korrekturläsning, fördelning till institutioner och prenumeranter samt inläggning på hemsidan sköttes av biblioteksförvaltningen. Sammanlagt 11 nummer gavs ut.

Infobladet

Målsättning

- Sammanställning av Jomala kommuns infoblad görs av extern part, men ansvaret för utgivningen kommer att finnas kvar på Biblioteksförvaltningen.

Måluppföljning

- Infobladet sammanställdes under året av April kommunikation Ab, trycktes på Mariehamns tryckeri Ab och distribuerades till alla hushåll i Jomala kommun av Åland Post Ab. Korrekturläsning, fördelning till institutioner och prenumeranter samt inläggning på hemsidan sköttes av biblioteksförvaltningen. Sammanlagt 11 nummer gavs ut.

FRITIDSFÖRVALTNINGEN

BUDGETUPPFÖLJNING AV RAMEN FÖR IDROTTS- OCH FRITIDSVERKSAMHETEN

	Bokslut 2016	Budget 2017	Budget- ändring	Styrelsens disp medel	Budget 2017 efter ändringar	Bokslut 2017	Avvikelse efter ändringar
Externa:							
Inkomster	125 129,06	115 900,00	0,00	0,00	115 900,00	133 572,94	17 672,94
Utgifter	-514 030,35	-617 036,00	-199 500,00	0,00	-816 536,00	-762 061,15	54 474,85
Nettoutg.	-388 901,29	-501 136,00	-199 500,00	0,00	-700 636,00	-628 488,21	72 147,79
Interna:							
Netto	-151 684,00	-156 505,25	0,00	0,00	-156 505,25	-150 092,46	6 412,79

Ramen för idrotts- och fritidsverksamheten uppvisar en underskridning om 72 148 euro vilket främst beror på att intäkterna för hallen blev högre än budgeterat, driftskostnaderna på ungdomssidan blev lägre än budgeterat och att en tjänsteman beviljades två månader tjänstledigt utan lön.

Personal	2015	2016	2017
Fritidschef	1	1	1
Idrottsanläggningsskötare	2	3	3
Fritidsledare	1	1	1

Målsättningar

- Under verksamhetsåret förbättra skid- och motionsslingorna på vissa partier som är i mycket dåligt skick.
- Inrikta resurserna på en attitydförändring bland barn, ungdomar och föräldrar gentemot alkohol- och droganvändning.
- Ingå ett långsiktigt avtal med Mariehamns stad för Jomalas ungdomar som vill besöka stadens ungdomslokaler.

Måluppföljning

- Under året har delar av skid- och motionsslingorna genomgått en storskalig förbättring av dränering, upphöjning samt ytskikt.
- Fritidsledaren har tillsammans med timanställd ungdomsledare arbetat aktivt med ungdomsgården för ett drogfritt umgänge där både yngre och äldre barn har varit välkomna oberoende av hemkommun.
- Mariehamns stad vill inte genomföra ett långsiktigt avtal eftersom deras egen verksamhet har ändrats och de inte vet hur överbelastade de befintliga verksamheterna blir med anledning av detta.

Egen verksamhet

Fritidsförvaltningen har fortsättningsvis uppdaterat Vikingahallen för att hålla den i gott skick. Parkeringen utanför Vikingahallen har under året grundförbättrats och fungerar utmärkt. Övre parkeringen har fått staket och flaggstänger. Antalet aktiva besökare fortsätter att öka markant, vilket ger en ökning på inkomstsidan men även ett större slitage på anläggningen. Ett mörkertal finns i antalet besökare eftersom man med dagens förutsättningar inte har möjlighet att föra statistik på alla som besöker motionsspåret, gymmet, hinderbanan, pulkabacken och skidspåret.

Prestationstal	2015	2016	2017
Antal besök	67 935	80 423	93 100

Verksamhetsunderstöd

I dagsläget deltar cirka 300 ungdomar kontinuerligt i Jomala IK:s verksamhet. Verksamhetsformer som bedrivs är fotboll, volleyboll, friidrott, orientering, innebandy och skidning. Föreningen beviljades verksamhetsunderstöd avsett för ungdomsverksamhet. Idrottsföreningen Åland Rugby Stags beviljades också verksamhetsunderstöd. Verksamhetsunderstöd beviljades även till Ålands 4H-distrikt r.f., Möckelö-Sviby byaförening och Folkhälsan i Jomala (simskola). Utöver detta beviljades verksamhetsunderstöd till föreningar utanför kommunen där ungdomar från Jomala regelbundet deltar i verksamheten (såsom ishockey, ridning och tennis). Totalt 189 ungdomar från Jomala deltog i dessa verksamheter.

Fritidsledarens verksamhet

Verksamheten på GBD bedrivs av kommunens fritidsledare med hjälp av timanställda ungdomsledare. Antalet besökande ungdomar har ökat jämfört med både 2015 och 2016. Ungdomar som väljer att besöka Mariehamns ungdomsgårdar får gårdskort subventionerat till fullo från kommunen. 49 gårdskort har utbetalats (en minskning med 16 kort från år 2016). Orsaken kan vara att Tvärsan stängde under år 2017. Samarbetet med Fritidsledarna på Åland fortsätter även det att vara framgångsrikt på gemensamma evenemang. Meckar-verkstaden som finns inrymd i lokalen har också fortsatt i Folkhälsan på Ålands regi. 2017 är sista året som ungdomsverksamheten finns på gamla branddepån och flyttningen påbörjades i december till Vikingavallen. Även Meckar-verkstaden flyttar till annan lokal.

Prestationstal	2015	2016	2017
Antal besök	3 066	2640	3 374

Övrigt

Fritidsförvaltningen har tillsammans med Ålands Skid- och Skidskyttecenter Ab ett fortlöpande avtal gällande skidbanornas skötsel, underhåll och preparering av underlaget. Kommunen erlägger årligen av parterna överenskommet driftsunderstöd. Avtalet medför att bl.a. kommunens dagis, skolor och ungdomar under 17 år kostnadsfritt får skida på alla slingor som finns tillgängliga. Dessutom kan man utan ersättning låna skidutrustning från Vikingahallen.

SAMHÄLLSTJÄNSTER**RÄDDNINGSFÖRVALTNINGEN****BUDGETUPPFÖLJNING AV RAMEN FÖR BRAND- OCH RÄDDNINGSVÄSENDET**

	Bokslut 2016	Budget 2017	Budget- ändring	Styrelsens disp medel	Budget 2017 efter ändringar	Bokslut 2017	Avvikelse efter ändringar
Externa:							
Inkomster	267 512,24	262 673,00	0,00	0,00	262 673,00	292 521,45	29 848,45
Utgifter	-414 953,17	-429 031,00	0,00	0,00	-429 031,00	-445 758,19	-16 727,19
Nettoutg.	-147 440,93	-166 358,00	0,00	0,00	-166 358,00	-153 236,74	13 121,26
Interna:							
Netto	-86 489,25	-125 367,48	0,00	0,00	-125 367,48	-96 818,06	28 549,42

Ramen för brand- och räddningsväsendet visar en underskridning om 13 121 euro. Underskridningen beror till stor del på mer intäkter för omfattande bygglovshantering inom kommunen, lägre lönekostnader och lägre driftskostnader för brandstationerna.

Den gemensamma räddningsnämnden har under 2017 haft följande sammansättning:

Ordförande:	Aller Kristian, Jomala
Vice ordförande:	Lillie Alexandra, Lumparland
Ledamöter:	Berndtsson Krister, Geta
	Bjorne Yngve, Vårdö
	Björnhuvud Karl-Fredrik, Eckerö,
	Göstas Agneta, Sund
	Karlsson Simon, Saltvik
	Laine Owe, Hammarland
	Wikström-Nordberg Carola, Finström.

Räddningschefen är föredragande och sekreterare i nämnden. Den gemensamma räddningsnämnden handhar och ansvarar för ärenden som berör brand- och befolkningsskyddet i de 9 avtalskommunerna med Jomala kommun som huvudman. Nämnden har sammanträtt 6 gånger och tagit beslut i 46 ärenden. Ansvarig för verksamhetsområdet är räddningschefen.

Jomalas andel av tjänstemännens kostnader:

PERSONAL	2017
Tjänstemän	34,30 %, 1)
Bfs chef	2)
Sotare	Enligt avtal 3)
Bfs instruktör	Ingår i tjänst Byggingenieur 4)

- 1) Jomalas andel av tjänstemännens kostnader, räddningschef + brandinspektör. Tjänsterna är gemensamma för räddningsområde Ålands landskommuner.
- 2) Ingår från och med augusti 2010 i det gemensamma räddningsområdet som en koordinerande del. Respektive kommun ska tillhandahålla en befolkningsskyddsinspektör eller motsvarande kontaktperson.
- 3) Den gemensamma räddningsnämnden har ingått avtal med privat entreprenör för sotningen inom Jomala kommun.
- 4) Byggnads- och miljöinspektören är även befolkningsskyddsinspektör inom Jomala kommun.

Brand- och räddningsväsende

Målsättning

- Införskaffande av nytt brandsynregister.

Måluppföljning

- Utbytet av registreringsprogrammet ADAM har inletts för byggnadsinspektionerna men vid slutet av 2017 är programmet ännu inte i full drift. Brand och räddningsväsendets registreringsprogram är beroende av och bygger på uppgifter från byggnadsinspektionernas registrering. Arbetet påbörjas omgående efter förstnämnda tagits i bruk.

Sotnings- och brandsyneverksamheten

De lagstadgade brandsynerna fortgår. En ny inventering av syneobjekt och dess intervaller uppgörs i samband med uppgraderingen av synregistreringsprogrammet ADAM.

	Eck 2017	Eck 2016	Fi 2017	Fi 2016	Ge 2017	Ge 2016	Ha 2017	Ha 2016	Jo 2017	Jo 2016	Lu 2017	Lu 2016	Sa 2017	Sa 2016	Su 2017	Su 2016	V 2017	V 2016	Totalt 2017	Totalt 2016
Brandsyn	25	32	15	24	10	6	10	17	20	20	13	8	16	19	7	10	5	8	121	144
Byggsyner	67	50	60	76	33	26	40	41	104	123	22	22	47	41	21	25	21	21	415	425
Sotningar	220	232	504	556	131	161	287	262	478	541	31	56	388	391	79	116	57	59	2175	2374
Övriga	5	9	8	8	1	1	4	6	13	16	2	7	2	6	2	8	3	7	40	68
Total antal objekt																				
Syn 1 års intervall		50		33		12		23		65		13		17		19		13		245
Syn 2 års intervall		0		0		0		1		1		0		1		4		0		7
Syn 3 års intervall		17		42		15		26		91		8		25		15		4		243
Syn 5 års intervall		2		0		2		1		32		2		1		1		6		47
Antal syneobjekt		69		75		29		51		189		23		44		39		23		542

En syneintervall kan vara 1, 2, 3 eller 5-årig. Utöver ovan nämnda finns även ett mörkertal av så kallade enstaka uthyrningsstugor.

Räddningstjänstuppdrag i avtalskommunerna under verksamhetsåret 2017

Prestations och relationstal	Mål 2017	Händelser 2017
Eckerö	14	9
Finström	38	45
Geta	10	13
Hammarland	24	29
Jomala	51	61
Lumparland	11	11
Saltvik	28	42
Sund	15	14
Vårdö	6	4
Totalt	197	228

SAMHÄLLSTJÄNSTER OCH ÖVRIGA TJÄNSTER

BUDGETUPPFÖLJNING AV RAMEN FÖR TEKNISKA FÖRVALTNINGEN

Ramen omfattar förvaltning, kollektivtrafik samt underhåll av vägar, parker och byggnader.

	Bokslut 2016	Budget 2017	Budget- ändring	Styrelsens disp medel	Budget 2017 efter ändringar	Bokslut 2017	Avvikelse efter ändringar
Externa:							
Inkomster	182 054,89	183 160,00	0,00	0,00	183 160,00	165 058,18	-18 101,82
Utgifter	-1 150 528,95	-1 197 021,00	-100 000,00	0,00	-1 297 021,00	-1 229 144,57	67 876,43
Nettoutg.	-968 474,06	-1 013 861,00	-100 000,00	0,00	-1 113 861,00	-1 064 086,39	49 774,61
Interna:							
Netto	159 623,04	107 264,94	0,00	0,00	107 264,94	224 031,28	116 766,34

Ramen för tekniska förvaltningen visar en underskridning om 49 775 euro. Underskridningen beror främst på mindre vägunderhåll med anledning av mild vinter samt lägre kostnader för underhåll, värme och el i skolorna samt lägre personalkostnader.

Personal	2015	2016	2017
Teknisk chef	1	1	1
Kommuntekniker	1	1	1
Byråsekreterare	1	1	1
Servicemän	4*	4*	4*

*Där till timavlönad personal vid arbetstoppar

Avfallshantering

Handhas av kommunalförbundet för Ålands miljöservice (Mise).

Förvaltning av vägar och parker, kollektivtrafik och jord- och lantbrukslägenheter

Prestationstal	2015	2016	2017
Kommunalavvägarnas längd, meter	43 840	43 873	43 873
Varav ytbelagda	30 935	31 285	31 285
Kommunalvägskostnad, euro/km	1 068	1 136	1 136
Gatornas längd, meter	19 799	22 799	22 799
GC-ledernas längd, meter	7 300	11 549	12 209
Privata infarter som plogas, st	351	351	360

Kommunalvägar

Följande vägbyggnationer utfördes 2017:

• Lövdalsvägen/Fallgärdsvägen, stabiliseringsfräsning	770 m
• Svedjevägen/Tegelbruksvägen, stabiliseringsfräsning	630 m
• Vesterkalmarevägen, stabiliseringsfräsning	1 877 m
• GC-led Jomalarakan, belysning	2 870 m

Plogning av privata vägar

Kostnaden för plogning av privata vägar (infarter) täcktes 2017 till fullo av intäkter från de kommuninvånare som nyttjar tjänsten.

Vägbelysning

Vägbelysningen styrs av skymningsbrytare som tänder lamporna då det behövs belysning mellan klockan 06.00 och 24.00. Belysningen är i praktiken släckt under ljusa sommarnätter.

Kollektivtrafik

Kommunen upprätthåller en busstur på fredagar, Mariehamn - östra Jomala, vilken främst betjänar skolelever som slutar skolan tidigare på fredagar.

Parker

Normalt underhåll. De allmänna badstränderna på Småholma och Möskatan förses sommartid med Baja-Major och sopkärl.

Byggnader och lokaler

Under detta ansvarsområde budgeteras de fastigheter som används av förvaltningen eller som används av flera enheter. Verksamheterna debiteras hyra för utnyttjade utrymmen. Den interna hyran är satt till självkostnadspris. I budgeten har upptagits anslag för årliga driftskostnader för fastigheterna. Större renoveringar och investeringar har upptagits i investeringsdelen.

Fastighetsunderhåll 2017:

- Södersunda; nytt staket
- Trollsländan; ny belysning i lekrummen, nya gungor, utebelysning och köksmaskin
- Österkulla; ny diskmaskin och klätterställning för de mindre barnen
- Diamanten (Sviiby f.d. skola); fasadmålning och ny spindelgunga
- Gottby daghem; nytt avfallshus
- Överby daghem; flyttbar modul

AFFÄRSVERKSAMHETEN

VATTEN- OCH AVLOPPSVERKET

BUDGETUPPFÖLJNING AV RAMEN FÖR VATTEN- OCH AVLOPPSVERKET:

	Bokslut 2016	Budget 2017	Budget- ändring	Styrelsens Disp medel	Budget 2017 efter ändringar	Bokslut 2017	Avvikelse efter ändringar
Externa:							
Inkomster	935 377,00	1 028 802,00	0,00	0,00	1 028 802,00	995 719,22	-33 082,78
Utgifter	-681 568,31	-798 256,00	0,00	0,00	-798 256,00	-703 390,79	94 865,21
Nettoutg.	253 808,69	230 546,00	0,00	0,00	230 546,00	292 328,43	61 782,43
Interna:							
Netto	-247 346,38	-172 964,33	0,00	0,00	-172 964,33	-229 976,33	-57 012,00

Affärsverksamheten uppvisar ett resultat om 61 782 euro högre än beräknat för 2017. Den inköpta vattenmängden och kostnaden per kubikmeter vatten har varit lägre än budgeterat.

Relationstal	2015	2016	2017
Vattenverket			
Antal abonnenter	1 832	1 860	1 909
Såld vattenmängd, m ³	295 863	290 256	290 257
Inköpt vattenmängd, m ³	380 115	373 029	375 007
Spillprocent	22	22	23
Vattenpris, exkl. moms	1,35	1,38	1,41
Avloppsverket			
Antal anslutna abonnenter	967	998	1 037
Debiterad avloppsvattenmängd, m ³	173 126	184 358	195 460
Avloppsvattenpris, exkl. moms	2,30	2,35	2,39

Under 2017 har 49 nya abonnenter anslutits till kommunens vattenverk och 39 till avloppsverket.

BUDGETUPPFÖLJNING AV RAMEN FÖR BYGGFÖRVALTNINGEN

Ramen omfattar byggnämnden, byggnadstillsyn och miljötillsyn.

	Bokslut 2016	Budget 2017	Budget- ändring	Styrelsens disp medel	Budget 2017 efter ändringar	Bokslut 2017	Avvikelse efter ändringar
Externa:							
Inkomster	59 409,57	51 771,00	0,00	0,00	51 771,00	83 514,30	31 743,30
Utgifter	-125 451,04	-117 887,00	0,00	0,00	-117 887,00	-117 617,58	269,42
Nettoutg.	-66 041,47	-66 116,00	0,00	0,00	-66 116,00	-34 103,28	32 012,72
Interna:							
Netto	-8 861,00	-9 086,00	0,00	0,00	-9 086,00	-7 486,45	1 599,55

Ramen för byggförvaltningen visar en underskridning om 32 013 euro. Överskottet beror till största delen på att antalet bygglov varit fler än budgeterat.

Byggnämnden har under 2017 haft följande sammansättning:

Ordförande:	Rajamäki Niklas
Vice ordförande:	Johansson Jeanette
Ledamöter:	Stenroos Fredrica
	Nyman Stig-Göran
	Skogberg Ann
	Lundberg Tony med ständige ersättaren Sjölund Jani
	Klingberg Dick

Kommunstyrelsens repr.: Aaltonen Carina

Föredragande och sekr.: Dannström Guy, byggnads- och miljöinspektör

Personal	2015	2016	2017
Byggnads- och miljöinspektör	1**	1	1
Byggnadsinspektör	0,5*	0,5	0,5
Byråsekreterare	1**	***	***
*Inrättades tillfälligt fr.o.m. 2.9.2015 - 31.12.2015			
**Ingick tidigare i Plan- och byggnämnden.			
*** Byråsekreterartjänsten ligger nu under Centralförvaltningen			

Nämnden har på uppdrag av kommunfullmäktige inlett arbetet med att ta fram ett förslag till en ny byggnadsordning för Jomala kommun. Arbetet har i princip färdigställts men blev vilande under året på grund av ändringar av plan- och bygglagen som trädde i kraft 1.1.2018.

Byggnadstillsyn

Bygglovsärenden har behandlats i löpande följd. Fortlöpande information och sakkunskap gällande byggnadstillsyn och miljöinspektion ges till kommuninvånare främst vid handläggning av bygglovsärenden.

Beviljade bygglov	2015	2016	2017
Antal beviljade bygglov	105	116	144

Antalet beviljade bygglov för nybyggnation av egnahemshus var 32 stycken och flerbostadshus 12 stycken, vilket tillsammans utgör totalt 65 stycken nya bostäder. Antalet beviljade bygglov för nybyggnation av byggnader för arbetsplatser var 18 stycken. Själva byggnationen i kommunen har under 2017 fortsatt på liknande nivå som tidigare. Antalet beviljade bygglov däremot ligger över medeltalet. Totala antalet beviljade tillstånd har varit 187 stycken och av dessa rör 157 stycken byggnader med totalt 30 420 m². Av beviljade tillstånd har 107 skett på tjänstemannanivå. Totalt har 136 paragrafer behandlats i nämnden under året fördelat på 12 sammanträden.

Miljötillsyn

Totalt har 20 stycken tillstånd för enskilda avlopp getts under året.

1.7.4. Investeringsdelens utfall

Beloppen i tabellerna nedan anges i tusental.

Total användning av budgetmedel 2017

Totalt	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-6 869	-1 624	-881	-1 576	-5 517	-7 092	-743	6 349
Inkomst	0	387	387	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-6 869	-1 237	-494	-1 576	-5 517	-7 092	-743	6 349

Jomala kommun har totalt nettoinvesterat 750 241 euro under 2017. Totalbudget för året var 7 092 465 euro, varav 439 545 euro överfördes från 2016 och 5 516 545 euro var beviljade tilläggsmedel under 2017. Årets utfall har blivit lägre än budgeterat främst på grund av att släckningsbilen till Gottby FBK levereras i början på nästa år och att flera anslag inte kunnat startas igång av olika orsaker. Den största diskrepansen mellan budget och utfall består av Samlingshusprojektets budgeterade belopp om 5 500 000 euro.

**KOMMUNSTYRELSEN
MARKOMRÅDEN****MARKKÖP**

81101	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-50	0	0	-50	0	-50	0	50
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-50	0	0	-50	0	-50	0	50

Anslaget har inte nyttjats under 2017.

IT-INVESTERINGAR CENTRALFÖRVALTNINGEN

81301	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-15	-13	0	-15	0	-15	-13	1
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-15	-13	0	-15	0	-15	-13	1

IT-investeringar för centralförvaltningen verkställdes enligt plan.

SKOLFÖRVALTNINGEN**VIKINGAÅSENS SKOLA, INVENTARIER OCH IT**

83301	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-28	-28	0	-28	0	-28	-28	0
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-28	-28	0	-28	0	-28	-28	0

Utfallet avser uppdateringar och nyanskaffningar i enlighet med skolans IKT-plan.

SÖDERSUNDA SKOLA, INVENTARIER OCH IT

83302	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-12	-12	0	-12	0	-12	-12	0
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-12	-12	0	-12	0	-12	-12	0

Utfallet avser uppdateringar och nyanskaffningar i enlighet med skolans IKT-plan.

FRITIDSFÖRVALTNINGEN**VIKINGAHALLEN RENOVERING**

85107	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-90	0	0	0	-90	-90	0	90
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-90	0	0	0	-90	-90	0	90

Renoveringen av badrum i Vikingahallen verkställdes inte under 2017 på grund av för få anbud. Outnyttjade budgetmedel överflyttas till 2018.

VIKINGAHALLEN ASFALTERING

85111	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-65	-59	0	-45	-20	-65	-59	6
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-65	-59	0	-45	-20	-65	-59	6

Ett omfattande grundarbete samt asfaltering av Vikingahallens parkering slutfördes hösten 2017.

**TEKNISKA FÖRVALTNINGEN
BYGGNADER OCH LOKALER****RASTSTUGA PRÄSTGÅRDEN BY**

86111	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-70	0	0	0	-70	-70	0	70
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-70	0	0	0	-70	-70	0	70

Projektet har inte kunnat färdigställas p.g.a. avsaknaden av beslut från Jomala församling vad gäller ingående av nödvändigt jordlegoavtal. Outnyttjade budgetmedel överflyttas till 2018.

UTBYGGNADSPROJEKT SKOLA, BARN OCH FRITIDS (Samlingshuset)

86112	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-5 500	-481	-411	0	-5 500	-5 500	-70	5 430
Inkomst	0	387	387	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-5 500	-94	-24	0	-5 500	-5 500	-70	5 430

Genom kommunfullmäktiges beslut § 97/15.12.2015 uppkom projektet 86112 Utbyggnadsprojekt skola, barn och fritids (Samlingshuset). Under 2017 har kompletta ritningar tagits fram vilket inkluderar miljöbyggnad 3.0. I enlighet med tidigare beslut används fondmedel från Bergmans och Dahlbloms fond.

FLYTTBAR MODUL, ÖVERBY DAGHEM

86145	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	0	0	0	-500	500	0	0	0
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	0	0	0	-500	500	0	0	0

En upphandling genomfördes 2017 och byggnationen inleddes och färdigställdes vid årsskiftet 2017-2018.

MINIARENA, VIKINGAÅSENS SKOLA

86137	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-60	-28	-21	0	-39	-39	-7	32
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-60	-28	-21	0	-39	-39	-7	32

En upphandling genomfördes 2016 och byggnationen inleddes. Med anledning av bristfälligheter i byggnationen ställdes krav gentemot leverantören och projektet slutfördes inte under 2016. Felen åtgärdades i början av 2017 och byggnationen kunde verkställas 2017 till gott resultat.

MINIARENA, SÖDERSUNDA SKOLA

86138	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-60	-26	0	0	-60	-60	-26	34
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-60	-26	0	0	-60	-60	-26	34

En upphandling genomfördes 2016. Med anledning av bristfälligheter ställdes krav gentemot leverantören och projektet slutfördes inte under 2016. Felen åtgärdades i början av 2017 och byggnationen kunde verkställas 2017 till gott resultat.

LEKREDSKAP/STAKET, SÖDERSUNDA

86140	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-12	-1	0	-12	0	-12	-1	11
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-12	-1	0	-12	0	-12	-1	11

Staketet uppfördes i egen regi, resterande budgetmedel överflyttas till 2018.

TROLLSLÄNDAN, REDSKAP

86141	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-39	-28	0	-39	0	-39	-28	11
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-39	-28	0	-39	0	-39	-28	11

En upphandling genomfördes 2017 av nytt staket och belysning, övriga investeringar genomfördes i sin helhet.

ÖSTERKULLA, REDSKAP

86142	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-15	-15	0	-15	0	-15	-15	0
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-15	-15	0	-15	0	-15	-15	0

Utfallet avser nyanskaffning av diskmaskin och klätterställning.

DIAMANTEN, REDSKAP

86143	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-20	-19	0	-20	0	-20	-19	1
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-20	-19	0	-20	0	-20	-19	1

En upphandling genomfördes 2017 av fasadmålning. Slutfördes i sin helhet under året.

GOTTBY DAGHEM, AVFALLSHUS OCH REDSKAP

86144	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-10	-6	0	-10	0	-10	-6	4
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-10	-6	0	-10	0	-10	-6	4

En upphandling genomfördes 2017 och byggnationen inleddes samt slutfördes 2017.

**SAMHÄLLSTJÄNSTER
KOMMUNALVÄGAR****SANDBACKSVÄGEN**

86209	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-20	0	0	-20	0	-20	0	20
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-20	0	0	-20	0	-20	0	20

Anslaget avser en ombyggnad och beläggning av Sandbacksvägen. Vägförräntningskostnader kvarstår. Outnyttjade budgetmedel överflyttas till 2018.

LÖVDALSVÄGEN/FALLGÄRDSVÄGEN

86214	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-100	-89	0	-100	0	-100	-89	11
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-100	-89	0	-100	0	-100	-89	11

Projektet färdigställdes i september 2017 till väsentligt lägre kostnader än budgeterat.

SVEDJEVÄGEN/TEGELBRUKSVÄGEN

86215	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-57	-54	0	-40	-17	-57	-54	3
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-57	-54	0	-40	-17	-57	-54	3

Projektet färdigställdes i juni 2017.

VESTERKALMAREVÄGEN

86216	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-185	-137	0	-185	0	-185	-137	48
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-185	-137	0	-185	0	-185	-137	48

Projektet färdigställdes i juni 2017 till väsentligt lägre kostnader än budgeterat.

BYGGNADSPANEVÄGAR**FAB NORRA BERGSHÖJDEN, BYGGNADSPANEOMRÅDE**

86316	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-200	-91	-76	-29	0	-29	-15	15
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-200	-91	-76	-29	0	-29	-15	15

I samband med förverkligandet av det nybyggda privata bostadsområdet i Sviby har kommunen via markanvändningsavtal förbundit sig att stå för kostnader för anläggande av kommunal teknik. Utbetalningarna sker i den takt de nya tomtägarna ansluter sig till kommunens vatten- och avloppsverk.

KASBERGET SÖDRA BYGGNADSPANEOMRÅDE

86320	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-78	0	0	-20	0	-20	0	20
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-78	0	0	-20	0	-20	0	20

I samband med förverkligandet av bostadsområdet på södra Kasberget har kommunen via markanvändningsavtal förbundit sig att stå för kostnader för anläggande av kommunal teknik. Utbetalningarna sker i den takt de nya tomtägarna ansluter sig till kommunens vatten- och avloppsverk.

KASBERGET NORRA BYGGNADSPANEOMRÅDE

86323	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-110	-63	-37	-27	0	-27	-27	1
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-110	-63	-37	-27	0	-27	-27	1

I samband med förverkligandet av bostadsområdet på norra Kasberget har kommunen via markanvändningsavtal förbundit sig att stå för kostnader för anläggande av kommunal teknik. Utbetalningarna sker i den takt de nya tomtägarna ansluter sig till kommunens vatten- och avloppsverk.

TUNNEL SOLBERGET

86326	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-100	-3	-3	0	-97	-97	0	97
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-100	-3	-3	0	-97	-97	0	97

Beslut om tilläggsmedel fattades av kommunfullmäktige genom § 36/14.04.2015. Jomala kommun avvaktar besked från väghållaren Ålands landskapsregering som

utfäst att en behovsbedömning av en eventuell tunnel ska göras. Outnyttjade budgetmedel överflyttas till 2018.

ÖVRIGA VÄGAR OCH LEDER

GC-LEDER

86404	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-150	0	0	-150	0	-150	0	150
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-150	0	0	-150	0	-150	0	150

Det allmänna anslaget om 150 000 euro för GC-leder utnyttjades inte 2017.

GC-LED JOMALARAKAN

86420	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	446	-401	-333	0	-113	-113	-68	45
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	446	-401	-333	0	-113	-113	-68	45

Anslaget avser projektering och byggnation av GC-led längs den så kallade Jomalarakan. Vägbyggnationen färdigställdes under 2016. Installation av belysning färdigställdes 2017. Vägförrättning kvartstår och outnyttjade budgetmedel överflyttas därmed till 2018.

ÖVRIGT

BYGGNADSREGISTRERINGSPROGRAM

86702	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-10	0	0	0	-10	-10	0	10
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-10	0	0	0	-10	-10	0	10

Projektet för registreringsprogrammet Adam 2.0 pågår i samarbete med flera andra kommuner och Consilia Solutions Ab. Projektet beräknas utmynna i en årlig licensavgift vilket blir en driftskostnad. Behovet för ett investeringsanslag existerar därmed inte längre.

BRANDVÄSENDET

SLÄCKNINGSBIL, GOTTBY FBK

87204	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-163	0	0	-163	0	-163	0	163
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-163	0	0	-163	0	-163	0	163

Enligt fastställd fordonsplan var Jomala i tur att byta ut släckningsbilen för Gottby FBK. Upphandlingen och avtal kring släckningsbil har ingåtts under 2017. Leverans beräknas ske inom april 2018.

INVENTARIER BRAND

87205	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-30	-30	0	-30	0	-30	-30	0
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-30	-30	0	-30	0	-30	-30	0

Utfallet avser inköp av personlig skyddsutrustning, skyddsutrustning för materialhantering och maskiner för omhändertagande av kontaminerad utrustning. Inköpen har verkställts enligt plan.

VATTEN- OCH AVLOPPSVERK**VATTEN- OCH AVLOPPSVERK SERVICELEDNINGAR**

89101	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-27	-21	0	-27	0	-27	-21	6
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-27	-21	0	-27	0	-27	-21	6

Anslaget avser vatten- och avloppsledningar samt ledningar till nya abonnenter på befintliga stamnät. Det budgeterade beloppet för affärsverksamhetens serviceledningar bygger på ett antagande om antalet anslutningar under året. Under 2017 har antalet anslutningar varit något färre än beräknat, varvid även kostnaderna för anslutningarna blivit lägre för kommunen.

PROJEKTERING AV AVLOPPSSTAM

89221	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-40	-18	0	-40	0	-40	-18	22
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-40	-18	0	-40	0	-40	-18	22

Projektering påbörjades 2017 i samarbete med Ålands vatten Ab, Norra Ålands avloppsvatten Ab och Mariehamns stad. Projektet fortgår 2018. Outnyttjade budgetmedel överflyttas till 2018.

1.7.5. Resultaträkningsdelens utfall

EXTERN RESULTATRÄKNING (1 000 euro)	2017	2017	Diff
	Bokslut	Budget	
Verksamhetens intäkter	3 307	3 197	110
Verksamhetens kostnader	-22 240	-24 261	2 022
VERKSAMHETSBIDRAG	-18 933	-21 064	2 132
Skatteinkomster	17 491	17 118	373
Landskapsandelar	4 544	4 384	160
DRIFTSBIDRAG	3 103	438	2 664
Ränteintäkter	33	20	13
Övriga finansiella intäkter	7	2	5
Räntekostnader	0	0	0
Övriga finansiella kostnader	0	-4	4
ÅRSBIDRAG	3 142	456	2 686
Avskrivningar enligt plan	-985	-1 187	202
Avskrivningar av engångskaraktär	0	0	0
Nedskrivningar	-1	0	-1
Extraordinära intäkter o. kostnader	0	0	0
RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	2 155	-731	2 886
Ökning eller minskning av avskr.differens	0	0	0
Ökning eller minskning av reserv	-2 000	0	-2 000
Ökning eller minskning av fonder	0	0	0
RÄKENSKAPSPERIODENS ÖVERSKOTT	155	-731	886

1.7.6. Finansieringsdelens utfall

FINANSIERINGSANALYS (1000 euro)	2017	2017	Diff
	Bokslut	Budget	
DEN EG. VERKSAMHETENS O. INVESTERINGARNAS KASSAFLÖDE			
INTERNT TILLFÖRDA MEDEL			
Årsbidrag	3 142	756	2 386
Extraordinära poster	0	0	0
Korrektivposter	-70	0	-70
SUMMA TILLFÖRDA MEDEL	3 072	756	2 316
INVESTERINGAR			
Investeringar i anläggningstillg.	-743	-1 576	832
Finansieringsandelar för invest.utg	0	0	0
Försäljningsinkomster av AT	70	0	70
SUMMA INVESTERINGAR	-674	-1 576	902
NETTOKASSAFLÖDET VERKS. O INVEST.	2 398	-820	3 218
FINANSIERINGENS KASSAFLÖDE			
UTLÅNING			
Minskning av utlåning	0	0	0
Ökning av utlåning	0	0	0
FÖRÄNDRINGAR I LÅNEBESTÅNDET			
Ökning av långfristiga lån	0	0	0
Minskning av långfristiga lån	0	0	0
Förändring av kortfristiga lån	0	0	0
FÖRÄNDRING AV EGET KAPITAL	0	0	0
ÖVRIGA FÖRÄNDRINGAR AV LIKVIDITET			
Förvaltade medel och kapital	0	0	0
Omsättningstillgångar	0	0	0
Förändring fordringar	-265	0	-265
Räntefria kort- o. långfristiga skulder	425	150	275
FINANSIERINGENS NETTOKASSAFLÖDE	161	150	11
FÖRÄNDRING AV KASSAMEDEL	2 559	-670	3 229
FÖRÄNDRING AV KASSAMEDEL BALANS			
Kassamedel 01.01.	11 514		
Kassamedel 31.12.	14 073		
	2 559	0	2 559

Finansieringsdelens enskilda anslagsområden	2017	2017	Diff
	Bokslut	Budget	
Skatteintäkter			
Kommunalskatt	15 447 837	15 130 664	317 173
Samfundsskatt	1 494 713	1 491 506	3 207
Fastighetsskatt	415 665	416 280	-615
Övriga skatteinkomster	136 417	80 000	56 417
	17 494 632	17 118 450	376 182
Landskapsandelar			
Andel för socialväsendet	2 768 876	2 768 876	0
Andel för utbildning	2 000 901	2 012 572	-11 671
Andel för fritidsverksamhet	122 289	122 289	0
Andel för bibliotek	100 246	100 246	0
Skatteavdragskompensation	0	0	0
Kapitalskattekompensation	171 519	0	171 519
Övriga landskapsandelar	-619 950	-619 950	0
	4 543 879	4 384 033	159 846
Budgeterade räntor och dividender, utfall			
Utgifter	-435	-4 000	3 565
Inkomster	39 636	22 000	17 636
Totalt	39 201	18 000	21 201
Budgterade lån, utfall			
Amorteringar	0	0	0
Nya lån	0	0	0
Nettofinansiering	0	0	0

1.8 SAMMANDRAG AV NOTER**RESULTATRÄKNING**

	2017	2016
Verksamhetsintäkter	3 237 413,72	3 085 404,95
Personalkostnader	8 869 947,88	9 038 982,28
Arvode till revisorer	9 940,00	9 310,00
Köp av tjänster	10 009 559,69	9 945 824,85
Försäljningsvinster	69 638,45	121 930,10
Skatteintäkter och landskapsandelar		
Skatteintäkter	17 491 399,74	17 917 838,23
Landskapsandelar	4 543 879,42	4 448 121,26

BALANSRÄKNING

	2017	2016
Kommunens placeringar i aktier och andelar		
Aktier i dottersamfund	103 412,76	128 640,95
Andelar i kommunalförbund	922 381,04	922 381,04
Aktier i intressesamfund	44 105,69	20 000,00
Övriga aktier och andelar	224 582,46	224 957,47
Övriga andelsfordringar	75 189,00	75 189,00
Donationsfondernas särsk. täckning	1 232 489,60	1 232 052,65
Långfristiga fordringar, totalt	22 708,13	20 291,04
Bankdeposition	0,00	0,00
Resultatregleringar, aktiva	236 712,22	256 968,00
Eget kapital, totalt 31.12	22 295 054,22	22 139 508,40
Avsättningar	0,00	0,00
Kortfristiga skulder	1 624 882,68	1 384 190,97
Anslutningsavgifter	2 334 300,00	2 130 000,00
Resultatregleringar, passiva	1 107 523,79	1 127 208,65
Erhållna garantier	320 000,00	326 800,00
Ansvarsförbindelser	1 124 626,93	1 194 926,38
Återbetalningsansvar mervärdesskatt	385 467,00	527 282,00

2. RESULTATRÄKNING

EXTERN RESULTATRÄKNING	2017	2016
Verksamhetens intäkter	3 307 052,17	3 207 335,05
Försäljningsintäkter	1 898 634,41	1 788 824,19
Avgiftsintäkter	891 184,78	880 479,20
Understöd och bidrag	142 378,17	166 370,19
Övriga intäkter	305 216,36	249 731,37
Försäljningsvinster	69 638,45	121 930,10
Verksamhetens kostnader	-22 239 616,56	-22 318 224,37
Personalkostnader	-8 869 947,88	-9 038 982,28
Köp av tjänster	-10 009 559,69	-9 945 824,85
Material, förnödenheter, varor	-1 698 759,98	-1 672 016,15
Understöd och bidrag	-1 547 360,46	-1 560 142,63
Övriga kostnader	-113 988,55	-101 258,46
VERKSAMHETSBIDRAG	-18 932 564,39	-19 110 889,32
Skatteinkomster	17 491 399,74	17 917 838,23
Landskapsandelar	4 543 879,42	4 448 121,26
DRIFTSBIDRAG	3 102 714,77	3 255 070,17
Finansiella intäkter och kostnader	39 200,96	30 774,78
Ränteintäkter	32 866,44	25 352,88
Övriga finansiella intäkter	6 769,89	5 455,86
Räntekostnader	0,00	0,00
Övriga finansiella kostnader	-435,37	-33,96
ÅRSBIDRAG	3 141 915,73	3 285 844,95
Avskrivningar enligt plan	-984 952,16	-971 083,73
Avskrivningar av engångskaraktär	0,00	0,00
Nedskrivningar	-1 497,50	0,00
Extraordinära intäkter o. kostnader	0,00	0,00
Extraordinära intäkter	0,00	0,00
Extraordinära kostnader	0,00	0,00
RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	2 155 466,07	2 314 761,22
Ökning eller minskning av avskr.differens	0,00	0,00
Ökning eller minskning av reserv	-2 000 000,00	-2 000 000,00
Ökning eller minskning av fonder	0,00	0,00
RÄKENSKAPSPERIODENS ÖVERSKOTT	155 466,07	314 761,22

3. FINANSIERINGSANALYS

FINANSIERINGSANALYS	2017	2016
DEN EG. VERKSAMHETENS O. INVESTERINGARNAS KASSAFLÖDE		
INTERNT TILLFÖRDA MEDEL		
Årsbidrag	3 141 915,73	3 285 844,76
Extraordinära poster	0,00	0,00
Korrektivposter	-70 023,54	-136 786,32
SUMMA TILLFÖRDA MEDEL	3 071 892,19	3 149 058,44
INVESTERINGAR		
Investeringar i anläggningstillg.	-743 490,51	-1 076 640,38
Finansieringsandelar för invest. utg	0,00	20 856,93
Försäljningsinkomster av AT	69 638,45	146 149,16
SUMMA INVESTERINGAR	-673 852,06	-909 634,29
NETTOKASSAFLÖDET VERKS. O INVEST.	2 398 040,13	2 239 424,15
FINANSIERINGENS KASSAFLÖDE		
UTLÅNING		
Minskning av utlåning	0,00	0,00
Ökning av utlåning	0,00	0,00
FÖRÄNDRINGAR I LÅNEBESTÅNDET		
Ökning av långfristiga lån	0,00	0,00
Minskning av långfristiga lån	0,00	0,00
Förändring av kortfristiga lån	0,00	0,00
FÖRÄNDRING AV EGET KAPITAL	79,75	281,09
ÖVRIGA FÖRÄNDRINGAR AV LIKVIDITET		
Förvaltade medel och kapital	0,00	0,00
Omsättningstillgångar	0,00	0,00
Förändring fordringar	-264 637,13	-24 874,55
Räntefria kort- o. långfristiga skulder	425 306,85	185 237,91
FINANSIERINGENS NETTOKASSAFLÖDE	160 749,47	160 644,45
FÖRÄNDRING AV KASSAMEDEL	2 558 789,60	2 400 068,60
FÖRÄNDRING AV KASSAMEDEL BALANS		
Kassamedel 01.01.	11 514 181,16	9 114 112,56
Kassamedel 31.12.	14 072 970,76	11 514 181,16
	2 558 789,60	2 400 068,60

4. BALANSRÄKNING

	31.12.2017	31.12.2016
BESTÅENDE AKTIVA	17 332 793,97	17 575 368,03
Immateriella tillgångar	844 117,13	961 693,78
Övriga utg. med lång verkn.tid	844 117,13	961 693,78
Övriga utg. med lång verkn.tid/pågående	0,00	0,00
Materiella tillgångar	15 119 005,89	15 242 505,80
Mark- o. vattenområden	1 969 404,23	1 969 019,14
Byggnader	7 828 097,66	8 175 222,37
Fasta konstruktioner och anordningar	4 522 489,27	4 415 206,35
Maskiner och inventarier	293 057,95	301 143,59
Förskottsbetalningar och pågående anläggningar	505 956,78	381 914,35
Placeringar	1 369 670,95	1 371 168,45
Aktier och andelar	1 369 670,95	1 371 168,45
FÖRVALTADE MEDEL	1 263 527,16	1 274 898,75
Landskapsuppdrag	31 037,56	42 846,10
Donationsfondernas särskilda täckning	1 232 489,60	1 232 052,65
RÖRLIGA AKTIVA	15 528 966,72	12 705 539,99
Omsättningstillgångar	0,00	0,00
Förskottsbetalningar	0,00	0,00
Fordringar	1 450 491,64	1 185 934,26
Långfristiga fordringar	22 708,13	20 291,04
Lånefordringar	0,00	0,00
Övriga fordringar	22 708,13	20 291,04
Kortfristiga fordringar	1 427 783,51	1 165 643,22
Kundfordringar	547 859,50	554 777,56
Lånefordringar	6 088,98	0,00
Övriga fordringar	637 122,81	351 748,88
Resultatregleringar, fordringar	236 712,22	259 116,78
Finansiella värdepapper	5 504,32	5 424,57
Aktier och andelar	0,00	0,00
Övriga värdepapper	5 504,32	5 424,57
Kassa och bank	14 072 970,76	11 514 181,16
AKTIVA TOTALT	34 125 287,85	31 555 806,77

	31.12.2017	31.12.2016
EGET KAPITAL	-22 295 054,22	-22 139 508,40
Grundkapital	-10 000 000,00	-10 000 000,00
Övriga egna fonder	-5 504,32	-5 424,57
Över/underskott från tidigare perioder	-12 134 083,83	-11 819 322,80
Räkenskapsperiodens överskott/underskott	-155 466,07	-314 761,03
AVSKRIVNINGSDIFFERENS OCH RESERVER	-5 500 000,00	-3 500 000,00
AVSÄTTNINGAR	0,00	0,00
FÖRVALTAT KAPITAL	-1 263 527,16	-1 274 898,75
Landskapsuppdrag	-31 037,56	-42 846,10
Donationsfondernas kapital	-1 232 489,60	-1 232 052,65
Övrigt förvaltad kapital	0,00	0,00
FRÄMMANDE KAPITAL	-5 066 706,47	-4 641 399,62
Långfristigt	-2 334 300,00	-2 130 000,00
Lån från finansinstitut och försäkringsinrättningar	0,00	0,00
Lån från offentliga samfund	0,00	0,00
Masskuldebrevslån	0,00	0,00
Övriga skulder	-2 334 300,00	-2 130 000,00
Kortfristigt	-2 732 406,47	-2 511 399,62
Lån från finansinstitut och försäkringsinrättningar	0,00	0,00
Lån från offentliga samfund	0,00	0,00
Erhållna förskott	-1 607,70	-2 390,17
Skulder till leverantörer	-1 015 414,10	-699 599,22
Övriga skulder	-607 860,88	-682 201,58
Resultatregleringar, skulder	-1 107 523,79	-1 127 208,65
PASSIVA TOTALT	-34 125 287,85	-31 555 806,77

5. NOTER

Noter till resultaträkningen

1. Tillämpade bokslutsprinciper

Kommunens bokslut är uppgjort i enlighet med de allmänna bokslutsprinciperna; kontinuitetsprincipen, konsekvensprincipen, försiktighetsprincipen och prestationsprincipen.

Räkenskapsperiodens inkomster har upptagits som intäkter i resultaträkningen och från intäkterna har avdragits de utgifter som sannolikt inte längre medför motsvarande inkomst (kostnader) samt förlusterna. De inkomst- och utgiftsposter som under pågående räkenskapsperiod bokförs enligt kontantprincipen bokförs i bokslutet som intäkt respektive kostnad mot kontona fordringar och skulder i balansräkningen.

Anskaffningsutgiften för bestående aktiva har aktiverats och avskrivs enligt en på förhand fastställd plan. Inkomsten/bidrag för investering med framställningstid över flera perioder har periodiserats enligt framställningsgrad.

Fordringar och skulder upptas till nominellt belopp, liksom i balansen upptagna värdepapper.

Kommunalförbundsandelar för Oasen boende- och vårdcenter k.f. är upptagna enligt kommunens andel av kommunalförbundets grundkapital per 1.1.2017.

Kommunalförbundsandelar för Södra Ålands högstadiedistrikt k.f. är upptagna enligt kommunens andel av kommunalförbundets grundkapital per 1.1.2017.

Kommunalförbundsandelar för Ålands Miljöservice k.f. är upptagna enligt kommunens andel av kommunalförbundets grundkapital per 1.1.2017.

2. Kommunens verksamhetsintäkter enligt uppgiftsområde

	2017	2016
Centralförvaltning	88 989	106 296
Social- och hälsovård	948 469	1 009 336
Undervisning och kultur	611 051	438 700
Samhällstjänster	439 199	408 713
Övriga tjänster	153 987	186 984
Affärsverksamhet	995 719	935 377
Omsättning	3 237 414	3 085 405
Försäljningsvinst	69 638	121 930
Verksamhetsintäkter totalt	3 307 052	3 207 335

3. Antal anställda 31.12

	2017	2016
Centralförvaltning	8,67	8,93
Social- och hälsovård	118,08	125,76
Undervisning och kultur	70,03	62,66
Samhällstjänster	9,71	10,14
Övriga tjänster	7,57	9,35
Affärsverksamhet	1,00	1,00
Totalt	215,06	217,84

4. Kommunens personal och personalkostnader

	2017	2016
Penninglöner	7 030 662	7 052 277
Pensionskostnader	1 427 737	1 475 285
Övriga lönebikostnader	323 201	431 971
Summa	8 781 600	8 959 532
Arvoden till förtroendevalda	73 728	74 512
Mötesarvoden till anställda	14 620	4 938
Personalkostnader totalt	8 869 948	9 038 982

5. Arvoden till revisorer

	2017	2016
Revisorsarvode	9 940	9 310
Revisorsutlåtande		
Köp av tjänster totalt	9 940	9 310

6. Transaktioner med intressenter

Kommunen har inte under räkenskapsperiod haft betydande transaktioner med intressenter. Jomala kommun har dock genom kommunstyrelsens beslut § 221/19.8.2013 förbundit sig att betala en extra ersättning till kommundirektören om fyra ordinarie månadslöner vid händelse av uppsägning eller förflyttning.

Nya rutiner kommer även att tas fram för att förenkla kontroller och redovisning av betydande transaktioner till intressenter.

7. Specifikation av posten köp av tjänster

	2017	2016
Köp av kundtjänster	7 893 290	8 025 479
Köp av övriga tjänster	2 116 270	1 920 346
Köp av tjänster totalt	10 009 560	9 945 825

8. Avskrivningsplan för Jomala kommun

En på förhand uppgjord avskrivningsplan har tillämpats vid avskrivningar av anläggningstillgångar. De planerade avskrivningarna är beräknade enligt den ekonomiska livslängden baserad på anskaffningsutgiften. Anskaffningsutgiften 1.1.1999 är baserad på historiska värden på vilka gjorts planenliga avskrivningar. Nya avskrivningsplanen tillämpas på investeringar aktiverade under 2013 och senare. Tidigare anläggningstillgångar förväntas följa tidigare angiven avskrivningsplan.

Immateriella tillgångar

Etablerings- och org.utgifter	5 år	linjär
Forsknings och utv.utgifter	2 år	linjär
Betalningsandelar Kf moduler	20 år	linjär
Betalningsandelar Kf byggnader	20 år	linjär
Betalningsandelar Kf löseendom	2 år	linjär
Betalningsandelar anslutningavg.	20 år	linjär

Materiella tillgångar

Förvaltningsbyggnader	20 år	linjär
Skol- och daghemsbyggnader	20 år	linjär
Fritidsbyggnader	20 år	linjär
Ekonomibyggnader	10 år	linjär
Bostadsbyggnader	30 år	linjär
Gator, vägar, torg o. parker	15 år	linjär
Broar, kajer, badinrättningar	10 år	linjär
Övriga jord- o. vattenkonstruktioner	15 år	linjär
Vattennät	30 år	linjär
Avloppsnet	30 år	linjär
Fjärrvärmenät	20 år	linjär
Elledningar, transformatorer och utebelysning	15 år	linjär
Telefonnät, central och abonnentcentraler	10 år	linjär
Naturgas	20 år	linjär
Övriga rör- och kabelnät	15 år	linjär
Maskiner och anordningar vid el-, vatten- och dyl.	10 år	linjär
Fasta lyft- och flyttanordningar	15 år	linjär
Trafikregleringsanordningar	10 år	linjär
Övriga fasta maskiner, anordningar och konstruktioner	10 år	linjär
Fartyg av järn	15 år	linjär
Fartyg av trä o. andra flytande arbetsmaskiner	8 år	linjär
Övriga transportmedel	4 år	linjär
Övriga tunga maskiner	10 år	linjär
Övriga rörliga transportmaskiner	5 år	linjär
Övriga lätta maskiner och dylika anordningar	5 år	linjär
ADB-utrustning	3 år	linjär
Övriga inventarier	3 år	linjär

Små enskilda anskaffningar av anläggningstillgångar, vilkas anskaffningsutgift är under 8 500 euro upptas som årskostnad (KST § 549/30.12.2002). Avskrivningsplanen reviderades under 2013, då bokföringsnämndens bokföringssektion utgav nya anvisningar. De nya anvisningarna behandlar bland annat förkortade avskrivningstider.

9. Avskrivning enligt plan och tilläggsavskrivningar/nedskrivningar

	Imm rättigheter i byggnader	Imm rättigheter i löseegendom	Byggnader	Fasta konstr. o. anordning.	Maskiner o. inventarier
Anskaffn. utgift 01.01	2 119 892,99	187 208,74	20 961 761,69	9 804 915,74	2 376 522,82
Ökning	0,00		19 272,15	502 288,53	97 887,40
Minskning					
Anskaffn. utgift 31.12	2 119 892,99	187 208,74	20 981 033,84	10 307 204,27	2 474 410,22
Ack planavskr 01.01	1 158 199,21	187 208,74	5 591 289,49	4 562 909,09	1 795 040,92
Årets planavskrivningar	117 576,65	0,00	366 396,86	395 005,61	105 973,04
Rest efter planavskr.	844 117,13	0,00	15 023 347,49	5 349 289,57	573 396,26
Ack fin. andel 01.01			7 195 249,82	826 800,30	280 338,31
Årets finans. andelar					
Finans. andel 31.12			7 195 249,82	826 800,30	280 338,31
Bokföringsvärde 31.12	844 117,13	0,00	7 828 097,67	4 522 489,27	293 057,95

Vid ombyggnad av vägar har Jomala kommun gått in för att hålla vägförrättningar. På de ersättningar som kommunen erlägger till enskilda markägare betalas ränta. Räntan och ersättningen aktiveras och ingår i kostnaden för respektive vägombyggnad.

Nedskrivningar

Under 2017 har Jomala kommun gjort en nedskrivning av aktieinnehavet inom Svinryggens Deponi Ab efter att en fusion med Ålands Problemafval Ab lett till en aktiesplit där det nominella värdet per aktie minskade. Detta har gjorts i enlighet med försiktighetsprincipen.

10. Övrigt

Försäljningsvinster

Kommunen har under 2017 sålt tomter/mark för totalt 6 750 euro. Den totala markförsäljningen har beräknats som försäljningsvinst då försäljningsobjekten varit för kommunen obrukbara. Resterande summor är inkomna gatuavgifter.

Investeringsreservering

Genom kommunfullmäktiges beslut § 97/15.12.2015 har projektet 86112 Utbyggnadsprojekt skola, barn och fritid (s.k. Samlingshuset) initierats och en investeringsreservering om 1 500 000 euro har gjorts för ändamålet 2015 och 2 000 000 euro för 2016. I år föreslås en ny investeringsreservering om 2 000 000 euro för samma investering.

11. Skatteintäkter och landskapsandelar

Skatteintäkter	2017	2016
Kommunalskatt	15 447 837	15 589 762
Samfundsskatt	1 494 713	1 790 271
Fastighetsskatt	415 665	412 893
Övriga skatteinkomster	133 184	124 913
Skatteintäkter totalt	17 491 400	17 917 838
Landskapsandelar	2017	2016
Andel för socialväsendet	2 768 876	2 560 323
Andel för utbildning	2 000 901	2 001 541
Andel för fritidsverksamhet	122 289	119 107
Andel för bibliotek	100 246	97 630
Skatteavdragskompensation		
Kapitalskattekomensation	171 519	150 910
Övriga landskapsandelar	-619 950	-481 390
Landskapsandelar totalt	4 543 879	4 448 121

Noter till balansräkningen

1. Kommunens placeringar i aktier och andelar

Aktier i dotterbolag	2017	2016
Fastighets Ab Jomalabostäder	100 913	100 913
Svinryggens Deponi Ab*	0	25 228
Jomala Energi Ab	2 500	2 500
	<u>103 413</u>	<u>128 641</u>
Andelar i kommunalförbund	2017	2016
Oasen Boende- och vårdcentrum k.f.	408 514	408 514
Södra Ålands högstadieskolextern k.f.	441 510	441 510
Träningsundervisningen	46 078	46 078
Ålands Omsorgsförbund k.f.	1 421	1 421
Ålands Miljöservice k.f.	24 858	24 858
	<u>922 381</u>	<u>922 381</u>
Aktier och andelar i intressesamfund	2017	2016
Ålands skid- och skidskyttecentrum Ab	20 000	20 000
Svinryggens Deponi Ab*	24 106	0
	<u>44 106</u>	<u>20 000</u>
Övriga aktier och andelar	2017	2016
Åda Ab	800	800
Mariehamns Energi Ab	0	0
Ålands Problemaförfall Ab*	0	375
Ålands Vatten Ab	212 085	212 085
Ålands Eländelslag	1 985	1 985
Ålands Telefonandelslag	1 589	1 589
Ålands Vindenergi Ab	8 123	8 123
	<u>224 582</u>	<u>224 957</u>
Övriga andelsfordringar	2017	2016
Anslutningsavgifter, Jomala Energi Ab	75 189	75 189

*Svinryggens Deponi Ab och Ålands Problemaförfall Ab fusionerades 2016 och en aktiesplit gjordes. I och med detta minskade Jomala kommuns inflytande i bolaget och likaså det nominella värdet per aktie varpå en nedskrivning av aktievärdet har gjorts. Svinryggens Deponi Ab räknas inte längre som ett dottersamfund då inflytandet understiger 51 %.

Marknadsvärdet/återanskaffningsvärdet för aktier och andelar bedöms vara det samma som bokföringsvärdet = inköpspriset.

2. Långfristiga fordringar

Fordringar som förfaller till betalning efter ett år eller längre tid.

Långfristiga fordringar	2017	2016
Lånefordringar		
Övriga fordringar	22 708	20 291
Långfristiga fordringar totalt	22 708	20 291

3. Resultatregleringar, aktiva

Resultatregleringar, aktiva	2017	2016
Förskott		
Löneförskott		
Per. vatten- och avloppsfordringar	236 712	256 968
Övriga resultatregleringar		
Resultatregleringar, aktiva totalt	236 712	256 968

4. Förvaltad kapital

Donationsfondernas särskilda teckning	2017	2016
Donationsfonders medel	2 735	2 832
Stipendiefond Södersunda	4 407	4 601
Bergmans och Dahlbloms fond	1 225 347	1 224 620
Summa	1 232 490	1 232 053

Kommunfullmäktige har genom § 8/10.01.2012 beslutat att upprätta fonden *Bergmans och Dahlbloms fond*. I fonden ingår två danaarv som kommunen erhållit under 2011, samt överflyttade medel från den avslutade pensionärsbostadsfonden. Fonden består av likvida medel om 874 620 euro och värderade marktillgångar om 350 000 euro. Marken är värderade lägre än marknadsvärdet då det framtida användningsområdet är osäkert. Kommunfullmäktige beslöt 2012 att fonden kan användas till utbyggnad inom kommunens äldreomsorg, barnomsorg, skola samt kulturella aktiviteter för äldre.

Under 2017 fusionerades Ålands Skogsägarförbund, Ab Skogen och Carl Rundberg Ab. Samtidigt övergick det nya bolaget Ålands Skogsindustrier till ett värdeandelssystem. Danaarvet Olof Bergman fick 68 värdeandelar varpå ett värdeandelskonto upprättades. Samtliga värdeandelsförändringar behandlas inom fonden.

5. Amorteringar av långfristiga lån under följande räkenskapsperiod

Från och med 2013 har inte Jomala kommun några långfristiga lån och har förhållit sig skuldfri under 2017.

6. Anslutningsavgifter; långfristiga skulder

Återbetalningsbara anslutningsavgifter till kommunens vatten- och avloppsverk.

	2017	2016
Saldo 01.01	2 130 000	1 984 790
Ökning under perioden	204 300	145 210
Minskning under perioden		
Saldo 31.12	2 334 300	2 130 000

7. Resultatregleringar, passiva

Resultatregleringar, passiva	2017	2016
Semesterlönereservering	1 007 858	1 032 384
Resultatregleringsskulder, Tränings.	17 587	15 461
Resultatregleringsskulder, SÅHD	82 079	79 364
Resultatregleringsskulder, Oasen	0	0
Resultatregleringar, passiva totalt	1 107 524	1 127 209

8. Förändringar i det egna kapitalet

	2017	2016
Eget kapital 01.01	22 139 508	21 824 466
Grundkapital 01.01	10 000 000	5 528 721
Förändring under perioden		4 471 279
Grundkapital 31.12	10 000 000	10 000 000
Anslutningsfond 01.01		
Förändring under perioden		
Anslutningsfond 31.12		
Övriga egna fonder 01.01	5 424	5 143
Förändring under perioden	80	281
Övriga egna fonder 31.12	5 504	5 424
Överskott från tidigare år 01.01	12 134 084	16 290 602
Fört till grundkapital	0	-4 471 279
Räkenskapsperiodens resultat	155 466	314 761
Balanserade vinstmedel 31.12	12 289 550	12 134 084
Eget kapital totalt 31.12	22 295 054	22 139 508

Noter utanför balansräkningen

1. Erhållna garantier

Ålands skid- och skidskyttecentrum Ab		
Pantskuldebrev/innehavarskuldebrev 1/2004	170 000,00	
Avtal om markanvändning, Sviby by		
Norra Bergshöjden Ab	bankgaranti ÅAB	150 000,00 (t.o.m. 31.12.2021)
Garantier sammanlagt		
	2017	320 000,00 euro
	2016	326 800,00 euro

2. Ansvarsförbindelser

På koncernbolags skuld		
Jomala Energi Ab	Banklån Ålandsbanken; 31.12.2017 saldo	1 124 626,93 euro
	Kommunen borgar för	1 500 000,00 euro
Sammanlagt:	2017	1 124 626,93 euro
	2016	1 194 926,38 euro

3. Markanvändningsavtal

Nedanstående visar kommunens förbindelser i form av markanvändningsavtal vilka fortfarande är i kraft:

Detaljplaneområde i Sviby, Nybondas;
Norra Bergshöjden Ab 17,33 ha

Avtalet ingicks 2005 och ett tilläggsavtal ingicks 2015 för att reglera nedgrävningen av den högspänningsledning som finns på området. Nedgrävningen sker på markägarens försorg och markägaren har för detta ändamål ställt en säkerhet i form av en bankgaranti om hundra femtiotusen (150 000) euro till kommunen. Bankgarantin är i kraft tills 31.12.2021. Kommunen deltar fortsättningsvis i kostnaderna för vatten- och avloppsledningar, dock högst till det belopp som kommunen erhåller i form av anslutningsavgifter. Ersättningen erläggs årligen till ett belopp om 25 000 euro. Slutreglering mellan avtalsparterna sker då detaljplaneområdet är färdigt utbyggt.

Detaljplaneområde i Sviby, kvarter 4244-4247;
Dalbo affärsfastigheter Ab 2,56 ha
Skogshyddan Ab 3,34 ha

Avtal ingicks 2008 med anledning av planeändring. Kommunen planerar, bygger och bekostar träd och eventuella andra planteringar i anslutning till vägområde.

Detaljplaneområde Norra Kasberget i Sviby;

Minimax Ab

24,8 ha

Avtal ingicks 2008 och förnyades 2009 i samband med att en planeändring gjordes. Kommunen har förbundit sig att delta i kostnaderna för byggande av stamledningar för vatten och avlopp till ett belopp om 2 440 euro per tomt. Ersättningen erläggs i efterskott till markägaren i enlighet med kommunfullmäktiges årliga budgetbeslut. Projektet slutsynat, kommunen ersätter dock fram tills alla tomter är sålda.

Detaljplaneområde Södra Kasberget i Sviby;

Dalbo affärsfastigheter Ab

6,64 ha

Skogshyddan Ab

9,0 ha

Avtal ingicks 2008. Kommunen har förbundit sig att delta i kostnaderna för byggande av stamledningar för vatten och avlopp till ett belopp om 2 440 euro per tomt. Ersättningen erläggs i efterskott till markägaren i enlighet med kommunfullmäktiges årliga budgetbeslut. Projektet slutsynat, kommunen ersätter dock fram tills alla tomter är sålda.

Detaljplaneområde fastigheten Hagen, Österkalmare by;

Algots Hus Ab

Avtalet ingicks 2013. Kommunen har inte åtagit sig några skyldigheter, förutom det framtida underhållet av gata inom planområdet. Gatuområdet överförs till kommunen genom fastighetsförrättning utan ersättning då det utgör endast 14 procent av hela planområdet. Förverkligandet har inte någon avtalad tidsplan.

Detaljplaneområde fastigheten Söderskog, Björsby by;

Karl-Gustav Falkenberg

37 416,5 m²/21 502 m² till kommunen

Avtalet ingicks 2013. Kommunen har inte åtagit sig några skyldigheter, förutom det framtida underhållet av överlåtet parkområde, skyddsgronområde, område för samhällsteknisk service och fornminnesområde. Markägaren ska färdigställa gator och allmänna områden samt vatten och avloppsförsörjningen inom 18 månader från det att byggnationen har påbörjats och gatorna ska vara belagda med asfalt 12 månader efter att första bygglovets beviljats. I övrigt har förverkligandet inte någon avtalad tidsplan.

Detaljplaneområde i Vesterkalmare by, Kalmarnäs II;

Björn Lindfors

850 m²/850 m² till kommunen

Edgar Kalm

1,3 ha/6 707 m² till kommunen

Mariterra Ab

3,3 ha/17 827 m² till kommunen

Avtalen ingicks 2014. Kommunen har inte åtagit sig några skyldigheter, förutom det kommande underhållet av överlåtna gatu- och parkområden. Gator och allmänna områden ska vara färdigställda inom 18 månader från det att byggnationen har påbörjats. De ska synas och godkännas av kommunen senast den 31 december 2019.

Detaljplaneområde i Dalkarby, kvarter 40511 och del av kvarter 40513 samt park- och trafikområden;

Ålands Penningautomatförening 2,5 ha/4 600 m² till kommunen

Avtalet ingicks 2014. Kommunen har inte åtagit sig några skyldigheter, förutom det framtida underhållet av överlåtet parkområde. Slutsyn över gjorda arbeten utfördes 2017 och markområdet är överlåtet till kommunen.

Detaljplaneområde i Kungsö by, kvarter 41818-41821 och 4187;

Kerstin Elevall 7,3 ha/276 m² till kommunen

Avtalet ingicks 2014. Kommunen har inte åtagit sig några skyldigheter, förutom det underhållet av överlåtet område för samhällsteknisk service. Vattenförsörjningen ska vara färdigställd inom 18 månader från det att byggnationen har påbörjats.

Detaljplaneområde i Möckelö by, för fastigheterna 3:39, 3:42, 3:44 och del av fastigheten 3:50 samt lantbruksområde;

Alm Johan Reinholt Hannes dödsbo 7,7 ha/46 500 m² till kommunen

Avtalet ingicks 2015. Kommunen har inte åtagit sig några skyldigheter, förutom det framtida underhållet av överlåtet park- och gatuområde. Markägaren ska senast den 31 december 2026 ha slutfört byggandet i enlighet med avtalet.

Detaljplaneändring för Norra Kalmarnäs bestående av kvarteren 4311, 4313, del av 4314 samt park-, simstrands- och gatuområden (fastigheterna 3:72, 3:76, 3:88, 3:89, 3:94, 3:95, 3:96 samt del av 3:16, 3:51, 3:85 och 8:77);

Jana Lemberg m.fl. 10 230 m² till kommunen

Avtalet ingicks 2016. Kommunen har åtagit sig att, efter slutförd och av i kommunen behörigt organ godkänd byggnation, delta i kostnaden för byggnation av en badstrand och de allmänna områdena till ett belopp som motsvarar 50 procent av de totala kostnaderna, dock högst 20 000 euro exklusive moms. Kommunen ansvarar även sedan för underhållet av överlåtet parkområde. Slutsyn över gjorda arbeten utfördes 2017 och markområdet är överlåtet till kommunen.

Detaljplan för Slänten 2:55, Byggbacken 2:61 och Widmans 2:62 samt del av Södergård-Rosenholm 4:84 och Möckelövägen (HV1)-Trouville 895:1:216 i Möckelö;

Widmans Betong Ab 2,03 ha/1 840 m² till kommunen

Byggnadsfirma Hans Mattsson Ab 2,97 ha/10 310 m² till kommunen

Avtalen ingicks 2017. Kommunen har inte åtagit sig några skyldigheter, förutom det framtida underhållet av överlåtna områden för parkområde, skyddsgronområde och gatuområde. Markägarna ska senast den 31 december 2022 ha slutfört byggandet i enlighet med avtalen.

4. Hyres- och leasingansvar

Hyresansvar	2017	2016
Hyresansvar totalt	222 329	28 383
Andel för nästa räkenskapsperiod	76 000	22 706
Leasingansvar totalt	17 453	18 199
Andel för nästa räkenskapsperiod	7 058	6 764
Hyresansvar totalt	239 782	46 582

5. Samarbets- och partnerskapsavtal

Kommunens samarbets- och partnerskapsavtal listas nedan:

Samarbets- och partnerskapsavtal		
Beskrivning	Samarbetsparter	Period
1. Avtal om samarbete angående tjänster för befälsberedskap inom brand- och räddningsväsendet.	Mariehamns stad och Jomala kommun.	18 maj 2009 – tillsvidare.
2. Avtal gällande anförtröende av uppgift som avtalschef.	Ålands kommunförbund och Jomala kommun.	24 april 2013 – tillsvidare.
3. Avtal om samarbete gällande barnskyddsjour.	samtliga åländska kommuner.	1 december 2008 – 31 december 2019.
4. Samarbetsavtal gällande barnskydd.	Mariehamns stad och Jomala kommun.	1 januari 2017 – tillsvidare.
5. Avtal om lantbrukssamarbete där Jomala kommun tillhandahåller lantbrukskansli för avtalskommunerna.	Lemlands kommun, Käkars kommun, Sottunga kommun, Kumlinge kommun, Brändö kommun och Jomala kommun.	27 december 2005 – tillsvidare.
6. Avtal om lantbrukssamarbete där avtalskommunerna bistår varandra i lantbruksadministrationen.	Finströms kommun och Jomala kommun.	8 december 2008 – tillsvidare.
7. Avtal om lantbrukssamarbete där avtalskommunerna bistår varandra i lantbruksadministrationen.	Hammarlands kommun och Jomala kommun.	13 oktober 2003 – tillsvidare.
8. Samarbetsavtal gällande ledande och behandling av avloppsvatten till Lotsbroverket.	Mariehamns stad och Jomala kommun.	18 augusti 2006 – tillsvidare.
9. Avtal om medborgarinstitutets vuxenutbildning.	Mariehamns stad och Jomala kommun.	22 oktober 2009 – tillsvidare.
10. Avtal om gemensamt räddningsområde med Jomala kommun som huvudman.	Eckerö kommun, Finströms kommun, Geta kommun, Hammarlands kommun, Lemlands kommun, Lumparlands kommun, Saltviks kommun, Sunds kommun, Vårdö kommun och Jomala kommun.	16 augusti 2010 – tillsvidare.
11. Samarbetsavtal om skolplatser.	Mariehamns stad och Jomala kommun.	1 augusti 2013 – tillsvidare.
12. Samarbetsavtal om fritidshemsplatser.	Mariehamns stad och Jomala kommun.	1 augusti 2012 – tillsvidare.
13. Samarbetsavtal för äldreomsorg på distans som tillhandahålls av Jomala kommun.	Mariehamns stad, Föglö kommun, Eckerö kommun, Lemlands kommun, Lumparlands kommun, Sunds kommun, Geta kommun och Jomala kommun.	1 april 2016 – tillsvidare.
14. Avtal om kommunal ersättning för grundskoleutbildning via Waldorfskolan.	Waldorf Åland r.f. och Jomala kommun.	1 januari 2017 – tillsvidare.
15. Samarbetsavtal rörande sammanhållen hemvård.	Ålands Hälso- och Sjukvård och Jomala kommun.	18 april 2013 – tillsvidare.

6. Återbetalningsansvar gällande mervärdesskatt

Enligt mervärdesskattelagen tillämpas från och med 1.1.2008 en tioårig justeringsplikt gällande mervärdesskatteavdrag eller återbäringar vilka erhållits på basis av utgifter för nybygge eller grundrenovering, om fastigheten eller en del av den tas i användning som inte berättigar till avdrag eller återbäring.

Återbetalningsansvar gällande mervärdesskatt			
Utgifter för nybygge eller ombyggnad av fastigheter			
	Mervärdesskatt	Momsansvar	
		2017	2016
År 2008 färdigställda fastigheter			
Ombyggnation Jomala Bibliotek	85 467	-	8 547
Grundrenovering av Trollsländan	7 102	-	710
År 2009 färdigställda fastigheter			
Sviby nya daghem	477 696	47 770	95 539
Nya brandstationen	282 547	28 255	56 509
År 2010 färdigställda fastigheter			
Installation av fjärrvärme			
Vikingaåsen	6 443	1 289	1 933
Kommunalgården	11 721	2 344	3 516
Allegården	5 842	1 168	1 753
Gamla brandsstationen	4 462	892	1 339
Vikingahallen	4 784	957	1 435
Sviby skola	5 545	1 109	1 664
År 2012 färdigställda fastigheter			
Österkulla Daghem	97 869	39 147	48 934
Modulen i Södersunda	21 140	8 456	10 570
År 2013 färdigställda fastigheter			
Kommunalgården	141 367	70 684	84 820
Österkulla Daghem	100 089	50 045	60 054
Rubinen	91 599	45 800	54 959
År 2014 färdigställda fastigheter			
Rubinen	1 200	720	840
Vikingahallen ventilation och belysningsarmatur	49 412	29 647	34 589
År 2015 färdigställda fastigheter			
Raststuga Gottby lekpark	13 448	9 414	10 759
Ombyggnad av Kommunalgården	10 423	7 296	8 338
År 2016 färdigställda fastigheter			
Bergvärmepump, Södersunda skola	27 214	24 493	
Bergvärmepump, Österkulla daghem	11 060	9 954	
Automatalarm, Diamanten	3 752	3 377	
Automatalarm, Trollsländan	2 944	2 650	
År 2017 färdigställda fastigheter			
-	-	-	
Återbetalningsansvar gällande mervärdesskatt 31.12.2017		385 467	486 808

7. Ekonomiskt ansvar i kommunalförbundens ackumulerade underskott

Ekonomiskt ansvar i kommunalförbundens ackumulerade underskott	2017	2016
Ålands Miljöservice k.f.		
Ackumulerat underskott	-163 453	-143 117
Kommunens andel	-40 635	-35 579
Totalt ekonomiskt ansvar	-40 635	-35 579

6. KONCERNRESULTATRÄKNING

RESULTATRÄKNING	Elimineringar	Not	2017	2016
Verksamhetsintäkter				
Försäljningsintäkter	-2 074 237,03	1.	4 392 943,04	4 291 147,35
Avgiftsintäkter			1 194 782,86	1 166 286,11
Understöd och bidrag			194 573,27	196 817,55
Övriga intäkter	-984,70	1.	1 702 164,49	1 837 841,89
Försäljningsvinster			69 638,45	0,00
Sa Verksamhetsintäkter	-2 075 221,73		7 554 102,11	7 492 092,90
Verksamhetskostnader				
Personalkostnader		3.	-13 176 408,68	-13 411 550,98
Köp av tjänster	1 992 220,37	1.	-8 884 306,93	-8 831 501,78
Material,förnödenh.,varor	118 588,26	1.	-2 230 816,53	-2 213 739,47
Understöd			-1 548 215,54	-1 560 859,26
Övriga kostnader	7 232,50	1.	-342 903,54	-321 838,18
Sa Verksamhetskostnader	2 118 041,13		-26 182 651,22	-26 339 489,67
VERKSAMHETSBIDRAG	42 819,40		-18 628 549,10	-18 847 396,77
Skatteinkomster			17 491 399,74	17 917 838,23
Landskapsandelar			4 543 879,42	4 448 121,26
DRIFTSBIDRAG	42 819,40		3 406 730,06	3 518 562,72
Finansiella intäkter och kostnader				
Ränteintäkter			34 624,65	27 560,02
Övriga finansiella intäkter			6 847,17	5 455,09
Räntekostnader			-16 593,50	-21 072,39
Övriga finansiella kostnader			-1 020,10	-413,76
Sa Finansiella intäkter och kostnader			23 858,21	11 528,97
ÅRSBIDRAG	42 819,40		3 430 588,27	3 530 091,68
Avskrivningar på anläggningstillgångar och övriga utgifter med lång verkningstid			-1 214 125,87	-1 192 175,20
Nedskrivning på bestående anläggningstillgångar			-1 497,50	0,00
Extraordinära intäkter och kostnader				
Extraordinära intäkter			0,00	0,00
Extraordinära kostnader			0,00	28,39
Sa Extraordinära intäkter och kostnader			0,00	28,39
RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	42 819,40		2 214 964,90	2 337 944,87
Ökn el. minskn av avskr.diff	52 308,88	2.	0,00	0,00
Ökn el. minskn av reserv			-2 000 000,00	-1 979 599,99
Ökn el. minskn av fonder			0,00	0,00
RÄKENSKAPSPERIODENS ÖVERSKOTT	95 128,28		214 964,90	358 344,87

7. FINANSIERINGSANALYS FÖR KONCERNEN

FINANSIERINGSANALYS				
DEN EG. VERKSAMHETENS O. INVESTERINGARNAS KASSAFLÖDE				
INTERNT TILLFÖRDA MEDEL	Elimineringar	Not	2017	2016
Årsbidrag			2 938 988,82	3 530 091,68
Extraordinära poster			0,00	28,39
Korrektivposter			-70 023,54	-385 757,98
SUMMA TILLFÖRDA MEDEL			2 868 965,28	3 144 362,09
INVESTERINGAR				
Investeringar i anläggningstillg.			-843 089,16	-1 283 882,45
Finansieringsandelar för invest.utg			0,00	20 856,93
Försäljningsinkomster av AT			69 638,45	160 771,38
SUMMA INVESTERINGAR			-773 450,71	-1 102 254,14
NETTOKASSAFLÖDET VERKS. O INVEST.			2 095 514,57	2 042 107,95
FINANSIERINGENS KASSAFLÖDE				
UTLÅNING				
Minskning av utlåning			0,00	0,00
Ökning av utlåning			0,00	0,00
FÖRÄNDRINGAR I LÅNEBESTÅNDET				
Ökning av långfristiga lån			0,00	180 036,50
Minskning av långfristiga lån			-156 386,20	-178 764,35
Förändring av kortfristiga lån			38 115,92	26 973,81
FÖRÄNDRING AV EGET KAPITAL			79,75	325,74
ÖVRIGA FÖRÄNDRINGAR AV LIKVIDITET				
Förvaltade medel och kapital			0,00	0,00
Omsättningstillgångar			0,00	665,37
Förändring fordringar			-184 057,56	-194 314,28
Räntefria kort- o. långfristiga skulder			606 313,84	198 883,50
FINANSIERINGENS NETTOKASSAFLÖDE			304 065,74	33 806,29
FÖRÄNDRING AV KASSAMEDEL			2 399 580,31	2 075 914,24
FÖRÄNDRING AV KASSAMEDEL BALANS				
Kassamedel 01.01			11 849 848,50	9 832 087,11
Kassamedel 31.12			14 741 028,26	11 908 001,35
			2 891 179,76	2 075 914,24

8. KONCERNBALANSRÄKNING

AKTIVA	Elimineringar	Not	31.12.2017	31.12.2016
BESTÅENDE AKTIVA				
Immateriella tillgångar				
Immateriella rättigheter	-4 300,00	1.	55 307,27	57 783,86
Övriga utgifter med lång verkningstid			844 117,13	961 693,78
Sa Immateriella tillgångar	-4 300,00		899 424,40	1 019 477,64
Materiella tillgångar				
Mark- och vattenområden			1 981 891,53	1 981 907,49
Byggnader och konstruktioner			9 349 163,79	9 968 767,82
Fasta konstruktioner och anordningar			4 675 934,65	4 562 748,47
Maskiner och inventarier			315 949,48	441 861,12
Övriga materiella tillgångar			1 365 614,15	1 497 680,15
Förskottsbetalningar och pågående nyanläggningar			518 033,39	381 914,35
Sa Materiella tillgångar			18 206 586,99	18 834 879,39
Placeringar				
Övriga aktier och andelar	-1 035 723,03	1.2.	274 181,68	253 489,52
Övriga fordringar	-89 010,93	1.	0,00	0,00
Sa Placeringar	-1 124 733,96		274 181,68	253 489,52
SA BESTÅENDE AKTIVA	-1 129 033,96		19 380 193,07	20 107 846,55
FÖRVALTADE MEDEL				
Landskapets uppdrag			31 037,56	42 846,10
Donationsfondernas särskilda teckning			1 389 141,13	1 380 968,46
SA FÖRVALTADE MEDEL			1 420 178,69	1 423 814,56
RÖRLIGA AKTIVA				
Sa Omsättningstillgångar			0,00	665,37
Fordringar				
Långfristiga				
Kundfordringar			0,00	0,00
Övriga fordringar	0,00	1.	22 708,13	20 291,04
Sa Långfristiga	0,00		22 708,13	20 291,04
Kortfristiga				
Försäljningsfordringar	-17 574,50	1.	690 976,80	767 957,97
Lånefordringar			6 088,98	0,00
Övriga fordringar	-98 070,41	1.	748 931,14	531 508,79
Resultatregleringar	-36 797,13		375 470,37	501 381,41
Sa Kortfristiga	-152 442,05		1 821 467,29	1 800 848,17
Sa Fordringar	-152 442,05		1 844 175,42	1 821 139,21
Finansiella värdepapper				
Övriga värdepapper			5 504,32	5 424,57
Sa Finansiella värdepapper			5 504,32	5 424,57
Kassa och bank			14 741 028,26	11 908 001,35
SA RÖRLIGA AKTIVA	-152 442,05		16 590 708,00	13 735 230,50
SA AKTIVA	-1 281 476,01		37 391 079,76	35 266 891,61

PASSIVA	Elimineringar	Not	31.12.2017	31.12.2016
EGET KAPITAL				
Grundkapital	-1 025 793,55	2.	10 000 000,00	10 000 000,00
Kapitaltillskott	-47 490,07	3.	3 913,92	3 913,92
Andelar av kommuner som ska utträda			0,00	0,00
Uppskrivningsfond			0,00	0,00
Fond för verkligt värde			0,00	0,00
Reservfond			0,00	0,00
Övriga fonder				
Övriga fonder			5 504,32	5 424,57
Sa Övriga fonder			5 504,32	5 424,57
Balanserad vinst (förlust) från tidigare räkenskapsperioder	221 134,57	3.4.7.	12 421 636,20	12 144 805,69
Räkenskapsperiodens vinst (förlust)	52 308,88	6.	214 964,90	358 344,87
SA EGET KAPITAL	-799 840,17		22 646 019,34	22 512 489,05
ACKUMULERADE BOKSLUTSDISPOSITIONER				
Avskrivningsdifferens	-225 953,38	4.5.	0,00	33 558,23
Reserver			5 500 000,00	3 500 000,00
SA ACKUMULERADE BOKSLUTSDISPOSITIONER	-225 953,38		5 500 000,00	3 533 558,23
AVSÄTTNINGAR				
Övriga avsättningar	0,00		0,00	0,00
SA AVSÄTTNINGAR	0,00		0,00	0,00
FÖRVALTAT KAPITAL				
Landskapets uppdrag			31 037,56	42 846,10
Donationsfondernas kapital			1 389 141,13	1 380 968,46
SA FÖRVALTAT KAPITAL			1 420 178,69	1 423 814,56
FRÄMMANDE KAPITAL				
Långfristigt				
Skulder till kreditinstitut		6.	1 295 944,82	1 632 878,93
Lån från offentliga samfund		6.	185 015,22	239 347,31
Pensionslån			0,00	0,00
Övriga skulder	-103 240,41	1.	2 498 680,59	2 294 380,59
Sa Långfristigt	-103 240,41		3 979 640,63	4 166 606,84
Kortfristigt				
Skulder till kreditinstitut		6.	123 356,00	155 737,73
Lån från offentliga samfund		6.	54 131,86	15 386,22
Pensionslån			0,00	0,00
Erhållna förskott		1.	134 361,71	90 983,38
Leverantörsskulder	-17 574,50	1.	1 209 223,48	946 593,03
Övriga skulder	-98 070,41	1.	688 143,97	800 642,90
Skuld till kommuner			0,00	0,00
Resultatregleringar	-36 797,13	1.	1 636 024,08	1 621 079,68
Latent skatteskuld			0,00	0,00
Sa Kortfristigt	-152 442,05		3 845 241,10	3 630 422,94
SA FRÄMMANDE KAPITAL	-255 682,46		7 824 881,74	7 797 029,78
SA PASSIVA	-1 281 476,01		37 391 079,76	35 266 891,61

9. NOTER TILL KONCERNEN

1. Tillämpade bokslutsprinciper för koncernbokslutet

Kommunen avser att årligen utveckla och förbättra koncernredovisningen i enlighet med gällande anvisningar. Om kommunen ska uppgöra ett komplett koncernbokslut behöver ytterligare information framkomma från koncernbolagens redovisningar.

Dotterbolaget producentorganisationen Proans ingår fortfarande i Ålands miljöservice k.f. (Mise). Jomala kommun har i samarbete med Mariehamns stad och andra medlemskommuner verkat för att de olika aktörernas respektive roller ska klargöras och särskiljas. Vid bokslutsarbetet har kommunen inte beaktat Mises dotterbolag, varför endast Mise intagits i koncernbokslutet.

Koncernens balansomslutning 2017 blev 37 391 080 euro (35 266 892 euro 2016) och resultatet för räkenskapsperioden blev 214 965 euro (358 345 euro 2016). Kommun-koncernen utgör en ekonomisk helhet där Jomala kommun är modersamfund. För att ge en rättvisande bild av koncernens ekonomiska ställning presenteras en balansräkning, resultaträkning och finansieringsanalys där koncernsamfunden behandlas som om de skulle vara en enda bokföringsskyldig.

Följande dotterbolag och kommunförbund ingår i koncernen 2017: Fastighets Ab Jomalabostäder, Jomala Energi Ab, Södra Ålands högstadiedistrikt k.f. (inkl. Träningsundervisningen), Oasen boende- och vårdcenter k.f., Ålands kommunförbund, Ålands omsorgsförbund k.f. och Ålands miljöservice k.f.

Koncerninterna fordringar och skulder har eliminerats. Jomala kommuns ägarandelar har likaledes eliminerats i enlighet med den så kallade Parivärdemetoden, vilken innebär att aktier och andelar i koncernsamfunden minskar posten *Placeringar* bland *Bestående aktiva* med lika mycket som koncernens aktie- eller grundkapital minskar under *Eget kapital*. Kommunens andel i koncernens balansräkning har räknats ut post för post utgående från ägarandelen.

Vid uppgörandet av finansieringsanalysen har kommunen använt sig av kommunalförbundens egna finansieringsanalyser och medtagit kommunens andelar.

Kommunalförbundens avskrivningsplaner följer kommunens varvid inga korrigeringar gjorts i förbundens planavskrivningar.

Svinryggens Deponi Ab fusionerades 2016 med Ålands Problemvfall Ab. I samband med fusionen gjordes en aktiesplit som utmynnade i att Jomala kommuns andel minskades till 47,69 % vilket betyder att Svinryggens Deponi Ab från och med 1.1.2017 inte längre är ett dotterbolag till Jomala kommun.

Från och med 2015 uppgår Jomala kommuns andel i Mise till 24,86 % av grundkapitalet. Medlemskommunernas andel av kommunalförbundets tillgångar och ansvar för skulder fastställs i proportion till det nyinförda grundkapitalet. Tidigare och resterande delar av inbetalade medel från kommunerna, bland annat i form av utbetalt kapitaltillskott, har överförts från kommunalförbundets skulder till balanserad vinst/förlust från tidigare räkenskapsperioder. Detta på grund av att kommunens tidigare utbetalda medel till fullo inte omvandlats till grundkapital och Jomala kommun

kan inte med säkerhet förvänta sig att återfå tidigare utbetalade medel från kommunalförbundet. Kvarvarande kapitaltillskott återfinns i koncernbokslutet även under 2017 med hänvisning till försiktighetsprincipen.

Ålands kommunförbund har inget grundkapital, på grund av detta har Jomala kommuns ägarandel i stället beräknats utifrån de avgiftsandelar som betalats till kommunförbundet.

Kommunens andel av avskrivningsdifferensen för Ålands omsorgsförbund k.f. och Jomala Energi Ab är flyttad till vinst/förlust från tidigare räkenskapsperioder samt räkenskapsperiodens resultat.

2. Koncernstrukturen

	Ägoandel	Årets resultat	Ägoandel av årets resultat
Dotterbolag:			
Fastighets Ab Jomalabostäder	100,00 %	12 244	12 244
Jomala Energi Ab	100,00 %	1	1

Kommunalförbund:			
Södra Ålands högstadiedistrikt k.f. (inkl. Träningsundervisningen)	36,92 %	0	0
Oasen boende- och vårdcenter k.f.	37,31 %	0	0
Ålands kommunförbund	28,40 %	0	0
Ålands miljöservice k.f.	24,86 %	-20 336	-5 055
Ålands omsorgsförbund k.f.	12,68 %	0	0

Ovanstående siffror är dotterbolagens egna resultat, vilka inte anpassats till kommunens redovisningsprinciper. Svinryggens Deponi Ab har under 2016 fusionerats med Ålands Problemavfall Ab och kommunens ägarandel understiger nu 50 procent vilket leder till att Svinryggens Deponi Ab inte längre är ett dotterbolag inom koncernen.

Noter till Resultaträkningen

1. Koncerninterna intäkter och kostnader

	Intäkter 2017	Kostnader 2017
Jomala Energi Ab	118 588,26	449,84
FAB Jomala bostäder	0,00	6 782,66
Södra Ålands högst.distr.	1 046 148,71	126 303,65
Oasen boende.o.vård. k.f.	658 675,56	20 402,24
Ålands omsorgsförbund k.f.	117 012,54	0,00
Ålands miljöservice k.f.	0,00	0,00
Ålands kommunförbund	33 547,49	25 455,23
Summa	1 973 972,56	179 393,62
Jomala kommun	144 068,56	1 938 647,50

2. Eliminering av avskrivningsdifferens

Elimineringen avser årets förändring av avskrivningsdifferensen för Jomala Energi Ab (53 575 euro) och Ålands omsorgsförbund k.f. (-1 266 euro).

3. Koncernens personalkostnader

	2017	2016
Penninglön	10 604 563,60	10 616 357,30
Pensionskostnader	2 107 801,16	2 198 623,35
Övriga lönebikostnader	464 043,92	596 570,33
Summa	13 176 408,68	13 411 550,98

Noter till balansräkningen

1. Eliminering av koncerninterna fordringar och skulder.

För kommunalförbunden har elimineringen av koncerninterna fordringar och skulder minskats utifrån ägarandelen.

Fordringar	Belopp i euro	Ägarandel	Med i kommunens koncernbokslut
Jomala Energi Ab	75 252,66	100,00 %	75 252,66
FAB Jomalabostäder	0,00	100,00 %	0,00
Södra Ålands högst.distr.	78 143,03	36,92 %	28 850,80
Oasen boende.o.vård. k.f	120 363,39	37,31 %	44 911,71
Ålands omsorgsförbund	74 102,51	12,68 %	9 396,20
Ålands miljöservice k.f.	0,00	24,86 %	0,00
Ålands kommunförbund	1 203,28	28,40 %	341,73
			158 753,10
Skulder	Belopp i euro	Ägarandel	Med i kommunens koncernbokslut
Jomala Energi Ab	17 215,00	100,00 %	17 215,00
FAB Jomalabostäder	0,00	100,00 %	0,00
Södra Ålands högst.distr.	101 165,86	36,92 %	37 350,94
Oasen boende.o.vård. k.f	39 047,53	37,31 %	14 569,97
Ålands omsorgsförbund	0,00	12,68 %	0,00
Ålands miljöservice k.f.	0,00	24,86 %	0,00
Ålands kommunförbund	3 552,58	28,40 %	1 008,93
			70 144,85
Fordringar mellan dotterbolag/kommunförbund	Belopp i euro	Ägarandel	Med i kommunens koncernbokslut
Jomala Energi Ab	3 083,21	100,00 %	3 083,21
Jomala Energi Ab	1 512,63	100,00 %	1 512,63
Södra Ålands högst.distr.	35 937,00	36,92 %	13 268,12
Oasen boende.o.vård. k.f	26 611,00	37,31 %	9 929,48
			27 793,44
Skulder mellan dotterbolag/kommunförbund	Belopp i euro	Ägarandel	Med i kommunens koncernbokslut
Jomala Energi Ab	9 929,48	100,00 %	9 929,48
Jomala Energi Ab	13 268,12	100,00 %	13 268,12
Södra Ålands högst.distr.	4 097,00	36,92 %	1 512,63
Oasen boende.o.vård. k.f	8 263,00	37,31 %	3 083,21
			27 793,44

2. Eliminering av kommunens ägarandelar

Jomala kommuns ägarandelar har eliminerats i enlighet med den så kallade Parivärdemetoden, vilken innebär att aktier och andelar i koncernsamfunden minskar posten *Placeringar* bland *Bestående aktiva* med lika mycket som koncernens aktie- eller grundkapital minskar under *Eget kapital* (1 025 794 euro).

3. Kapitaltillskott till Ålands miljöservice k.f. (Mise)

En del av kommunens tidigare utbetalda medel till Mise omvandlades under 2015 till en andel i kommunalförbundets nyinförda grundkapital. Kvarvarande av Mises kapitaltillskott har överförts till balanserad vinst/förlust från tidigare räkenskapsperioder. Detta på grund av osäkerhet kring Mises möjlighet att återbetala tidigare erhållna kapitaltillskott till kommunerna. Kapitaltillskottet återfinns i koncernbokslutet även under 2017. Detta med hänvisning till försiktighetsprincipen.

4. Eliminering av tidigare års avskrivningsdifferens

Elimineringen avser avskrivningsdifferensen för Ålands omsorgsförbund k.f. samt Jomala Energi Ab, vilken överförts till balanserad vinst/förlust från tidigare räkenskapsperioder (173 645 euro).

5. Eliminering av avskrivningsdifferens

Elimineringen avser årets förändring av avskrivningsdifferensen för Jomala Energi Ab (53 575 euro) och Ålands omsorgsförbund k.f. (-1 266 euro).

6. Koncernens kort- och långfristiga lån

2016	Långfr. skulder	Kortfr. skulder	Totala skulder
Försäkringsinrättningar	17 657	3 531	21 188
Lån från offentliga samfund	239 347	15 386	254 734
Lån från finansiella instituet	1 626 599	153 744	1 780 343
Utnyttjad Checkkredit	0	0	0
Totalt	1 883 603	172 662	2 056 265
2017	Långfr. skulder	Kortfr. skulder	Totala skulder
Försäkringsinrättningar	14 126	3 531	17 657
Lån från offentliga samfund	185 015	54 132	239 147
Lån från finansiella instituet	1 281 819	119 825	1 401 644
Utnyttjad Checkkredit	0	0	0
Totalt	1 480 960	177 488	1 658 448

10. FÖRTECKNING ÖVER ANVÄNDA BOKFÖRINGSBÖCKER OCH VERIFIKATSLAG

EGENTLIGA BOKFÖRINGSBÖCKER:

Dagbok, datalistor
Huvudbok, datalistor
Balansbok, separat inbunden för perioden
Bokslutsspecifikationer, separat inbundna för perioden

Inköpsreskontra, försäljningsreskontra och anläggningstillgångsregister är integrerade i bokföringen. Löner tas över via fil från löneprogrammet.

VERIFIKATSLAG:

Huvudbokförings- och bokslutsverifikat	verifikatserie 200-	pappersverifikat
Leverantörsreskontra	verifikatserie 100-	pappersverifikat
Försäljningsreskontra	verifikatserie 400-	
Anläggningstillgångsregister	verifikatserie 700-	
Löner	verifikatserie 600-	
Noter	verifikatserie 900-	

11. UNDERSKRIFTER

Jomala den 14 maj 2018

Kommunstyrelsen i Jomala

Harry Jansson
Ordförande

Annika Hambrudd

Tomas Boedeker

Suzanne Milestad-Styrström

Carina Aaltonen
Vice ordförande

Roger Eriksson

Peggy Eriksson

John Eriksson
Kommundirektör

12. REVISORSANTECKNING

Över verkställd revision har avgivits revisionsberättelse.

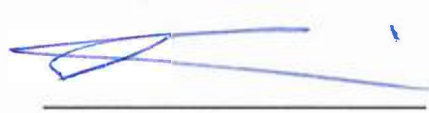
Jomala den 17 maj 2018

Magnus Lundberg
ordförande för revisorerna

Gunilla Wik

Robert Lindfors

JOMALA KOMMUN

PROTOKOLL FRÅN SLUTREVISION FÖR RÄKENSKAPSÅRET 2017

Tidpunkt: 16-17 maj 2018

Plats: Kommungården i Jomala

Närvarande:

Magnus Lundberg, ordförande

Gunilla Wik

Robert Lindfors, sekreterare

Övriga närvarande (allmän presentation och enskilt hörande)

Kommundirektör John Eriksson,

Ekonom Elsa Pennanen, morgon 16 maj 2018.

Socialchef Jan Mattsson, 17 maj kl. 14.00 - 14.30.

Teknisk chef Magnus Nordin 17 maj kl. 15.00 – 15.30.

1. MÖTETS ÄNDAMÅL

Kommunens valda revisorer hade sammankommit för att utföra gemensam slutrevision av kommunens räkenskaper och förvaltning för år 2017. Mellanrevision hölls den 16.11.2017 samt delvis den 17.11.2017.

Under revisionen fördes enskilda diskussioner med ovannämnda tjänstemän och beslutsfattare beträffande kommunens övergripande verksamhet, ekonomi samt specifika ansvarsområden.

Revisorerna har besökt Vikinghallen, Överby daghem och Myrans daghemsmodul.

2. LAGLIGHET OCH BESLUTFÖRHET

Revisorerna konstaterades vara lagenligt sammankallade och beslutföra.

3. PROTOKOLLJUSTERING

Beslöts att protokollet justeras och undertecknas av samtliga revisorer.

4. REVISORSJÄV

Konstaterades att inga revisorsjäv föreligger.

5. REVISION

Revisionen utfördes i enlighet med överenskommen arbetsfördelning mellan valda revisorer för mandatperioden. Sifferrevision genom stickprov har förrättats av enskilda revisorer under verksamhetsåret.

Iakttagelser och förslag i samband med revisionen antecknas i detta protokoll eller i revisionsberättelsen.

6. IAKTTAGELSER OCH FÖRSLAG**Fastighetsdriften – koppling mellan budget och bokslut**

Driftskostnaderna för kommunens fastigheter finansieras via intern hyressättning. I budgeten redogörs för interna hyresnivåer m.m. En utförligare utvärdering i bokslutet är att rekommendera för att kunna följa upp avvikelser.

Investeringar – finansiering genom Böjsarns fond

En kronologisk redogörelse över insättningar till och uttag från fonden och vad som använts för investeringar behöver uppgöras för att tydliggöra hur finansieringen skett. I balansräkningen finns upptaget som pågående projekt för samlingshuset

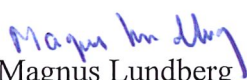
2016: 24.459,04 €

2017: 69.969,03 €

Totalt: 94.428,07 €

Som således inte förefaller finansierad via fonden för närvarande. Enhetlig redovisningspraxis är att rekommendera.

Jomala den 17 maj 2018

Magnus Lundberg
Ordförande, GR

Gunilla Wik

Robert Lindfors

REVISIONSBERÄTTELSE ÅR 2017

Till kommunfullmäktige i Jomala kommun

Vi har granskat Jomala kommuns bokföring, bokslut och förvaltning för räkenskapsperioden 01.01.2017-31.12.2017. Bokslutet omfattar balansräkning, resultaträkning, budgetjämförelse, finansieringsanalys och noter till dem samt en verksamhetsberättelse. Till bokslutet hör en koncernbalansräkning, koncernresultaträkning, finansieringsanalys och noter

Kommunstyrelsen och kommundirektören är ansvariga för kommunens förvaltning och skötseln av kommunens ekonomi under räkenskapsperioden. Kommunstyrelsen och kommundirektören ansvarar för upprättandet av bokslutet och för att det ger riktiga och tillräckliga uppgifter om resultatet av kommunens verksamhet och dess ekonomiska ställning i enlighet med stadganden och bestämmelser om upprättande av bokslut. Det ankommer på kommunstyrelsen och kommundirektören att i verksamhetsberättelsen redogöra för ordnandet av kommunens interna kontroll.

Vi har granskat förvaltningen, bokföringen och bokslutet i enlighet med god revisionssed, för att som resultat av granskningen rapportera om väsentliga fel och brister som uppdagats. Vid granskningen av förvaltningen har vi utrett att medlemmarna i kommunstyrelsen och kommundirektören har verkat enligt lag. Vid granskningen av huruvida den interna kontrollen har ordnats på ett behörigt sätt har vi beaktat redogörelsen för den i verksamhetsberättelsen. Därtill har vi granskat att uppgifterna och grunderna för och användningen av landskapsandelarna är riktiga. Vi har utfört granskningen för att försäkra oss om att förvaltningen sköts enligt lag och fullmäktiges beslut. Bokföringen, principerna för upprättande av bokslutet, dess innehåll och presentation har granskats i tillräcklig omfattning för att konstatera att bokslutet inte innehåller väsentliga fel eller brister.

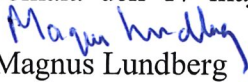
Granskningens resultat

Kommunens förvaltning har sköts enligt lag och fullmäktiges beslut. Kommunens interna kontroll har enligt vår mening ordnats på ett behörigt sätt. Uppgifterna om grunderna för och användningen av landskapsandelarna är riktiga. Bokslutet är upprättat enligt stadganden och bestämmelser om hur bokslut skall upprättas. Bokslutet ger riktiga och tillräckliga uppgifter om räkenskapsperiodens verksamhet, ekonomi, ekonomiska utveckling och ekonomiska ansvar.

Utlåtande om godkännande av bokslutet och beviljande av ansvarsfrihet

Vi förordar att bokslutet godkänns och att de redovisningsskyldiga beviljas ansvarsfrihet för den av oss granskade räkenskapsperioden,

Jomala den 17 maj 2018

Magnus Lundberg

Ordförande, GR

Gunilla Wiik

Robert Lindfors
Viceordförande